

สร้างเหล็กในคน

(ตอนที่ ๑)

เหล็กในเรือ ลอยลำ ยังชำรุด
เรียนให้ลึก ฝึกให้แม่น แก่นศาสตร์ชัย

เหล็กในคน แข็งสุด ถ้าสร้างได้
เรานี้ไชร์ กล้าแกร่งได้ กว่าเหล็กเรือ

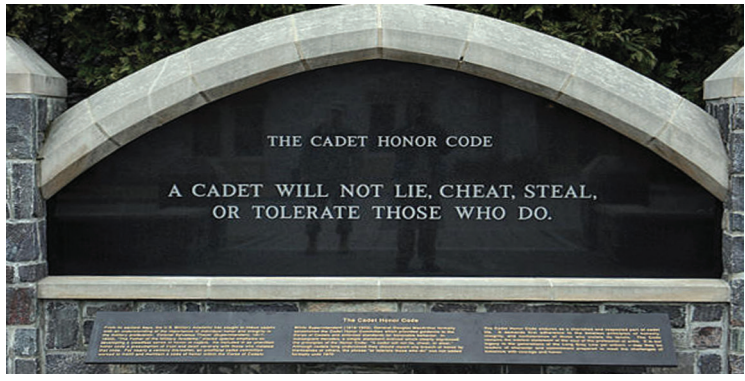
พลเรือเอก สามารถ จำปรัตน์

กล่าวนำ

คน หรือทรัพยากรมนุษย์ (Human resource) นับเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดของประเทศและทุกองค์กรในยุคศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๘๐) กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ๖ ด้าน มีด้านที่เกี่ยวกับคนโดยตรง คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - พ.ศ.๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ให้มีความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิตเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เกี่ยวกับเรื่องคน หรือทรัพยากรมนุษย์นี้ เมื่อครั้งที่ผู้เขียนรับราชการอยู่ที่ โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ (รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร.) นาวาเอก กำจร เจริญเกียรติ ผู้บังคับการ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ในขณะนั้น ได้มีดำริอย่างหนึ่งว่าจะสร้างสัญลักษณ์

อะไรให้นักเรียนจำ (นรจ.) และข้าราชการรวมทั้งบุคคลที่ผ่านเข้ามาใน รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. เห็นได้ง่าย เพื่อจะได้พึงระลึกไว้ตลอดเวลา สามารถจดจำนำไปปรับ หรือประยุกต์ใช้ในการรับราชการได้ ผู้เขียนจึงได้ค้นคว้าสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียนทหารต่าง ๆ หลายแห่งที่ดูแล้วมีความสะดุดตา เป็นสัญลักษณ์ที่สร้างไว้ของโรงเรียนนายร้อยเวสพอยท์ สหรัฐอเมริกา คือ ป้ายระบบเกียรติศักดิ์ (ดูภาพที่ ๑ THE CADET HONOR CODE) เขียนข้อความไว้ว่า “A CADET WILL NOT LIE, CHEAT, STEAL, OR TOLERATE THOSE WHO DO.” ซึ่งคำว่า “Honor” เป็นหนึ่งในคำกล่าวที่เป็นที่รู้จักกันดีของพลเอก ดักลาส แม็คอาเธอร์ ที่ได้กล่าวไว้ที่โรงเรียนนายร้อยเวสพอยท์ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ค.ศ.๑๙๖๒ ดังนี้ “Duty, Honor, Country. Those three hallowed words reverently dictate what you ought to be, what you can be, what you will be.”

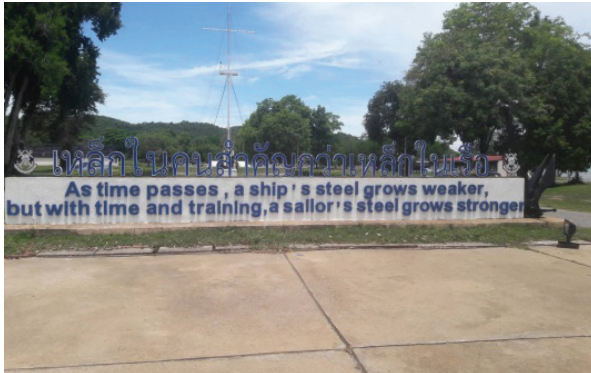
ภาพที่ ๑ THE CADET HONOR CODE

จากนั้นได้อ่านบทความเรื่อง “สร้างคน” ของคุณครู พลเรือเอก สามารถ จำปรัตน์ ในหนังสือนาวีศาสตร์ ฉบับเดือนสิงหาคม - กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ รู้สึกมีความประทับใจอย่างยิ่ง โดยมีบทกวีที่กล่าวไว้ท้ายบทความว่า

**“เหล็กในเรือ ลอยลำ ยังชำรุด
เหล็กในคน แข็งสุด ถ้าสร้างได้
เรียนให้ลึก ฝึกให้แน่น แก่นศาสตร์ชัย
เรานี้ไซ้รั กถ้าแกร่งได้ กว่าเหล็กเรือ”**

สำหรับคำว่า “เหล็กในคน ดีกว่า เหล็กในเรือ” คุณครู ได้อธิบายไว้ว่าเป็นคำที่บรรพบุรุษทหารเรือได้กล่าวเป็นปริศนาคำคม เพื่อกำชับย้ำเตือนสติลูกหลานทหารเรือของท่านด้วยความห่วงใย และมองการณ์ไกล (Visions) ในอนาคตว่า ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสภาพสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ อาจทำให้ “เหล็ก” ในตัวลูกหลานของท่านเกิดสึกกร่อนลงได้ แต่ตอนหลัง ๆ คำว่า “เหล็กในคน ดีกว่า เหล็กในเรือ” กลายเป็น “เหล็กในคน สำคัญกว่า เหล็กในเรือ” แม้คำว่า “ดีกว่า” จะเปลี่ยนเป็นคำว่า “สำคัญกว่า” แต่ก็ยังแสดงให้เห็นได้ว่า เหล็กในคนดีกว่า (สำคัญกว่า) วัตถุหรือเครื่องมือรวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้นจึงตกลงใจว่าถ้าสร้างสัญลักษณ์เป็นประโยคนี้ก็น่าจะเหมาะสม รวมทั้งคิดว่าควรจะใช้ภาษาอังกฤษไว้ด้วย เพราะขณะนั้นประเทศไทยกำลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงให้ครูแผนกภาษาของ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ช่วยเขียนคำแปลภาษาอังกฤษไว้ด้วย คือ “As time passes, A ship’s steel grow weaker, but with time and training, a sailor’s steel

growth stronger” สำหรับสถานที่ตั้งเป็นบริเวณลานสวนสนามด้านหน้าเสาธงก็เหมาะสมดี เพราะเป็นที่ที่ นรจ. ข้าราชการ และประชาชนที่ผ่านไปผ่านมาเห็นได้ง่าย รวมทั้งลานสวนสนามเป็นสถานที่ที่ นรจ. ใช้บ่อยที่สุด เช่น ช่วงแถวตอนเช้า ออกกำลังกาย แถวรับธงขึ้นเวลา ๐๘๐๐ ฝึกวิชาทหารราบฝึกสวนสนามซ้อมแพนซีดริล แถวรับธงลงของทุกวัน และแถวเวลา ๑๙๐๐ เป็นต้น (ดูภาพที่ ๒ เหล็กในคนสำคัญกว่าเหล็กในเรือ และแถวรับธงของ นรจ. ในวันงานเลี้ยงประจำปี) เมื่อสร้างเสร็จแล้วก็ได้อธิบายให้ นรจ. และข้าราชการให้ทราบความหมายของคำนี้มาโดยตลอด เพราะเหล็กในคนไม่ได้ใช้เวลาสร้างแค่วันหรือสองวัน แต่ที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ใช้เวลาสร้าง นรจ. ประมาณ ๒ ปี นักเรียนหลักสูตรข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรประมาณ ๔๕ วัน หากเราสร้างเหล็กในคนให้ นรจ. และข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรให้เป็นเหล็กเนื้อดีได้แล้ว อีกประมาณ ๔๐ ปีของชีวิตรับราชการ เหล็กในคนเหล่านี้ก็จะไม่เป็นสนิม หรือผุกร่อนไปก่อนเวลาอันควร และเหล็กในคนเหล่านี้จะเป็นรากฐานที่สำคัญของกองทัพเรือ ในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จอย่างวัฒนาถาวรตลอดไป ดังนั้น จึงจะขอใช้บทความนี้ถ่ายทอดประสบการณ์ในการสร้างเหล็กในคนที่เกิดขึ้นที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. และประสบการณ์จากการฝึกภาคทะเลของผู้เขียนในสมุดจดหมายเหตุประจำตัวนักเรียนนายเรือเพื่อให้เกิดประโยชน์กับคนรุ่นหลังต่อไป

ภาพที่ ๒ เหล็กในคนสำคัญกว่าเหล็กในเรือและแถวรับธงลงของนักเรียนจำในวันงานเลี้ยงประจำปี

เหล็กในคน

“เหล็ก” เป็นแร่ธาตุที่นำมาใช้งานในชีวิตประจำวันมากที่สุด และเป็นที่ยึดกันอย่างแพร่หลาย โดยทั่วไปแล้วเหล็กจะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เหล็ก (Iron) และเหล็กกล้า (Steel) ซึ่งทั้งสองประเภทนี้มีคุณสมบัติที่ต่างกัน แต่ส่วนใหญ่มักจะเรียกเหมารวมกันว่า “เหล็ก” นั่นเอง โดยเหล็กที่พบได้มากในธรรมชาติซึ่งต้องใช้วิธีถลุงออกมาก่อน เพื่อให้ได้เป็นแร่เหล็กบริสุทธิ์ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปได้ ส่วนเหล็กกล้าเป็นโลหะผสมที่มีส่วนผสมระหว่าง เหล็ก ซิลิคอน แมงกานีส คาร์บอน และธาตุอื่น ๆ อีกเล็กน้อย ทำให้มีคุณสมบัติในการยืดหยุ่นสูง ทั้งมีความทนทาน แข็งแรง และสามารถต้านทานต่อแรงกระแทก และภาวะทางธรรมชาติได้อย่างดีเยี่ยม ที่สำคัญคือ เหล็กกล้าไม่สามารถค้นพบได้ตามธรรมชาติเหมือนกับเหล็ก เนื่องจากเป็นเหล็กที่สร้างขึ้นมาโดยการประยุกต์ของมนุษย์ ดังนั้นการสร้างเหล็กในคนจึงมีวัตถุประสงค์ หรือเจตนาเพื่อสร้างคน (หล่อหลอมคน) ให้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับเหล็กกล้า คือ ความแข็งแรง อดทน ยืดหยุ่นสูง สามารถรับมือได้กับสภาวะแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นหลังจากจบออกไปรับราชการแล้วได้เป็นอย่างดี การสร้างเหล็กในคนที่เข้าใจได้ง่ายที่สุดสำหรับนักเรียนทหารก็คือ สร้างเหล็กในคนให้ร่างกาย และที่ยากที่สุดก็คือ การสร้างเหล็กในคนหัวใจ หรือจิตวิญญาณ แล้วเราจะสร้างเหล็กในคนได้อย่างไร

สิ่งแรกที่ผู้เขียนนึกถึงก็คือ **คุณสมบัตินายทหารเรือไทย ๕ ประการ** ตามที่ได้รับคำสั่งสอนมาโดยตลอดและมักจะพบเห็นตามหนังสือ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ ของทหารเรือ รวมทั้งมักติดไว้ตามสถานที่สำคัญที่พบเห็นได้ง่าย ทั้งนี้คำว่า “นายทหารเรือ” นั้น บางท่านอาจเข้าใจว่าหมายถึงเฉพาะนายทหารสัญญาบัตร แต่ในความจริงแล้วรวมถึงนายทหารประทวนด้วย โดยคุณสมบัตินายทหารเรือไทย ๕ ประการ ได้แก่

๑. มีความรู้

- ๑.๑ จะต้องขวนขวายหาความรู้ และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ
- ๑.๒ รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น
- ๑.๓ รู้จักใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์

๒. เป็นผู้นำทางทหาร

- ๒.๑ มีลักษณะท่าทางองอาจสมเป็นทหาร และมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
- ๒.๒ มีระเบียบวินัย
- ๒.๓ มีความสำนึกในหน้าที่ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบ
- ๒.๔ มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ๒.๕ มีจิตใจแน่วแน่ ไม่ท้อถอย
- ๒.๖ มีความอดทนพากเพียร และกระตือรือร้น
- ๒.๗ มีความริเริ่ม
- ๒.๘ ความเป็นธรรม

๒.๙ มีไหวพริบ

๓. มีความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี

๔. เป็นสุภาพบุรุษ

๔.๑ มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ไม่อิจฉาริษยา

๔.๒ มีคุณธรรม และจริยธรรม

๔.๓ มีความสุภาพอ่อนโยน

๔.๔ รู้จักกาลเทศะ

๕. มีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท

ซึ่งคุณสมบัตินายทหารเรือทั้ง ๕ ประการนี้ (๓ มี ๒ เป็น) เมื่อผู้เขียนเข้ารับราชการก็เห็นว่ามียุอยู่แล้ว ไม่ทราบว่าจะประกาศใช้เมื่อใด และได้พยายามค้นคว้าก็ยังไม่พบแหล่งที่อ้างอิงได้ อีกอย่างหนึ่งที่นึกถึงในการสร้างหลักในคนก็คือ ค่านิยมหลักของกองทัพเรือ (Royal Thai Navy Core Values) ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓ สมัยคุณครุ พลเรือเอก กำธร พุ่มหิรัญ เป็นผู้บัญชาการทหารเรือ ได้กำหนดค่านิยมให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกองทัพเรือไว้ ๔ ประการ โดยใช้คำย่อว่า “SAIL” ซึ่งหมายถึง

๑. ความเป็นชาวเรือ (Seamanship)

๒. ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี (Allegiance)

๓. ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ (Integrity and Gentleman)

๔. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

ดังนั้นหากทุกโรงเรียน และครูทุกคนสามารถสร้างหลักในคนให้นักเรียนทหารในทุกหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรในโรงเรียนจ่าทหารเรือ และหลักสูตรในโรงเรียนนายเรือ จะทำให้กองทัพเรือมีทรัพยากรบุคคลเป็นหลักกล้าที่มีคุณสมบัตินายทหารเรือ ๕ ข้อ และค่านิยมหลักของกองทัพเรือ ๔ ข้อ อย่างที่ตั้งไว้ได้อย่างแน่นอน

การสร้างหลักในคนในหลักสูตรนักเรียนจ่าทหารเรือ

การสร้างหลักในคน? จะสร้างหลักในคนที่ไหน? สร้างอย่างไร? สร้างเมื่อใด? และใครเป็นคนสร้าง? จากประสบการณ์การรับราชการที่ผ่านมา ผู้บังคับบัญชาทุกคนทุกระดับ สามารถสร้างหลักในคนให้กับกำลังพลได้

ทุกที่ ทุกเวลา เพราะผู้บังคับบัญชาทุกคนมีอำนาจ และหน้าที่ปกครองดูแลทุกข์สุขของทหาร ทั้งรับผิดชอบในความประพฤติ การฝึกสอน อบรม การลงทัณฑ์ ตลอดจนสั่งการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้แล้วการประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างหลักในคนได้ อย่างไรก็ตาม **แหล่งที่เหมาะสมที่สุดในสร้างหลักในคนก็คือสถานศึกษา** เพราะเป็นที่พร้อมที่สุด ได้แก่ สถานที่ บุคลากร (ผู้บังคับบัญชาและครู) แนวทาง (หลักสูตร) เครื่องมือ และ มีเวลาในการสร้างอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สถานศึกษาหลักที่เป็นแหล่งผลิตกำลังพลหลักของกองทัพเรือ ได้แก่ **โรงเรียนนายเรือ (รร.นร.) และโรงเรียนจ่าทหารเรือ** ถ้าโรงเรียนเหล่านี้สามารถผลิตนักเรียนทหาร ได้แก่ นักเรียนนายเรือ (นนร.) และนักเรียนจ่าทหารเรือ (นจร.) รวมทั้งข้าราชการกลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร (ฝีกอบรมที่ รร.นร.) และข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร (ฝีกอบรมที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร.) ให้เป็นหลักกล้าที่ดีในระหว่างที่เข้ารับการศึกษา หรือฝีกอบรมที่โรงเรียนได้แล้ว เมื่อคนเหล่านี้สำเร็จการศึกษา หรือสำเร็จการฝีกอบรมออกมารับราชการแล้ว เขาก็จะเป็นหลักกล้าที่ดีไปอีกหลายสิบปี ถ้าเป็นนักเรียนนายเรือก็อีก ๓๓ - ๓๗ ปี และนักเรียนจ่าทหารเรือก็ประมาณ ๓๙ - ๔๐ ปี เข้าทำนอง “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก” ก็ได้ ทั้งนี้ “การสร้างหลักในคนให้กับนักเรียนทหารเปรียบเหมือนการปลูกต้นไม้ หากต้องการต้นไม้มีลำต้น และกิ่งก้านที่แข็งแรง มีใบดกหนาให้ร่มเงาที่ดี มีดอกที่สวยงาม ออกผลดกให้รสชาดีอร่อย ก็ต้องเริ่มที่การบำรุงดิน เมื่อปลูกแล้วก็ต้องรดน้ำ ใส่ปุ๋ย พรุนดิน บำรุงราก ต้น ใบ และดูแลไม่ให้มีแมลง หรือศัตรูพืชมาทำลาย ตั้งแต่ตอนเริ่มปลูก ไม่ใช่ปลูกไปแล้วปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ จนผ่านไปหลายปีต้นไม้ก็ไม่ได้เท่าที่ควร มีใบและให้ผลบ้างเล็กน้อย ไม่เป็นอย่างที่ใจหวังนั่นเอง” สำหรับการสร้างหลักในคนในหลักสูตรนักเรียนจ่าของ **โรงเรียนชุมพลทหารเรือ** เมื่อครั้งนาวาเอกอะดุง พันธุ์เยี่ยม มาดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. (เดือน

ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๔) ได้ดำริให้มีการจัดทำแผนพัฒนา
 นรจ. ๔ ชั้นตอน (ระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๒ ปี)
 เพื่อความมุ่งหวังที่จะสร้าง นรจ. ให้มีจิตสำนึกในความ
 เป็นทหารอาชีพ เป็นคนดี มีอุดมการณ์ มีวินัย มีคุณธรรม
 จริยธรรม มีภาวะผู้นำ มีความจงรักภักดี ยึดมั่นในชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนตามคุณสมบัติ
 นายทหารเรือไทย และตามค่านิยมที่กองทัพเรือกำหนด
 รวมทั้งมีแนวทางในการดำเนินชีวิตในยุคที่มีการสื่อสาร
 ของข้อมูลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ด้วยการนำข้อดีจาก
 การดูงานโรงเรียนทหารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ผสมผสานกัน
 มีกองนักเรียนเป็นหน่วยรับผิดชอบในการจัดทำด้วยความ
 ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของผู้บังคับบัญชา และครูในกอง
 นักเรียนทำให้สามารถจัดทำแผนพัฒนา นรจ. ๔ ชั้นตอน
 พร้อมทั้งตัวชี้วัดได้สำเร็จ ประกอบด้วย

ขั้นที่ ๑ “ปรับพฤติกรรม” เป็นการสร้างบุคลิกภาพ
 ใหม่จากบุคคลพลเรือนมาเป็นนักเรียนทหาร ภายใต้
 กฎระเบียบต่าง ๆ โดยเคร่งครัด ดำเนินการในห้วงการฝึก
 ภาคสาธารณะศึกษา ใช้เวลาประมาณ ๓๐ วัน เป็นการฝึก
 การเป็นผู้ตามที่มีสมบูรณ์แบบทั้งการรับฟัง และปฏิบัติ
 ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา (ที่ถูกต้อง มีเหตุผล) โดย
 เคร่งครัด และไม่มีข้อโต้แย้ง ฝึกความอดทนอดกลั้นให้
 สามารถบังคับจิตใจตนเองได้ นรจ.ใหม่ต้องใส่ใจกับคน
 รอบข้างเพื่อให้เกิดความสามัคคีของหมู่คณะ รวมทั้งฝึก
 ร่างกายให้มีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น เพิ่มลักษณะท่าทาง
 ให้เป็นนักเรียนทหาร ตัวอย่างการดำเนินการหลัก ได้แก่
 การฝึกทหารราบบุคคลท่ามือเปล่า/ท่าอาวุธ เพื่อสร้าง
 บุคลิกภาพ ลักษณะท่าทางองอาจผึ่งผาย การฝึกการ
 สว่นสนามในรูปแบบกองพัน โดยแต่งตั้งให้ นรจ. ชั้นปีที่
 ๒ เป็นผู้ช่วยครูฝึก เพื่อสร้างให้ นรจ. ชั้นปีที่ ๒ มีภาวะ
 ผู้นำ มีความภาคภูมิใจ ได้มีโอกาสแสดงออก และเป็น
 แบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง รวมทั้งได้ให้ นรจ. ได้ดูวิถีการ
 สว่นสนามของประเทศต่าง ๆ ที่สว่นสนามได้อย่าง
 พร้อมเพรียง เข้มแข็ง สวยงาม เพื่อสร้างความฮึกเหิม
 และแรงบันดาลใจ การฝึกวิชาการเรือ เพื่อให้ นรจ.ใหม่

มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการทหารเรือเบื้องต้น ทั้งวิชาที่
 ปฏิบัติเฉพาะตัว เช่น วิชาชนกหวัดเรือ เชือกเล็ก เชือกใหญ่
 ดิ่งน้ำตื้น ดิ่งทราย การถือท้ายเรือ เป็นต้น และวิชาที่ต้อง
 ปฏิบัติเป็นหมู่คณะ เช่น เรือกระเชียง ชักหย่อนเรือเล็ก
 และเมื่อเข้าสู่ภาคปกติแล้ว รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. จัดให้มี
 การแข่งขันวิชาการเรือปฏิบัติประจำปีว่าใครมีความสามารถ
 ในวิชาการเรือปฏิบัติที่ดีที่สุด ผู้ชนะเลิศก็ได้รับรางวัล ซึ่ง
 ผู้เขียนเคยคิดว่านอกจากจะมีการให้รางวัลแล้ว ควรจะมี
 การติดเครื่องหมายแสดงให้เห็นถึงความสามารถในแต่ละ
 วิชาชีพไว้ที่ข้างเสื้อนอก (ข้างในเครื่องแบบชุดทะเลสี)
 ด้วยเหมือนกับปลุกเสื่อ (ดูภาพที่ ๓ การแข่งขันการเรือ
 ปฏิบัติ และเครื่องหมายวิชาพิเศษของลูกเสื่อ) เพื่อให้
 นรจ. และเป็นแบบอย่างให้ นรจ. คนอื่น ๆ ได้ปฏิบัติตาม
 โดยควรออกเป็นระเบียบของโรงเรียนก็น่าจะปฏิบัติได้

ภาพที่ ๓ การแข่งขันการเรือปฏิบัติ และเครื่องหมายวิชาพิเศษ
 ของลูกเสื่อ

การปลุกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ การปกครอง
 บังคับบัญชา กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และการทดสอบ
 สมรรถภาพร่างกาย โดยให้มีการจัดทำสมุดบันทึก
 สมรรถภาพร่างกาย และการเรือปฏิบัติให้กับ นรจ. (ดูภาพ
 ที่ ๔ สมุดบันทึกสมรรถภาพร่างกาย และการเรือปฏิบัติ)
 ซึ่ง นรจ. สามารถเก็บสมุดนี้ไว้กับตัว และบันทึกเก็บข้อมูล
 ไปทุกปีจนถึงวันเกษียณได้ก็จะเป็นเรื่องดี เพราะจะได้มี

เรื่องราวของตนเอง รวมทั้งเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึง ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการในกองทัพเรือ ไว้ให้ลูกหลานดูได้ และในช่วงเวลาเช้าระหว่างเวลา ๐๕๔๕-๐๖๔๕ ของทุกวัน จัดให้มีระบบ “พีสนอน้อง” โดยให้ นรจ. ชั้นปีที่ ๒ สอน และทบทวนวิชาการเรือปฏิบัติให้กับ นรจ. ชั้นปีที่ ๑ ทุกพรรคเหล่า เพื่อให้มีความชำนาญในวิชาชีพทหารเรือ เพิ่มมากขึ้น สำหรับตัวชีวิตที่ได้กำหนดในชั้นที่ ๑ ได้แก่

๑. นรจ.ใหม่ ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพ ร่างกาย ได้แก่ ๑) วิ่ง ๒.๗ กิโลเมตร ใช้เวลาไม่เกิน ๑๖ นาที ๒) ดึงข้อ ไม่น้อยกว่า ๕ ครั้ง ๓) ลุก - นั่ง ไม่น้อยกว่า ๓๕ ครั้ง และ ๔) ดันพื้น ไม่น้อยกว่า ๓๐ ครั้ง

๒. นรจ.ใหม่ รู้จัก/ทราบข้อปฏิบัติ และข้อห้าม ตามที่กำหนด

๓. นรจ.ใหม่ สามารถสวนสนามประกอบอาวุธใน รูปแบบกองพันและกองร้อยได้ในวันปิดภาคการศึกษา

ภาพที่ ๔ สมุดบันทึกสมรรถภาพร่างกายและการเรือปฏิบัติ

ตัวอย่างของผู้เข้าหน้าที่นายทหารเวรปกครองใน ภาควิชาการศึกษาศึกษา ที่ต้องกำกับดูแลการปฏิบัติของ นรจ. ใหม่ (มีหลักสูตรการฝึกเพิ่มประสิทธิภาพก่อนเปิดภาค) เช่น การจัดแถวต้องเรียงลำดับความสูงต่ำ ระยะเวลา ระยะ เคียง และมีความกระตือรือร้นเสมอ การนำแถวเคลื่อนที่ ของ นรจ. (ทั้งเดินและวิ่ง) ให้เท่าพร้อมตั้งแต่ก้าวแรกจน

แถวหยุด เมื่อแถวหยุดการเคลื่อนที่แล้ว ห้าม นรจ.ใหม่ กระทำสิ่งใด ๆ (อยู่ในท่าตรงและนิ่ง) การเดินให้แกว่งมือ ไปข้างหน้าประมาณ ๖ นิ้ว แกว่งไปข้างหลังประมาณ ๓ นิ้ว ยืดอก ยกไหล่ ระหว่างการเคลื่อนที่ (เดินหรือวิ่งเป็นแถว) ให้มีการนับ หรือร้องเพลงเป็นการให้จังหวะตลอดเวลา การรับประทานอาหารให้เน้นมารยาทในโต๊ะอาหาร การจัด วางภาชนะให้ถูกต้องตามหลักปฏิบัติ ต้องกวาดชั้นการ ทำความเคารพของ นรจ.ใหม่ ให้ถูกต้อง แข็งแรงอยู่เสมอ เป็นต้น สำหรับพิธีสวนสนามวันปิดภาคการศึกษา (ดูภาพที่ ๕ การสวนสนามของนักเรียนจำใหม่) ได้เชิญ ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง และผู้ปกครองมาร่วมในพิธี ซึ่ง กิจกรรมนี้จะเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ และแรงบันดาลใจให้กับ นรจ.ใหม่ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ภาพที่ ๕ การสวนสนามของนักเรียนจำใหม่

อีกกิจกรรมหนึ่ง คือ การสวนสนามเรือกระเชียง (ดูภาพที่ ๖ สวนสนามเรือกระเชียง) ซึ่งมีที่มาจากพิธี สวนสนามวันปิดฝึกภาคศึกษาศึกษาของ นรจ.ใหม่ โดยมีแนวความคิดว่าเมื่อ นรจ.ใหม่ ได้สวนสนามแสดงความ สามารถแล้ว นรจ.ชั้นปีที่ ๒ นอกจากจะแสดงแฟนซีดริล จะแสดงออกอย่างอื่นได้อย่างไรอีกบ้าง? เพื่อแสดงให้เห็น ถึงอัตลักษณ์ของโรงเรียนชุมพลทหารเรือที่ว่า “เคร่งครัด ระเบียบวินัย มุ่งมั่นในวิชาชีพทหารเรือ” สำหรับอัตลักษณ์ นี้เกิดขึ้นขณะกำลังขับรถตรวจพื้นที่ว่า รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ควรมีอัตลักษณ์อะไรดี เพื่อให้เป็นไปตามการ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ซึ่ง รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ถือเป็นโรงเรียนทหาร

ภาพที่ ๖ สวนสนามเรือกระเซียง

โรงเรียนแรกของกระทรวงกลาโหม (กท.) ที่เข้าสู่ระบบการประเมินของ สมศ. และได้รับผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากมาโดยตลอด จากการพิจารณา และทบทวนหน่วยงานหลักที่จัดการฝึกการเรียนการสอนในโรงเรียนแล้วพบว่ามียุสสองหน่วย ได้แก่ กองนักเรียน และกองการศึกษา โดยกองนักเรียนมีหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชา ปลูกฝังระเบียบวินัย ส่วนกองการศึกษารับผิดชอบเรื่องการเรียนการสอนทั้งหมด ดังนั้นจึงเห็นว่าถ้าทำหน้าที่ของทั้ง ๒ กองนี้มาเป็นอัตลักษณ์ก็มีความเหมาะสมจากนั้นก็นำเข้าที่ประชุม และเห็นพ้องต้องกันให้ใช้อัตลักษณ์นี้ กลับมาที่การแสดงของ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ได้เสนอให้มีการแสดงวิชาชีพทหารเรือให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ปกครองดูก็น่าจะดี จึงได้จัดสถานีการแสดงวิชาชีพทหารเรือ ได้แก่ การฝึกวิชาอาวุธ การฝึกวิชาเชือกเล็ก การฝึกวิชาเชือกใหญ่ การฝึกวิชานกหวีดเรือ การฝึกถือท้ายเรือใหญ่ การฝึกชักหย่อนเรือกระเซียง การฝึกซ่อมเครื่องจักรกล (การกล) และการสวนสนามเรือกระเซียง โดยได้นำเรือกระเซียง ทั้งเรือกระเซียงหูและเรือกระเซียงช่อง จำนวน ๑๖ ลำ มาร่วมสวนสนามประกอบด้วยเรือท้องกระจก อีก ๑ ลำมาใช้เป็นเรือธง โดยบนหลังคาเรือท้องกระจก ให้ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ แสดงตีสองมือ สำหรับเรือกระเซียงได้ติดธงประมวลอักษรภาษาอังกฤษ คำว่า “WELCOME” โดยให้ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ เหล่าสามัญ ทำหน้าที่ถือท้าย การแสดงฝึกทหารราบที่ใช้ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ เหล่า สอ.รฝ. การฝึกช่างกลใช้ นรจ.

ชั้นปีที่ ๒ พรรคกลิน การฝึกวิชาการอาวุธ ใช้ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ เหล่าปืน ส่วนพรรคเหล่าอื่น เช่น พลอาธิการเหล่าขนส่ง ก็ให้แสดงความสามารถในสถานีเชือกเล็กเชือกใหญ่ นกหวีดเรือ ชักหย่อนเรือเล็ก และ นรจ.ที่เหลือทุกพรรคเหล่าให้เป็นพลกระเซียง นอกจากนี้ยังมีเรือใบอีกหลายลำร่วมในพิธีสวนสนามด้วย ซึ่งต่อมาในหลักสูตรนักเรียนข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ก็ได้บรรจุการฝึกกระเซียงทงลงในหลักสูตรด้วย รวมทั้งได้เผยแพร่ไปยังทหารกองประจำการที่ศูนย์ฝึกทหารใหม่ ก็ให้มีการฝึกกระเซียงทงในทะเลเพื่อสร้างเหล็กในคนให้กับทหารกองประจำการด้วย

ขั้นที่ ๒ “การสร้างจิตสำนึกความเป็นทหาร” เพื่อปลูกฝังให้มีอุปนิสัยจิตใจที่มีวินัย มีความเสียสละ มีระเบียบเกียรติศักดิ์ ค่านิยมทหารเรือ เน้นย้ำในเรื่องความซื่อสัตย์ มีความอดทนในแบบทหารทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งอยู่ในกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ และต้องยอมรับในกฎเกณฑ์และระเบียบนั้นแม้จะไม่เต็มใจ มีบุคลิกลักษณะท่าทางองอาจผึ่งผาย ให้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน โดยใช้เวลาประมาณ ๖ เดือน (มิถุนายน – พฤศจิกายน) ตัวอย่างการดำเนินการ เช่น การอบรมและปลูกฝังให้รู้จัก และเข้าใจสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบธรรมเนียมทหาร มารยาททหาร และค่านิยมกองทัพเรือได้อย่างถูกต้องสร้างระบบเกียรติศักดิ์ (Honor System) ให้เกิดขึ้นกับ นรจ. และต้องปฏิบัติเสมอต้นเสมอปลายทั้งต่อหน้าและลับหลัง ได้แก่ “ไม่คดโกง ไม่ลักขโมย ไม่โกหก ไม่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคี และต้องรายงานเมื่อพบผู้กระทำผิด” การฝึกสวนสนามเพื่อดำรงความมีระเบียบวินัยให้ได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังเป็นการฝึกความอดทนแบบทหาร การตรวจระเบียบตอน เพื่อปลูกฝังนิสัยให้เป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ มีความประณีตในการทำ ความสะอาดในที่ต่าง ๆ ที่ตนเองรับผิดชอบ (ภาพที่ ๗ การจัดระเบียบในตู้และการจัดเครื่องนอน) การมอบหมายงานให้กับ นรจ. ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นหมู่คณะ ได้รู้จักคิดและ

วางแผนในการทำงานต่าง ๆ ฝึกความเสียสละ เมื่อมีงานที่ต้องรับผิดชอบ ให้ได้รู้จักกำหนดวิธีการในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งกระบวนการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน เช่น เมื่อมอบหมายให้ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ตัดหญ้าหน้าภาค ไม่ใช่ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ รับคำสั่งแล้วก็ไปส่งต่อ นรจ.ชั้นปีที่ ๑ ให้ตัดหญ้าหน้าภาคเท่านั้น แต่ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ต้องคิดว่าสนามหญ้าหน้าภาคมีขนาดใหญ่เท่าใด ควรใช้คนตัดหญ้ากี่คน คนกวาดกี่คน ตัดแล้วเอาหญ้าไปทิ้งที่ไหน ใช้เวลาประมาณเท่าใด เป็นต้น การตรวจเครื่องแต่งกายและอาวุธ เพื่อให้ นรจ. แต่งกายได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความประณีตในการทำความสะอาดเครื่องแต่งกายของตนในทุกเครื่องแบบ รักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกายของตน การทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นรจ. การฝึกซ้อมเครื่องกีดขวาง เพื่อให้มีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว และเป็น การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และฝึกการตัดสินใจ โดยดำเนินการเดือนละ ๑ ครั้ง การแข่งขันกีฬาระหว่างภาค ประกอบด้วย การแข่งขันตีกระเชียง การว่ายน้ำทะเลเป็นภาค กีฬาทหารเรือ และมอบรางวัลให้กับภาคที่ชนะเลิศ หรือให้สลักรายชื่อลงโลโก้เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ สร้างความสามัคคี กระชับความสัมพันธ์ของ นรจ. ในระหว่างภาค และระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การฝึกทบทวนบุคคลทำมือเปล่า และลักษณะท่าทางทหาร เพื่อให้มีลักษณะท่าทางที่เป็นทหาร องอาจผึ่งผาย สามารถปฏิบัติท่าต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และพร้อมเพรียงกัน การฝึกภาวะผู้นำ และฝึกการปกครองตนเอง เพื่อฝึกให้มีความเป็นผู้นำทหารในเบื้องต้น โดยการให้ได้ควบคุมแถวทหาร พุดอบรมตักเตือนเพื่อนด้วยกัน และรายงานต่าง ๆ หน้าแถว การฝึกมารยาทในโต๊ะอาหาร เพื่อให้ได้รู้มารยาทในโต๊ะอาหาร รู้จักมารยาทในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้มีอาวุโสสูงกว่า โดยการให้ นรจ.ชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ รับประทานอาหารร่วมโต๊ะอาหารเดียวกันทุกมื้อ ทุกวัน ให้ได้ชมภาพยนตร์เกี่ยวกับทหารเรือ ประวัติศาสตร์ การสู้รบในอดีต เพื่อให้มีความรู้ ภาคภูมิใจในการรับ

ราชการทหารเรือ และให้ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับภาพยนตร์นั้น ๆ **ตัวชี้วัด**ชั้นที่ ๒ ได้แก่

๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ได้แก่ ๑) วิ่ง ๒,๗๐๐ เมตร ใช้เวลาไม่เกิน ๑๕.๑๐ นาที (เวลาลดลง) ๒) ดึงข้อ ไม่น้อยกว่า ๖ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น) ๓) ลูก-นั่ง ไม่น้อยกว่า ๓๙ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น) และ ๔) ดันพื้น ไม่น้อยกว่า ๓๗ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น)

๒. มีผลประเมินลักษณะทางทหาร และระเบียบวินัยตามแบบประเมิน ในระยะเวลา ๑ เดือน อยู่ในเกณฑ์ดีมาก หรือร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป (ดำเนินการตลอดทั้งปีการศึกษา)

๓. ถูกลงทัณฑ์เนื่องจากฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ และข้อห้ามต่าง ๆ ตามที่กำหนด ในแต่ละสัปดาห์ ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ในแต่ละภาค

๔. ได้รับชมภาพยนตร์เกี่ยวกับทหาร และสามารถวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ได้เดือนละ ๒ เรื่อง (ดำเนินการตลอดทั้งปีการศึกษา)

ภาพที่ ๗ การจัดระเบียบในตู้และการจัดเครื่องนอน

ชั้นที่ ๓ “การสร้าง ความภาคภูมิใจในความเป็นทหาร” เป็นการกระตุ้นความรู้สึกและสร้างแรงบันดาลใจ ให้มีทัศนคติที่ดี มีความพึงพอใจในความเป็นทหาร มีความมั่นใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

ทำตนเป็นที่ไว้วางใจกับผู้บังคับบัญชา รวมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อคนอื่น ๆ รอบข้าง โดยใช้เวลาประมาณ ๑๑ เดือน (ธันวาคม – กันยายน) ตัวอย่างการดำเนินการได้แก่ **การอบรมและปลูกฝังเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย** เช่น การเสียดวงศรียุทธศาสตร์ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ การกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช วีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน และเหตุการณ์ของทหารเรือไทยในการรบสมรภูมิต่าง ๆ เช่น เหตุการณ์ยุทธนาวีที่เกาะช้าง เหตุการณ์ รศ.๑๑๒ เหตุการณ์วีรกรรมบ้านดอนแดง ของหน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เป็นต้น **อบรมเกี่ยวกับกฎหมายทหาร การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตสภาพแวดล้อมต่าง ๆ** ให้กับ นรจ. ให้มีความแปลกใหม่อยู่เสมอ เพื่อสร้างสภาพทางจิตใจให้มีความรู้สึกที่ดี มีความพึงพอใจต่อสถาบัน และการเป็นนักเรียนจำทหารเรือ เช่น ปรับปรุงกราบพักทั้งตู้ เตียง พัดลม การปรับปรุงห้องพักผ่อน การปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีแบบนั่งได้ ปรับปรุงห้องเรียนให้มีคอมพิวเตอร์และเครื่องฉายโปรเจคเตอร์ทุกห้อง พัฒนาห้องสมุดให้มีคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกในการค้นหา และฝึกการใช้งาน ปรับปรุงอาคารเรียนรวม (ที่นั่ง พื้น ผงัง ระบบโสตทัศนศึกษา และติดเครื่องปรับอากาศ) ปรับปรุงห้องประกอบอาหารและโรงอาหาร โต๊ะอาหาร ผ้าปูโต๊ะ และจัดหาเก้าอี้ใหม่ การสร้างสถานที่พบญาติ การสร้างหอเกียรติยศ การนำอาวุธยุทธโปกรณ์มาตั้งแสดงในพื้นที่ทั้งเรือ และเครื่องบิน (ตามแนวคิดคือ ให้มีทั้ง เรือ เครื่องบิน และรถถัง เพื่อให้ครบสาขาการปฏิบัติการทั้งในน้ำ อากาศ และพื้นดิน หรือน้ำ ไฟ ฝั่ง) อาวุธยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกเก็บไว้ในคลังหรือห้องเก็บของ ได้นำมาจัดตั้งไว้เป็นสัญลักษณ์พรรค-เหล่าของ นรจ. ที่บริเวณข้างลานสวนสนามคือ พังงาแทนพรรคนาวินเหล่าสามัญ ปืนขนาดต่าง ๆ แทนพรรคนาวินเหล่าปืนและเหล่าสอ.รฟ. ตอร์ปิโดแทนพรรคนาวินเหล่าตอร์ปิโด ทุ่นระเบิด แทนพรรคนาวินเหล่าทุ่นระเบิด และใบจักรแทนพรรค - เหล่ากลิน ปรับปรุงห้องออกกำลังกาย และการจัดทำ

เครื่องมือสะพานเดินเรือที่อาคาร บก.ร.ร.ชุมพลฯ ให้ นรจ. เลือกร่วมกิจกรรม/ชมรมต่างๆ ที่เป็นการแสดงออกความสามารถพิเศษ เช่น **แฟนซีดริล** การฝึกดำน้ำพื้นฐาน การฝึกต่อสู้ป้องกันตัว กลองยาว ดนตรีไทย และดุริยางค์ รวมทั้งให้ นรจ. ไปแสดงความสามารถพิเศษตามหน่วยงาน หรือสถานที่ต่าง ๆ เมื่อมีโอกาสสำหรับกิจกรรมแฟนซีดริล มีผู้ที่ประทับใจแล้วนำไปเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ จนดังไปทั่วโลก (**ดูภาพที่ ๘ การแสดงแฟนซีดริลของนักเรียนจำ โรงเรียนชุมพลทหารเรือ**) **การจัดงานราตรีสองสมอ** โดยให้ นรจ. ได้มีส่วนร่วมในการจัดงานมากที่สุด โดยเสนอความคิด แนวทางการดำเนินงาน และเป็นผู้จัดงานเอง (ไม่จ้างบุคคลภายนอก) และ นรจ. มีโอกาสศึกษาดูงานหน่วยงานรัฐ เอกชน ทั้งในและนอกกองทัพเรือ **ตัวชี้วัด** ในชั้นที่ ๓ ได้แก่

๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ได้แก่ ๑) วิ่ง ๒,๗๐๐ เมตร ใช้เวลาไม่เกิน ๑๓.๕๙ นาที (เวลาน้อยลง) ๒) ดึงข้อ ไม่น้อยกว่า ๘ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น) ๓) ลูก-นั้ง ไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น) และ ๔) ดันพื้น ไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง (จำนวนครั้งมากขึ้น)

๒. มีการมอบหมายงานให้ทำให้สำเร็จลุล่วง เพื่อแสดงออกถึงความภาคภูมิใจอย่างน้อย ๑ งาน/เดือน เช่น งานพัฒนา ร.ร.ชุมพลฯ การเข้าร่วมกิจกรรมและกีฬาต่าง ๆ การให้ นรจ. ที่มีความสามารถพิเศษ เช่น **แฟนซีดริล** กลองยาว ไปแสดงในงานต่าง ๆ

๓. มีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับ นรจ. อย่างน้อย ๑ อย่าง/เดือน เช่น การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารกราบพักซึ่งเป็นการร่วมคิดของผู้บังคับบัญชา และ นรจ. หรือตามที่ นรจ. เสนอ

๔. จัดให้ นรจ. ชั้นปีที่ ๒ ได้ปกครองดูแล นรจ. ชั้นปีที่ ๑ ในการแนะนำเรื่องต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติตัว ระเบียบวินัย/การถ่ายทอดความรู้/การให้คำปรึกษา อย่างน้อยในอัตราส่วน ๑ : ๒ และให้ นรจ. ชั้นปีที่ ๒ บันทึกเรื่องของตนเองได้ปกครองดูแล นรจ. ชั้นปีที่ ๑ อย่างน้อยเดือนละ ๑ เรื่อง/คน

๕. ให้รางวัล นรจ. ชั้นปีที่ ๒ ที่มีความใส่ใจการปกครอง

ภาพที่ ๘ การแสดงแฟนซีดริลของนักเรียนจำ โรงเรียนชุมพลทหารเรือ

ดูแล นรจ.ชั้นปีที่ ๑ มากที่สุด (ตรวจสอบได้จากการบันทึก
ในข้อ ๔) อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

๖. ถูกลงทัณฑ์เนื่องจากฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ และข้อห้าม
ต่าง ๆ ตามที่กำหนด ไม่เกินร้อยละ ๕ ในแต่ละภาค

๗. นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ได้รับสิทธิในการปกครองกันเอง
โดยมีครูปกครองทำหน้าที่คอยชี้แนะ

๘. นรจ.ชั้นปีที่ ๒ สามารถจัดงานราตรีสองสมอได้เอง
จนสำเร็จลุล่วง โดยมีครูปกครองคอยให้คำปรึกษาและ
แนะนำ

**ขั้นที่ ๔ “การสร้างอุดมการณ์ในการรับราชการ
ในกองทัพเรือ”** เพื่อให้ได้รับรู้ รับทราบการดำเนินชีวิต
รับราชการในกองทัพเรือจากชีวิตจริงและประสบการณ์
จริงโดยตรง โดยหาตัวอย่างของบุคคลที่ชีวิตรับราชการ
ก้าวหน้าและที่รับราชการไม่ก้าวหน้า รวมทั้งผู้ที่ประสบ

ความสำเร็จในชีวิตมาถ่ายทอดประสบการณ์ให้ได้ฟัง
อันจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกรู้สึกต้องการเอาเป็นแบบอย่าง
และเป็นบทเรียน นอกจากนี้ยังจะทำให้มีอุดมการณ์
มีเป้าหมายชีวิตในการรับราชการ รู้จักคิดวางแผนชีวิต
ในอนาคตตนเองได้ในขั้นที่ ๔ นี้ใช้เวลาประมาณ ๖ เดือน
ในช่วงชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ไปจนสำเร็จการศึกษา
โดยมีการดำเนินการ เช่น เชิญเสมียนทูต ผู้พิพากษา
นักธุรกิจ และรุ่นพี่ที่ไปอยู่หน่วยต่าง ๆ มาบรรยาย
การบรรยายในหัวข้ออุดมการณ์ของทหาร เพื่อให้เกิดความ
เข้าใจและซาบซึ้งในอุดมการณ์ทหาร ได้แก่ ๑) มีความ
จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๒) มีความเสียสละ ๓) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ๔)
มีความพอเพียงในตนเอง ๕) มีความสามัคคีในหมู่ทหาร
และให้ชมภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับทหารที่เสียสละเพื่อ
ประเทศชาติและประชาชน ตัวชี้วัด ในขั้นที่ ๔ ได้แก่

๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ได้แก่ ๑) วิ่ง ๒,๗๐๐ เมตร ใช้เวลาไม่เกิน ๑๓.๕๙ นาที ๒) ดึงข้อ ไม่น้อยกว่า ๘ ครั้ง ๓) ลูก-นั่ง ไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง และ ๔) ดันพื้น ไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง

๒. มีการอบรมหัวข้อเกี่ยวกับ “อุดมการณ์ทหาร” อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๓. มีการอบรมหัวข้อเกี่ยวกับ “เป้าหมายชีวิต” อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๔. มีการอบรมหัวข้อเกี่ยวกับ “ประวัติศาสตร์ชาติไทยประวัติศาสตร์บุคคลสำคัญ หรือประวัติการรบต่าง ๆ ของทหารเรือ” อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๕. มีผลสอบของ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของทหาร อยู่ในเกณฑ์ดี - ดีมาก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ทั้งหมด

๖. ผลการสอบ (แบบอัตนัย) เกี่ยวกับอุดมการณ์ และเป้าหมายชีวิตในการรับราชการ ของ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ อยู่ในเกณฑ์ดี - ดีมาก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของ นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ทั้งหมด

๗. มีผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อ นรจ. ทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดี - ดีมาก

๘. ถูกลงทัณฑ์เนื่องจากฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ และข้อห้ามต่าง ๆ ตามที่กำหนด ไม่เกินร้อยละ ๕ ในแต่ละภาค

๙. มีผลประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานที่มีต่อจำตริจบใหม่ อยู่ในเกณฑ์ดี - ดีมาก

๑๐. นรจ.ชั้นปีที่ ๒ ทุกคน ได้รับการแนะนำแนวทางการดำเนินชีวิตเป็นรายบุคคลจากผู้บังคับบัญชาของ รร.ชุมพลฯ คนใดคนหนึ่ง คนละ ๑ ครั้ง ซึ่งผู้เขียนได้บรรยายในหัวข้อ “ชีวิต (น่าจะ) ออกแบบได้ (บ้าง)” โดยมีสาระสำคัญคือ **ตั้งจุดมุ่งหมาย (Objective) ให้โอกาส (Opportunity) สร้างทัศนคติที่ดี (Attitude) และมีวินัย (Discipline) หรือ “OOAD”** เพื่อให้รู้จักการดำเนินชีวิตตั้งแต่การเข้ามาเป็น นรจ. จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ ซึ่งได้เขียนเป็นบทความลงในนาวิกศาสตร์แล้ว

จากที่กล่าวมาเป็นการสร้างหลักในคนให้กับ นรจ.

เฉพาะที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. (บนบก) นอกจากนี้ ยังได้สร้างหลักในคนอีกแนวทางหนึ่ง คือ การฝึกภาคปฏิบัติใช้การในทะเลของ นรจ. ประจำปี (ดูภาพที่ ๙ คู่มือบันทึกการฝึกภาคปฏิบัติใช้การในทะเลของ นรจ.) ซึ่งมีระยะเวลาประมาณ ๓๐ วัน เป็นการสร้างหลักในคนตามวิถีทางของทหารเรือที่ประเทศมหาอำนาจทางทะเลในอดีตอย่าง สเปน โปรตุเกส ฝรั่งเศส และอังกฤษ ก็ได้ปฏิบัติมาเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะผู้ที่ทหารเรือรู้จักกันดี ก็คือ **ลอร์ด เนลสัน** แห่งราชนาวีอังกฤษ ผู้ที่เป็นต้นกำเนิดหลักนิยมการรบทางเรือ “Crossing the T” ได้สมัครเข้าเป็นทหารเรือตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี ได้ทำสงครามทางเรือเกือบตลอดชีวิตการรับราชการ แม้จะสูญเสียแขนและดวงตาแต่ก็ยังรักษาชีพนี้จนเสียชีวิตจากการรบทางเรือในวาระสุดท้าย หรือถ้าได้ดูภาพยนตร์เรื่อง “Master and Commander : The Far Side of the World” เป็นเรื่องราวของสงครามเรือใบระหว่างราชนาวีอังกฤษกับฝรั่งเศส (ราวปี ค.ศ.๑๘๐๕) จะได้เห็นนักเรียนนายเรือ **ฮอลโลม, ลอร์ด เบลีเคนีย์ และเพื่อน** ฝึกทำการในเรือใบตั้งแต่เด็กเพื่อสร้างให้เป็นลูกเรือ นายเรือ และผู้บังคับการเรือที่ดีในอนาคต จึงนับเป็นตัวอย่างการสร้างหลักในคนที่ควรศึกษาได้อีกแนวทางหนึ่ง ในภาพยนตร์ยังกล่าวถึง “**โจ เพลส**” หรือ “**เฒ่าทะเลหรือทหารเรือชั้นลายคราม**” อยู่ในเรื่องด้วย ซึ่งจะได้กล่าวเกี่ยวกับทหารเรือลายครามต่อไปในการฝึกภาคทะเลของ นรจ.

การฝึกภาคปฏิบัติทางใช้การในทะเลของ นรจ. รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “**การฝึกภาคทะเล**” ได้จัดตั้งเป็นหมู่เรือฝึกนักเรียนจำ (มฝ.นรจ.) ประกอบด้วยเรือฝึกประมาณ ๔-๕ ลำ พื้นที่ฝึกใช้พื้นที่อ่าวไทย มีเส้นทางเดินเรือ ปกติจะออกจากฐานทัพเรือสัตหีบไปภาคตะวันออก เช่น เกาะช้าง จังหวัดตราด ประจวบคีรีขันธ์ หรือชุมพร เกาะสมุย ฐานทัพเรือสงขลา และย้อนกลับมาที่ฐานทัพเรือสัตหีบ หัวข้อวิชาการในการฝึก เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่โรงเรียนไปใช้ฝึกปฏิบัติในเรือ เช่น วิชาการอาวุธ วิชาการเรือ วิชาการเดินเรือ วิชาการกล และวิชาการสื่อสาร รวมทั้ง

ปกหน้า

คู่มือบันทึกการฝึก

ภาคปฏิบัติทางการใช้การในทะเลของ
นรจ.รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ปีการศึกษา

๒๕๕๔

ระหว่าง ๖ ก.พ. - ๖ มี.ค.๕๕

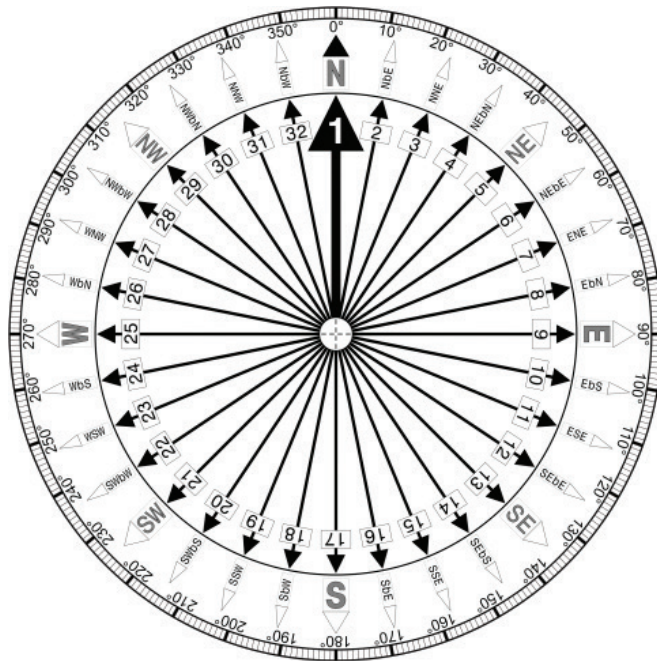

ภาพที่ ๙ คู่มือบันทึกการฝึกภาคปฏิบัติทางการใช้การในทะเลของ
นักเรียนจำ

การฝึกที่ต้องปฏิบัติเมื่ออยู่ในเรือ (การฝึกสถานีต่าง ๆ) เช่น การฝึกเก็บ - ส่งสิ่งของในทะเล การฝึกพวงจุง การฝึกเก็บคนตกน้ำด้วยเรือใหญ่ ทั้งนี้สำหรับ นรจ. ชั้นปีที่ ๑ พรรค-เหล่าที่เมื่อจบการศึกษาแล้วไม่ได้ปฏิบัติงานในเรือ เช่น พรรคนาวิกโยธิน พรรคนาวินเหล่าทหารสารวัตร เหล่าทหารขนส่ง และเหล่าต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ก็จะมีโอกาสได้ฝึกภาคทะเลด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะพวกเขาเหล่านี้เมื่อได้ชื่อว่าเป็นทหารเรือแล้ว จะต้องได้ฝึกในเรือสักครั้งหนึ่งในชีวิต เพื่อให้รู้ว่าการใช้ชีวิตในเรือเป็นอย่างไรบ้าง จะได้เป็นประสบการณ์ตรง และสามารถถ่ายทอดหรือไปเล่าให้รุ่นน้อง หรือครอบครัว หรือประชาชนฟังได้ โดยเฉพาะ

วิชาเดินเรือ และการเรือปฏิบัติที่ได้ศึกษาใน รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ได้ให้เรือแต่ละลำกำหนดให้ นรจ.ทุกคนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การถือท้ายเรือใหญ่ การเข้าหน้าที่ยามตรวจการณ์ ดิ่งทราย ดิ่งน้ำตื้น ทั้งนี้ก็เคยมีผู้ทักท้วงว่านาวิกโยธิน หรือขนส่ง หรือต่อสู้อากาศยาน และรักษาฝั่ง ไม่ได้ทำงานในเรือ จะฝึกถือท้ายเรือใหญ่ เข้ายามตรวจการณ์ ไปทำไม? ผู้เขียนได้ให้ความเห็นว่าเมื่อแต่งเครื่องแบบทหารเรือแล้ว จะต้องมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับทหารเรือ เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับตัวเอง เช่น เมื่อมีคนถามว่า “ทหารเรือถือท้ายเรือรบเป็นอย่างไร เหมือนกับการขับรถหรือไม่? ทำอย่างไร? จึงจะถือท้ายเรือได้ตรงกับเข็มเรือที่ผู้นำเรือได้สั่งการ (โดยเฉพาะขณะที่คลื่นลมแรง)” หรือคำถามว่า “เห็นเรือเล็ก ๑ ลำ ทางหัวเรือขวา ประมาณ ๔ ปอยท์” แสดงว่าเรือเล็กอยู่ด้านไหนของเรือ การตอบว่าผมเป็นนาวิกโยธินไม่เคยถือท้ายเรือใหญ่เลย หรือถือท้ายเรือใหญ่ไม่เป็นหรือไม่เข้าใจว่า ๔ ปอยท์ คืออะไร ทิศไหน เคยแต่ได้ยินกับการตอบว่าเคยถือท้ายเรือใหญ่มาแล้ว รู้สึกดีมาก เวลาจะให้เรือเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา ต้องทำอะไร อากาศเรือเป็นอย่างไร? หรือ ๔ ปอยท์ คือ ทิศประมาณ ๔๕ องศาจากหัวเรือ ตามความรู้ที่ถ่ายทอดกันมาทหารเรือจะแบ่งเข็มทิศที่มี ๓๖๐ องศา ออกเป็น ๓๒ ปอยต์ ดังนั้น ๑ ปอยท์ ก็จะมีประมาณ ๑๑.๒๕ องศา (ดูภาพที่ ๑๐ การแบ่งทิศของทหารเรือ) การเข้ายามเครื่องส่งจักรเพื่อบังคับให้เรือเดินหน้าหรือถอยหลังทำอย่างไร ได้เห็นภาพว่าบนสะพานเดินเรือมีเครื่องมือเครื่องใช้อะไรบ้าง? ได้มีโอกาสเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของทหารเรือด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง เช่น การเป่านกหวีดเรือในสถานีต่าง ๆ การแสดงความเคารพระหว่างเรือ การขานตอบระหว่างเรือเล็กเรือใหญ่ รวมทั้งได้มีโอกาสสัมผัสคลื่นลมในทะเล (อากาศเมาคลื่น) และได้ไปทัศนศึกษาท่าเรือและเกาะต่าง ๆ ในอ่าวไทย ได้เห็นเรือประมง เรือสินค้า เรือในทะเล ได้เห็นแท่นขุดเจาะที่มีเป็นร้อย ๆ แท่นในอ่าวไทย จะเป็นประสบการณ์ที่ดีสำหรับพวกเขาต่อไปในอนาคต

ภาพที่ ๑๐ การแบ่งทิศของทหารเรือ

การฝึกกระหว่างที่เรือจอดอยู่ที่ฐานทัพเรือสัตหีบ ก็จะมีการฝึกความอดทนเพื่อสร้างเหล็กในคนให้ นรจ. ได้แก่ การฝึกวิ่งทน การตีกระเชียงทน การว่ายน้ำทะเล ข้ามเกาะ และก่อนที่เรือจะออกทะเลก็จะมีการวิ่งขึ้นเขาไปที่กระโจมไฟแหลมปู่เจ้า และเมื่อวิ่งถึงครบทุกคนแล้ว ก็จะมีการสักการะ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ องค์บิดาทหารเรือไทย พร้อมกับร้องเพลงที่ทรงนิพนธ์ไว้ โดยในสมัยก่อนนั้นจะร้อง ๒ เพลง ได้แก่ เพลงเดินหน้ากับเพลงดอกประดู่ ตอนหลังนี้ร้องเพลงดาบของชาติ เพิ่มอีก ๑ เพลง ผู้เขียนมีเรื่องที่จะเล่าเกี่ยวกับการฝึกภาคทะเลให้ฟังอีกเรื่องหนึ่งคือ ได้อ่านคู่มือบันทึก ๓ ฝึกภาคทะเลของ นรจ. บางคนแล้ว ทราบว่ามีส่วนหนึ่งไม่อยากจะฝึกภาคทะเล โดยบันทึกว่า “ฝึกแล้วไม่ได้อะไรมาก ได้แต่ถูกลงโทษเป็นหลัก” ทำให้ นาวาเอก อะดุง พันธุ์เอี่ยม ผบ.รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. (ขณะนั้น) ดำริว่าทำอย่างไรจะให้ นรจ. ได้ประโยชน์จากการฝึกภาคทะเล ฝึกจบแล้วเกิดความรู้สึกรักชีวิตการอยู่เรือ หรืออยากปฏิบัติงานในเรือรบ

รู้สึกรักทะเล รักอาชีพทหารเรือ ครั้นเมื่อได้แนวทางแล้ว จึงได้เชิญผู้บังคับการเรือ ต้นเรือ ต้นกล และนายทหารประจำเรือ มาร่วมประชุมกับ ผบ.นรจ. เพื่อปรับปรุงจุดมุ่งหมาย และแนวทางฝึกภาคทะเลใหม่ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายว่า “เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคทะเล นักเรียนจำจะต้องเกิดความรู้สึกรักอาชีพทหารเรือ อยากจะปฏิบัติงานในเรือ” และกำหนดแนวการฝึกใหม่ เช่น ให้เรือแต่ละลำคัดเลือก และแต่งตั้งกำลังพลประจำเรือเป็นครูปกครอง นรจ. จำนวนหนึ่ง โดยครูปกครองมีสิทธิทำโทษ นรจ. ได้ สำหรับกำลังพลประจำเรือคนอื่น ๆ ไม่มีสิทธิในการลงโทษ ยกเว้น นรจ. ทำความผิดซึ่งหน้า และการลงโทษต้องลงโทษเมื่อมีการกระทำผิดที่ชัดเจน เช่น สมัยก่อนการแถวเวลา ๐๖๐๐ ผู้ที่มาแถวก่อนจะถูกกำลังพลประจำเรือสั่งให้กอดคอลูกนั่ง หรือยึดพื้น หรืออื่น ๆ เพื่อรอเพื่อน ๆ มาแถวจนครบ การปฏิบัติอย่างนี้ถือว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง เพราะ นรจ. ที่มาแถวก่อนคือผู้ที่ปฏิบัติตามเวลาไม่ได้ทำผิด ส่วนผู้ที่ยังไม่มาก็ยังไม่มี ความผิดเพราะยังไม่ถึงเวลา ๐๖๐๐ ผู้ที่ทำผิดและต้อง

ถูกลงโทษคือ ผู้ที่มาแถวเวลา ๐๖๐๐ ไม่ทัน เป็นต้น หรือการรับประทานอาหารเช้าเวลา ๑๒๐๐ ก็ให้เป็นเวลา รับประทานอาหารเช้าอย่างเดียว ไม่ใช่เวลามาชี้แจงความผิด แล้วทำโทษจนถึงเวลา ๑๒๓๐ หรือ ๑๒๔๕ แล้วจึงปล่อย รับประทานอาหารเช้าอย่างเร่งรีบ สำหรับการลงโทษ เป็นส่วนรวม ถ้าจะลงโทษก็คือเวลา ๑๙๐๐ ที่แถวอบรม และชี้แจงข้อบกพร่องในการปฏิบัติประจำวัน หรือการ ปลุکنักเรียนลุกขึ้นมาทำโทษในเวลาตึกคืน ทั้งที่เป็น เวลานอนของนักเรียน โดยอ้างว่าเป็นการฝึกกำลังใจ ก็ไม่จำเป็นต้องทำ ทั้งนี้นายทหารประจำเรือจะต้องสอน ให้ นรจ. มีความรู้เกี่ยวกับทหารเรือ และความรู้ตามสาขา วิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงานในเรือให้ได้มากที่สุด สอนให้รู้จัก ว่าเวลาไหน ควรทำอะไร สำหรับกำลังพลเรือประจำเรือ ของแต่ละลำนั้น มฝ.นรจ. ได้แจ้งว่าได้ให้ นรจ. ในเรือ ลำนั้นคัดเลือกกำลังพลประจำเรือที่เป็นมืออาชีพ มีความ เป็นครู สามารถถ่ายทอดความรู้ และการใช้ชีวิตในเรือที่ดี ที่สุดจำนวน ๒ คนต่อลำ เข้ารับรางวัลเป็น “ครูดีเด่นของ นรจ.” ในตอนเสร็จสิ้นการฝึกภาคทะเล เพื่อเป็นการ สร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง กำลังพลประจำเรือและ นรจ. ผลจากการเปลี่ยนแปลง แนวทางการในการฝึกภาคทะเลครั้งนั้น เมื่อได้อ่านคู่มือ บันทึกรายการฝึกภาคทะเลของ นรจ. หลังจากเสร็จสิ้นการฝึก ภาคทะเลแล้ว พบว่า นรจ. มีความพึงพอใจ ภาคภูมิใจ และเกิดความรู้สึกรักอาชีพทหารเรือ รวมทั้งอยากปฏิบัติงาน ในเรือเพิ่มมากขึ้น สำหรับที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ก็มีการคัดเลือกครูดีเด่นประจำปี โดยมีการมอบโล่เกียรตินิยม และเงินรางวัลจาก “สมาคมศิษย์เก่าชุมพลทหารเรือ” ที่มีคุณครู พลเรือเอก เทียนชัย มังกร นายกสมาคมา ให้ความกรุณาสนับสนุนมาตั้งแต่ครั้งแรก

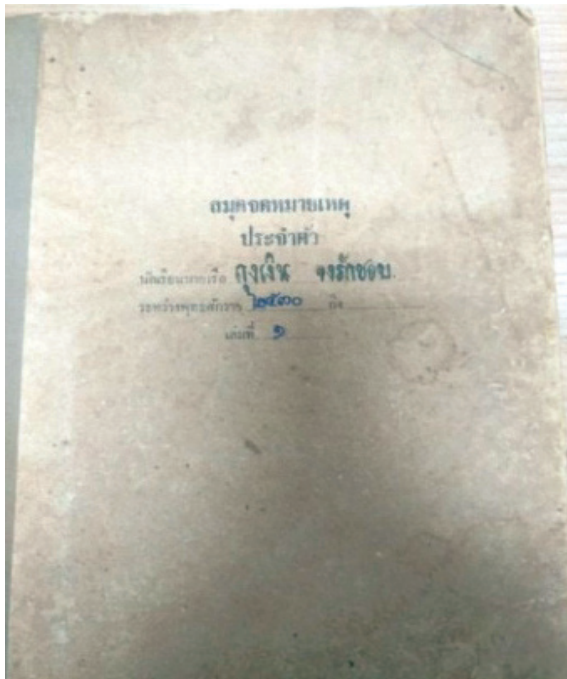
การสร้างหลักในคนอีกด้านหนึ่ง คือ การเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษให้กับ นรจ. โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย ๒ อย่างคือ ทำให้ นรจ. เมื่อจบการศึกษาหลักสูตร ๒ ปีแล้ว มีคะแนนสอบภาษาอังกฤษ (PT) สูงขึ้นกว่าตอนเข้ามา เป็น นรจ. และทำให้ นรจ. สามารถพูดหรือสื่อสารภาษา อังกฤษเบื้องต้นได้ โดยกำหนดวิธีการสำหรับการทำให้

นรจ. มีคะแนนสอบภาษาอังกฤษสูงขึ้น คือ ให้มีการสอน พิเศษในช่วงเวลา ๑๖๐๐ - ๑๗๐๐ ของทุกวัน กำหนด ให้มีการท่องศัพท์ ๕ คำ และประโยคภาษาอังกฤษ ๒ ประโยคทุกวัน ให้มีการจัดแข่งขัน “English Contest” โดยให้ นรจ. แต่ละภาคได้มีโอกาสนำภาษาอังกฤษที่ท่อง ทุกวันมาใช้แสดงออก การแข่งขันเปิดดิ๊กชันนารี การ แข่งขันต่อศัพท์ (Scrabble) การแสดงออกบนเวที เช่น การสนทนาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ ควรรู้ และใช้ในชีวิตประจำวัน การร้องเพลงภาษาอังกฤษ และการจัด นรจ. ที่อยู่ชมรมดำเนินาเปื้องต้น ทำหน้าที่ เป็นผู้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยวที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. (พูดภาษาอังกฤษได้จริง) นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมปฏิบัติจิตอาสาเป็นประจำ การจัด บรรพชาสามเณรก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ นรจ. มีความรู้ เกี่ยวกับพุทธศาสนา สามารถนำหลักธรรม คำสั่งสอน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะนำไปสู่ความเป็นคนที่มี คุณธรรม จริยธรรมในตัวเองได้

การสร้างหลักในคนในการฝึกภาคทะเลหลักสูตร นักเรียนนายเรือ

สำหรับการฝึกภาคทะเล (สร้างหลักในคน) นอกจากจะมีหลักสูตร นรจ. แล้ว ยังมีการฝึกภาคทะเล ของหลักสูตร นนร. ด้วย โดยในหลักสูตร นนร. จะมีการฝึกภาคทะเลในช่วงกลางปีการศึกษา ระยะเวลา การฝึกประมาณ ๓๐ วัน และภาคปลายปีการศึกษา ระยะเวลาการฝึกประมาณ ๔๕ - ๕๕ วัน เพื่อให้เห็นภาพการฝึก ภาคทะเลที่ชัดเจนขึ้นจึงได้ย้อนกลับไปอ่านหนังสือเก่า เล่มหนึ่งเมื่อ ๓๐ กว่าปีที่แล้ว ก็คือ สมุดจดหมายเหตุ ประจำตัวนักเรียนนายเรือที่ได้เขียนไว้ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๓๐ - พ.ศ.๒๕๓๓ (ดูภาพที่ ๑๑ สมุดจดหมายเหตุประจำตัว นักเรียนนายเรือ) จึงจะถ่ายทอดประสบการณ์จากในสมุด จดหมายเหตุเล่มนี้เป็นหลัก ซึ่งสมุดจดหมายเหตุนี้ ข้อ ๑ ความมุ่งหมายสำคัญ เพื่อเป็นการปลูกฝัง ๑) ความสามารถในการสังเกตและความจำ ๒) ความสามารถในการแสดง ความคิดเห็นและความรู้สึกลงเป็นลายลักษณ์อักษร ๓)

นิสัยในความละเอียดและความเรียบร้อย ข้อ ๖ ข้อความที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นบทสวดที่จะให้นักเรียนจดลงสมุด คือ (ก) นักเรียนต้องเขียนด้วยตนเอง ใช้สำนวนโวหารของตนเอง ตามเหตุการณ์เท่าที่รับรู้เห็น หรือจากการพิเคราะห์วิจารณ์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และน่าใฝ่ใจ รวมทั้งกิจการที่สำคัญ ๆ เท่าที่ได้ปฏิบัติในโรงเรียน...บรรยายถึงลักษณะภูมิประเทศที่ไป ตลอดจนอุปนิสัยใจคอของพลเมืองที่ตนได้พบเห็น อ่าว ท่าเรือ ที่จอดเรือ บ่อม... (ข) พฤติการณ์อันน่าใฝ่ใจทั้งหมด ข้อ ๗ การจัดนั้นนักเรียนควรเขียนภาพประกอบไปด้วย... เป็นต้นว่า (ก) แผนที่เส้นทางเดินเรือ (ข) แผนผังการจอดทอดสมอ (ค) รูปสเกทซ์ของตำบลที่ไป ของฝั่งทะเล ของหัวแหลมของสิ่งสำคัญในการเข้าอ่าว ..(ง) รูปการ์ตูนที่สุภาพ

ภาพที่ ๑๑ สมุดจดหมายเหตุประจำตัวนักเรียนนายเรือ

โรงเรียนนายเรือ (รร.นร.) ได้แจกจ่ายสมุดจดหมายเหตุประจำตัว นนร. ให้กับ นนร. ทุกนายตั้งแต่นั้นปี ๑ และให้ใช้จนถึงชั้นปีที่ ๕ สำหรับผู้เขียนได้เริ่มเขียนสมุดจดหมายเหตุตั้งแต่การฝึกภาคทะเลของ นนร. ชั้นปีที่ ๑ จนถึงชั้นปีที่ ๕ รวมทั้งหมด ๘ ภาค

การฝึกภาคสาธารณะและการฝึกภาคทะเลนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ (ชั้นใหม่)

ในสมุดหน้าแรกบันทึกไว้ว่า “วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นวันแรกของการฝึกภาคสาธารณะและฝึกภาคทะเลของ นนร. ชั้นปีที่ ๑ หรือชั้นใหม่ของ นนร. รุ่นที่ ๘๔ (นักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๒๗) โดยมีที่ตั้งที่ รร.นร. จว.สมุทรปราการ ก่อนหน้านั้น นนร. รุ่นที่ ๘๔ ได้เข้าเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหาร ถ.พระราม ๔ (สมัยนั้นมักเรียกนักเรียนเตรียมทหารว่า “สุภาพบุรุษพระราม ๔”) เป็นเวลาประมาณ ๑ ปี ได้ถูกส่งตัว (ชั้นเหล่า) ที่ รร.นร. ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว” ทั้งนี้ภาพบางภาพของ รร.นร. สมัยก่อนนั้นไม่เหมือนกับ รร.นร. สมัยนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก (มีรถไฟฟ้าวิ่งผ่านหน้าโรงเรียน) จึงขอเล่าสักระยะน้อย รร.นร. สมัยก่อนเหมือนกับตั้งอยู่ที่ต่างจังหวัด (บ้านนอก) แม้จะมีถนน ๔ เลน มีรถเมล์ปรับอากาศและรถเมล์ร้อน (จำได้ว่ามีสาย ๒๕ ปากน้ำ-ท่าช้าง) และรถสองแถวสีแดงวิ่งผ่าน วิธีสังเกตถ้านั่งรถจากบางนาผ่านสำโรงเมื่อมาใกล้ รร.นร. มีสถานที่ที่จะต้องจำเพื่อเตรียมตัวลงรถเมล์คือ วัดบางนางเกรงอยู่ทางขวามือ พอสังเกตเห็นรั้วที่เป็นกำแพงสีขาวขนาดใหญ่ (กำแพงบ่อม) และหลังคาตึกสีแดง นั่นก็คือที่หมาย รร.นร. ให้ลงรถเมล์ได้สำหรับประตูเข้า-ออกด้านหน้าที่ติดกับถนนใหญ่มีเพียงประตูเดียว (ปัจจุบันมี ๒ ประตู) เมื่อเข้าประตูแล้วก็ไปสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พร้อมกับปฏิญาณว่า “ข้าพระพุทธเจ้า จะรักษามรดกของพระองค์ท่านไว้ด้วยชีวิต” ซึ่งคำปฏิญาณนี้ได้ปฏิญาณตั้งแต่นั้นนักเรียนเตรียมทหารต่อหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ (หน้าตึก Y) ส่วนที่ด้านหลังของบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ ที่ รร.นร. จะมีพระราชหัตถเลขาที่อยู่ในสมุดเยี่ยมโรงเรียนนายเรือ ความว่า “เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน รศ. ๑๒๕ เราจุฬาลงกรณ์ พร. ได้มาเปิดโรงเรียนนี้ มีความปลื้มใจ ซึ่งได้เห็นการทหารเรือมีรากหยั่งลงแล้ว จะเป็นที่ยั่งยืนไปนภายหน้า” สำหรับป้ายชื่อโรงเรียนปัจจุบันก็

ปรับปรุงใหม่แล้ว อาคารเรียน อาคารนอน สนามรักบี้ ฟุตบอล สนามฟุตบอล โรงพลศึกษา สระว่ายน้ำยังคงอยู่ แต่ก็มีมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย หอดาราศาสตร์ ยิ่งโดดเด่นเป็นสง่าอยู่เหมือนเดิม อนุสรณ์สถานเรือธนบุรี เมื่อก่อนอยู่หน้าอาคารนอนตรงสนามรักบี้ด้านโรงอาหาร ได้ถูกย้ายมาอยู่ใกล้กับหอดาราศาสตร์ สมัยก่อนในเวลากลางคืน นนร. ชั้นปีที่ ๑ และ ๒ มักจะถูกรุ่นพี่สั่งให้เข้าไปในเรือแล้วไปหาซื้อผู้เสียชีวิตที่มีรูปภาพติดตั้งอยู่ในเรือ โดยบอกว่าเป็นการฝึกขวัญกำลังใจ ที่หน้าโรงอาหารจะมี บ่อน้ำอยู่ ๑ บ่อ สมัยนั้น นนร. จะเรียกบ่อน้ำนี้ว่า “บ่อเหยีย” อาจจะมีเพราะมีตัวเงินตัวทองอาศัยอยู่ในบ่อด้วย นักกีฬา โดยเฉพาะนักรักบี้ถูกรุ่นพี่สั่งให้โดดลงบ่อเพื่อล้างตัวก่อนเข้าโรงอาหารเป็นประจำ ปัจจุบันบ่อน้ำนี้ก็ไม่มีแล้ว ใกล้กับอนุสรณ์สถานเรือธนบุรีจะมีสโมสรรักษาพยาบาลเก่า ที่ นนร. ชั้นปีที่ ๒ ต้องไปเข้ายาม ตลอดเวลา ๒ ชั่วโมงในเวลาค่ำคืน จำได้ว่ามีแต่ความเจียบสดัด และมียุ่งเยอะมาก (จะแอบหลับก็ไม่ได้) และจะมีช่วงเวลารู้สึกดีใจมากเมื่อได้ยินเสียงจักรยานของจ่ายยาม (นนร. ชั้นปีที่ ๓) หรือผู้ช่วยนายทหารยาม (นนร. ชั้นปีที่ ๔) หรือนายทหารยาม (นนร. ชั้นปีที่ ๕) มาตรวจที่สโมสรร มีสิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนยังจำได้ไม่ลืมก็คือ มีรูปภาพขนาดใหญ่ของเจ้าสมุทร (โพไซดอน) อยู่ในสโมสรรด้วย ต่อมาเมื่อเรือสโมสรรแล้วก็หายไป เมื่อครั้งอยู่ รร. ชุมพลฯ ยศ.ทร. จึงได้เสนอให้นาวาเอกวิมล ภูปาอ่าง รองผู้บังคับการ รร. ชุมพลฯ ยศ.ทร. ขณะนั้นรับผิดชอบในการปรับปรุง สโมสรรรักษาพยาบาล (สโมสรรเพชรเกล็ดแก้ว) ให้วาดภาพเจ้าสมุทรไว้ที่ด้านในสโมสรรด้วย ซึ่งเรื่องเจ้าสมุทรนี้จะได้เล่าต่อไปในการฝึกภาคทะเลของ นนร. ในพิธีข้ามเส้นไอเคเวเตอร์หรือเส้นศูนย์สูตร

การฝึกภาคทะเลตลอดระยะเวลา ๒๑ วัน มีการฝึกต่าง ๆ (สร้างเหล็กในคน) ที่ให้ทั้งความรู้วิทยาการทหารเรือ ความเป็นชาวเรือ ความเป็นผู้ตาม และความเป็นผู้นำ ซึ่งจากสมมุติจดหมายเหตุแทบไม่น่าเชื่อว่าจะมีมากมาย หลากอย่าง สามารถนำมาเรียบเรียงใหม่ ดังนี้ **วิชาการอาวุธ** ทั้งปืน ๗๖/๕๐ มิลลิเมตร แบบ ๙๓ ใช้พลประจำปืน ๘ นาย ปืน ๔๐/๖๐ มิลลิเมตร ใช้พลประจำปืน ๕ นาย และ

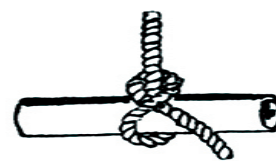
ปืนกล ๒๐ มิลลิเมตร เออริคอนแทนเดี่ยว ใช้พลประจำปืน ๒ นาย โดยจะต้องทองหน้าที่ประจำปืนตำแหน่งต่าง ๆ และหมุนเวียนทำหน้าที่ประจำปืนสลับกันไป **วิชาการเรือ** ได้แก่ วิชาเชือกเล็กและเชือกใหญ่ เช่น การผูกกะ ผูกหักคอ ผูกแจ็ก ผูกถั่งตั้ง ผูกตระกรุดเบ็ด เป็นต้น (**รูปภาพที่ ๑๒ ตัวอย่างเงื่อนผูกเชือกของทหารเรือ**) วิชาชักหย่อนเรือเล็ก ซึ่งมีค่าแปลกๆ เป็นศัพท์เฉพาะทหารเรือ เช่น หลักเดวิส บาระตุรอกตน บาระตุคอรอก และเฉาะ เป็นต้น แรก ๆ ก็ไม่เข้าใจว่าคืออะไร แต่พอเรียนไปฝึกไปสักพัก ก็เข้าใจ และปฏิบัติได้ถูกต้อง

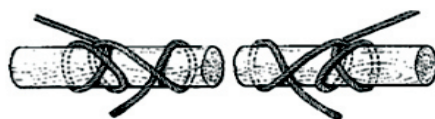
ผูกแจ็ก

ผูกถั่งตั้ง

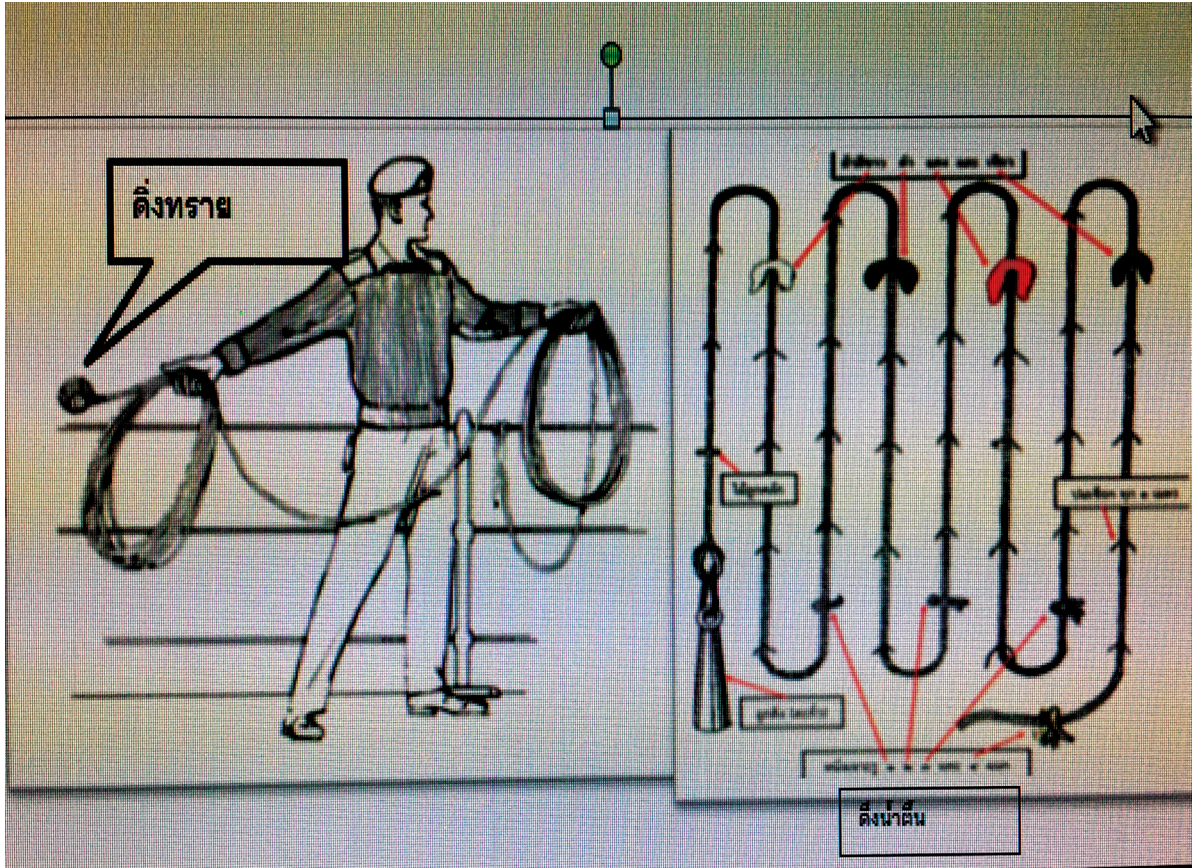
หักคอชั้นเดียว

ผูกตระกรุดเบ็ดสองชั้น

ภาพที่ ๑๒ ตัวอย่างเงื่อนผูกเชือกของทหารเรือ

ภาพที่ ๑๓ ดิ่งทรายและดิ่งน้ำตื้น

วิชาหนักหีดเรือ วิชาการถือท้ายเรือใหญ่ วิชาการปฏิบัติตัวในเรือใหญ่ วิชาตรงสองมือ (ทั้งไทยและสากล) วิชาร้อยรอก (ใช้เชือกร้อยรอก) ซึ่งรอกในเรือมีทั้งหมด ๕ ชนิด ได้แก่ รอกธรรมดา รอกตีน (ชื่อแปลกอีกละ) รอกกล รอกบุลย์ และรอกแม่เหล็ก วิชาดิ่งทราย ใช้ดิ่งผูกติดกับปลายเชือกแล้วเหวี่ยงขึ้นจากเรือไปบนฝั่งขณะที่เรือจะเทียบท่า วิชาดิ่งน้ำตื้น (ดูภาพที่ ๑๓ ดิ่งทรายและดิ่งน้ำตื้น) ใช้สำหรับวัดความลึกน้ำสำหรับนำเรือเข้าทอดสมอ แม้ว่าปัจจุบันจะมีเครื่องหยั่งน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แต่ดิ่งน้ำตื้นก็ยังใช้อยู่ในเรือรบ วิชาการสมอเรือ ทั้งแบบมีกะสมอ และไม่มีกะสมอ และเครื่องประกอบในการทั้งสมอ เช่น โซ่สมอ สเกล กุญแจกล ปากจับ เครื่องห้ามโซ่ กว้าน และทุ่นสมอ เป็นต้น

วิชาขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ เช่น การทำความเคารพท้ายเรือ เป็นประเพณีสืบทอดมาจากสมัยโรมัน ในสมัยนั้นดาตฟ้าท้ายเรือมักจะสร้างห้องอย่างประณีตสวยงาม สำหรับประดิษฐานรูปปั้นจำลองของเทวรูปศักดิ์สิทธิ์ จัดเป็นห้องผู้บังคับการเรือ และที่อยู่ของนายทหารประจำเรือ จึงถือว่าเป็นตอนที่สำคัญ และได้รับเกียรติสูงสุดของเรือ เมื่อผู้ใดขึ้นมาบนเรือจะต้องทำความเคารพท้ายเรือก่อนเสมอ ปัจจุบันนี้ขณะเรือจอดให้ชักธงราชนาวีขึ้นที่เสาท้ายเรือ (เวลาเรือเดินชักธงราชนาวีที่ก้ำฟของเสากลางลำ) ส่วนสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นทหารเรือไทยได้ใช้พระพุทธรูปแทน การทำความเคารพท้ายเรือจึงถือให้ทำความเคารพแก่สถานที่ และธงราชนาวีด้วย การถามตอบในเวลากลางคืน ใช้การตะโกนถามด้วยคำว่า “โบิด...อะฮ้อย”

ส่วนการขานตอบมีหลายคำตอบ เช่น “อาย อาย หมายถึง มีนายทหารสัญญาบัตรมากับเรือเล็ก” “โน โน หมายถึง ไม่มีนายทหารสัญญาบัตรมากับเรือเล็ก” ถ้าตอบว่า “อ่างทอง หมายถึง ผู้บังคับการเรือหลวงอ่างทองมากับเรือเล็ก” เป็นต้น การใช้ขงหวัดเรือ สำหรับนายทหารสัญญาบัตรขึ้นเรือและลงเรือ หรือการตีระฆังบอกเวลา เป็นคู่ (ไม่เกิน ๔ คู่ หรือ ๘ ครั้ง) ถ้าเกิน ๘ ครั้ง สมัยนั้นได้เล่าต่อกันมาว่าจะถูกผีเสื้อสมุทรจับเอาไปกินหรือทำสามมี หรือเล่าว่าทุกปีจะต้องส่งมนุษย์ไปสังเวยกัมภกรไฟซึ่งเป็นเจ้าทะเลอยู่ในขณะนั้น โดยมังกรไฟจะขึ้นมาเลือกคนเอาเอง เมื่อถึงกำหนดเจ้าเมืองจะจัดเรือส่งไปหนึ่งลำ เมื่อเรือไปถึงบริเวณถ้ำมังกรไฟ ได้ทำพิธีเชิญมังกรไฟขึ้นมา มังกรไฟได้เลือกเอาตัวนายเรือลำนั้น นายเรือจึงขอผลัดไว้ว่าจะยอมให้กินเมื่อตีระฆัง ๙ ครั้ง มังกรไฟก็ยอม และลงไปคอยอยู่ในถ้ำใต้บาดาล นายเรือผู้นั้นจึงคิดเปลี่ยนการตีระฆังเรือมาตัวอย่างมาก ๘ ครั้ง ตั้งแต่นั้นมามังกรไฟจึงต้องนอนคอยจนกระทั่งบัดนี้ แต่ปัจจุบันถ้าตีเกิน ๔ คู่ ๘ ครั้งก็จะถูกลงโทษแทนถูกมังกรไฟกิน พิธีบูชาแม่ย่านางเรือ กระทำเมื่อเรือจะออกทะเลวันแรก ซึ่งปกติจะตั้งเครื่องเช่นไหว้ที่สะพานเดินเรือ หัวเรือ ท้ายเรือ และห้องเครื่องจักรใหญ่ วิธีซ่อนทรัพย์ในเรือ สมัยกรีกโบราณมีประเพณีชาวเรือเล่าต่อกันมาว่า เวลาสร้างเรือใหม่ขึ้นมาจะฝังเงินเหรียญไว้ใต้เสากระโดงเรือโดยเอาทาง “หัว” ขึ้น ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วจะประสบความลำบากในภายหลัง เนื่องจากในสมัยนั้นเชื่อกันว่าคนเราเมื่อตายไปแล้วจะต้องนั่งเรือจ้างข้ามแม่น้ำ Styx ไปสู่ดินแดนแห่งความตาย มีคนแจวเรือชื่อ “Charon” ใครข้ามก็ต้องเสียค่าโดยสาร ถ้าใครไม่มีค่าโดยสารก็คงจะอดข้าม ทั้งนี้หากเป็นการตายบนบกคงไม่ยุ่งยากอะไรมากนัก เพราะมีเวลาและญาติพี่น้องที่สามารถจะออกให้แทนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น เอาเงินใส่ปาก แต่สำหรับชาวเรือหากต้องตายในทะเลมีความลำบากเพราะญาติพี่น้องอาจไม่รู้ เมื่อไม่มีเงินใส่ปากอาจต้องนั่งคอยเรือจ้างเป็นเวลานานหลายวันหลายเดือนหรือหลายปี จึงมีประเพณีฝังเงินเหรียญ

เตรียมเอาไว้ให้ตอนสร้างเรือสำหรับชาวเรือทุกคน การแต่งเครื่องแบบทหารเรือ ผ้าผูกคอดำชุดกะลาสี ในสมัยโบราณกะลาสีเรือนิยมใช้ผ้าเช็ดหน้าผูกคอสำหรับเช็ดเหงื่อโคล ต่อมามีจึงตัดแปลงเป็นผ้าผูกคอดำผูกเป็นเงื่อนให้เรียวยาว และเมื่อ ลอร์ด เนลสัน แม่ทัพเรืออังกฤษผู้มีชื่อเสียงถึงแก่กรรม ในยุทธนาวีที่ทราฟัลกา เมื่อ ค.ศ. ๑๘๐๕ ราชนาวิกอังกฤษได้รับคำสั่งให้ใช้ผ้าผูกคอสีดำ เป็นเครื่องหมายแสดงการไว้อาลัย และใช้เรื่อยมาจนกลายเป็นประเพณีของทหารเรือทั่วโลก และปรับเป็นการใช้ผ้าพันคอ (Scarf) หรือเนคไท (Tie) ดำไปด้วย และยังมีเรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือที่น่าสนใจอีกหลายเรื่องสามารถหาอ่านได้ทั่วไป วิชาการปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิต ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกไว้ว่า ฟุ่คนที่ใช้ฝึกปี่มหัวใจเพื่อช่วยชีวิตมีชื่อว่า “Anny” ปัจจุบันไม่รู้ว่ Anny จะยังอยู่หรือเปล่าหรือว่าเกษียณไปแล้ว? การชักสลุดธง เป็นการแสดงความเคารพของเรือสินค้าต่อเรือรบ การทำความเคารพระหว่างเรือรบกับเรือรบ โดยเรือชั้น ๑ จะใช้แตรเป่าแสดงความเคารพ ส่วนเรือชั้น ๒ และชั้น ๓ จะใช้นกหวีดเรือเป่าแสดงความเคารพ การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ได้แก่ การวัดส่วนสูงและน้ำหนัก การวิ่งทดสอบในระยะ ๑๐๐ เมตร และ ๔๐๐ เมตร ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกไว้ว่า “ระยะ ๑๐๐ เมตร ทำเวลาได้ ๑๓.๖ วินาที และระยะ ๔๐๐ เมตร ทำเวลาได้ ๖๔ วินาที การวิ่งทน ๑๐ กิโลเมตร การวิ่งขึ้นเขาระยะโคมไฟแหลมปู่เจ้าเพื่อสักการะเสด็จเตี่ยและร้องเพลงถวายการว่ายน้้ำข้ามเกาะ (จากท่าเรือแหลมเทียนไปเกาะพระ) การไต่เกาะรอบเกาะพระ การฝึกกระเชียงหนที่รร.ชุมพลฯศ.ทร. การดูงานหน่วยงานในกองทัพเรือ ได้แก่ อุ้ทหารเรือพระจุลจอมเกล้า ซึ่งได้บันทึกว่า “วันอังคารที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐...เดิมอยู่ซ่อมเรือแห่งแรกของกองทัพเรือได้ก่อสร้างขึ้นในกรุงเทพฯ ณ บริเวณวัดระฆังกับปากคลองมอญ มีพื้นที่ ๔๐ ไร่ จนถึงปัจจุบันเกือบร้อยปีแล้ว และได้พัฒนาเรื่อยมาจนมาตั้งที่ ตำบลแหลมฟ้าผ่านี้มีเนื้อที่ประมาณ ๔๐๐ ไร่ ห่างจาก กรุงเทพมหานคร

๓๐ กิโลเมตร เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๗ แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๔ งบประมาณค่าก่อสร้างประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ รวมทั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินเปิดอุโมงค์แห่งนี้ ในวันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๒๔ และทรงพระราชทานนามอุโมงค์แห่งนี้ว่า “อุโมงค์พระจุลจอมเกล้า” และได้ยึดถือวันนี้เป็นวันสถาปนาอุโมงค์พระจุลจอมเกล้าจนถึงปัจจุบัน” จากนั้นไปรับประทานอาหารที่กรมพลาทิการทหารเรือ ซึ่งมีภารกิจ อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ และดำเนินการในเรื่องการส่งกำลังบำรุงสายพลาทิการ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาการพัสดุสายพลาทิการ การบริการและการจัดเลี้ยง ตลอดจนการฝึกและศึกษาของทหารเหล่าพลาทิการ การดูงานแห่งที่สามคือ กรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนที่ (แผนที่เดินเรือ) หนังสือการเดินเรือ เช่น ประกาศชาวเรือ เกี่ยวกับบานาฬิกา โดยเฉพาะการเทียบเวลา ๐๘๐๐ เป็นประจำทุกวันของประเทศไทยให้ได้มาตรฐาน เหมือนกับการเทียบเวลาที่เมืองกรีนิช ประเทศอังกฤษ และเครื่องจักรทำนายน้ำ ที่ใช้ทำนายน้ำขึ้น น้ำลง สูงสุดต่ำสุด เป็นต้น การฝึกในเรือ โดย นนร. จะแบ่งเป็น ๒ กราบ (กราบขวาและกราบซ้าย) ๓ ภาค (ภาคหัว ภาคกลาง และภาคท้าย) และ ๘ ตอน (กราบขวา แบ่งเป็น ตอน ๑ ตอน ๓ ตอน ๕ และตอน ๗ และกราบซ้าย แบ่งเป็น ตอน ๒ ตอน ๔ ตอน ๖ และตอน ๘) ซึ่งผู้เขียนได้อยู่ตอน ๓ กราบขวา สำหรับการฝึกประจำสถานีต่าง ๆ เช่น การฝึกประจำสถานีออกเรือ (เทียบ ออกจากเทียบ (เรือเทียบท่า) และออกจากจอด (เรือทอดสมอ) การฝึกประจำสถานีเดินเรือในร่องน้ำ การฝึกประจำสถานีเรือเดิน (ในทะเล) การฝึกประจำสถานีรบ การฝึกประจำสถานีช่วยคนตกน้ำ การฝึกประจำสถานีรับ - ส่งสิ่งของในทะเล การฝึกประจำสถานีฟ่งจูง เป็นต้น การฝึกยิงอาวุธ ได้แก่ การยิงปืนพก ๐.๔๕ นิ้ว (ยิงทุกคน) การฝึกยิงปืนหลอด ๘ มิลลิเมตร การฝึกยิงปืนประจำเรือ

ต่อเป้าพื้นน้ำ (หินฉลาม) และเป้าอากาศยาน (ร่มชูชีพ ปัจจุบันเป็นเป้าเครื่องบินบังคับ) การฝึกยิงปืน ๒๐ มิลลิเมตรเอริคอน และปืน ๔๐/๗๐ มิลลิเมตร เป็นต้น สำหรับตำแหน่งของทหารเรือที่ปฏิบัติงานในเรือ เช่น ผู้บังคับการเรือ (ผบ.เรือ) ต้นเรือ (ตร.) ต้นกลเรือ (ตกล.เรือ) ต้นปืน (ตป.) ต้นหน (ตท.) สร้างกล (สกล.) สร้างเรือ (สร.) ต้นเด่น และจุมพ์ไฟ เป็นต้น การเรียนวิชาเดินเรือเบื้องต้น เช่น การใช้แผนที่เดินเรือ การขีดเข็ม การเรียนและการฝึกเกี่ยวกับการช่างกล (พรรคกลิน) เช่น เครื่องจักรในเรือ การป้องกันความเสียหาย (ปคส.) ที่ทำให้รู้จักไฟประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ไฟประเภท ก. (วัตถุของแข็ง เช่น ไม้ กระดาษ เป็นต้น) ประเภท ข. (ของเหลวที่มีไอระเหย เช่น น้ำมัน จาระบี) และประเภท ค. (เครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้า) วิธีการดับโดยใช้ CO2 (ฟองดับไฟทางกล) ดับไฟประเภท ก. ได้รู้จัก OBA (ใช้สำหรับสวมที่ใบหน้าป้องกันก๊าซพิษ เมื่อเข้าดับไฟ) เป็นครั้งแรก การปิด - เปิดประตูในเรือที่มีเครื่องหมายกำกับ (X Y Z) ให้เป็นไปตามสถานการณ์ การเข้ายามเครื่องส่งจักรหรือเทเลกราฟ เป็นเครื่องกำหนดให้เรือเดินหน้าหรือถอยหลัง ติดตั้งไว้ที่สะพานเดินเรือ และกำหนดความเร็วเรือ (รอบเครื่องจักรใหญ่) มีการวัดส่วนสูงและน้ำหนักร เพื่อบันทึกไว้เป็นข้อมูลว่า จาก นนร. ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๕ จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง มีการวิ่งทดสอบในระยะ ๑๐๐ เมตร ในสมุดบันทึกว่าใช้เวลาได้ ๑๓.๖ วินาที วิ่ง ๔๐๐ เมตร ทำเวลาได้ ๖๔ วินาที จากนั้นก็เรียนวิชาชีพทหารเรือ ได้แก่ วิชาธงประมวถ ทั้งประมวถสากลและประมวถราชธานี ซึ่งทั้งสองธงประมวถจะมีความหมายต่างกัน เช่น ในประมวถราชธานี ธงอักษร ก หรือ G หมายถึง เรือลำนี้เป็นเรือหลัก ในประมวถสากล ธงอักษร G หมายถึง ข้าพเจ้าต้องการนำร่อง วิชาธงสองมือสากล และธงสองมือไทย วิชาคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์

“วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๐ พิเศษกว่าทุกวัน เพราะมีเรือหลวงอ่างทอง (การฝึกครั้งนี้มีลำเดียว) ได้มาเทียบท่าที่ รร.นร. และวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๐ เวลาประมาณ ๐๗๐๐ พวกเรา นนร. ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๔๘ นาย ก็เริ่ม

ลงเรือ โดยมี นาวาตรี ศรมรงค์ บุรณดิติก ผู้บังคับการเรือ
กล่าวต้อนรับ” สำหรับการฝึกภาคทะเลของ นนร. โดย
ปกติจะจัดตั้งเป็น “หมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือ” ประกอบ
กำลังด้วยเรือรบของกองเรือยุทธการ จำนวน ๒ – ๔ ลำ
นำเรือมาจอดเทียบท่าที่ รร.นร. ชื่อว่า “ท่าเรือชอนเล็บ”
บางท่านอาจสงสัยว่าทำไมชื่อว่าท่าเรือชอนเล็บเหมือน
กับผู้เขียนก็เคยสงสัยมาก่อน เหตุที่ชื่อว่าท่าเรือชอนเล็บ
มีที่มา ในปี พ.ศ.๒๓๖๒ เจ้าเมืองชองอน ขณะเข้ายึดครอง
เขมรอยู่ได้เกณฑ์ไพร่พลทั้งคนญวนและคนเขมรผลัดละ
ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ชุดคลองจากทะเลสาบเสียมราฐ
มาออกที่เมืองบันทายมาศ เป็นคลองกว้าง ๒๔ เมตร ลึก
๓.๕ เมตร ฝ่ายไทยเห็นว่าการที่ญวนชุดคลองมาออก
ใกล้ไทยเช่นนี้ อาจเตรียมการยกทัพเรือมาตีกรุงเทพฯ
และหัวเมืองชายทะเลได้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าน
ภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงมีพระราชดำริว่า ที่เมือง
สมุทรปราการยังไม่มีย่านป้องกันที่มั่นคง จึงโปรดให้
พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ซึ่งต่อมาขึ้น
ครองราชย์เป็นรัชกาลที่ ๓ เป็นแม่กองร่วมกับพระยา
สุริยวงศ์โกษา ลงไปจัดการสร้างป้อมขึ้นทางฝั่งตะวันออก
๔ ป้อม คือ “ป้อมประโคนชัย ป้อมนารายณ์ปราบศึก
ป้อมปราการ และป้อมกายสิทธิ์” ซักปีกกางถึงกันและ
สร้างตึกดินไว้เครื่องศาสตราวุธพร้อมฉางข้าว ส่วนที่
เกาะกลางน้ำหน้าเมืองสมุทรปราการ ก็ให้สร้างป้อม
ขึ้นอีกป้อมหนึ่ง เรียกว่า “ป้อมผีเสื้อสมุทร” (ตรงข้าม
รร.นร.) และที่ฝั่งด้านตะวันตกตรงกันก็สร้างขึ้นอีกหนึ่ง
ป้อมชื่อ “ป้อมนาคราช” ส่วนทางด้านเหนือป้อมผีเสื้อ
สมุทรมีหาดทรายเกิดขึ้นกลางน้ำ ทรงพระราชดำริจะสร้าง
พระเจดีย์ขึ้นที่หาดทรายนี้ แต่ยังไม่ทันได้สร้างในรัชกาล
ที่ ๒ มาสร้างพระเจดีย์กลางน้ำในรัชกาลที่ ๓ และทรง
สร้างป้อมขึ้นอีก ๓ ป้อม คือ “ป้อมตรีเพชร ป้อมคกงะพัน
และป้อมเรือชอนเล็บ” ป้อมรุ่นนี้ได้ผู้พังไปตามกาลเวลา
ปัจจุบันคงเหลืออยู่ในสภาพดีเพียงป้อมเดียว คือ **ป้อมผีเสื้อ
สมุทร** ซึ่งอยู่ในการดูแลของกองทัพเรือ แต่ไม่ได้อยู่กลางน้ำ
เหมือนเมื่อตอนสร้าง ได้เข้ามาชิดริมฝั่งด้านตะวันตก
เพราะแผ่นดินจากฝั่งงอกออกไป มีเพียงคลองเล็ก ๆ ที่เป็น

ท่าเรือจากพระสมุทรเจดีย์ข้ามไปสมุทรปราการคั่นอยู่
เท่านั้น ส่วนพระสมุทรเจดีย์หรือพระเจดีย์กลางน้ำในอดีต
นั้นได้เชื่อมเป็นฝั่งตะวันตกกลายเป็นแผ่นดินไปแล้ว

กลับมาที่การฝึกภาคทะเล **การนอนในเรือฝึก** สำหรับ
เรือหลวงอ่างทอง เป็นเรือประเภทยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่
ที่รับมาจากสหรัฐฯ ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒
ปัจจุบันปลดระวางประจำการไปแล้ว การฝึกภาคทะเล
ในเรือยกพลขึ้นบกของ นนร. โดยปกติจะไม่จัดห้องนอน
ให้ เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมาก พวกเราจึงได้นอนที่
Tank Deck ใต้ดาดฟ้าเรือ ซึ่ง Tank Deck เป็นที่สำหรับ
จอดรถสะเทินน้ำสะเทินบกหรือรถ AAV ของนาวิกโยธิน
ในการยกพลขึ้นบก อุปกรณ์สำหรับนอนในเรือฝึกจะมี
ผ้าใบ หมอน และผ้าห่ม เวลาจะนอนก็ปูผ้าใบกับพื้นเรือ
ก็นอนได้แล้ว เวลาเรือโคลงก็ไม่ต้องห่วงมีพื้นที่ในการ
กลิ้งไปกลิ้งมาพอสมควร ตอนเช้าหลังจากได้ยินเสียง
นกหวีดปลุก ก็ต้องพับผ้าห่มแล้วเอาหมอนกับผ้าห่ม
ใส่ไว้ในผ้าใบเก็บอย่างเป็นระเบียบ ซึ่งการทำเช่นนี้
ก็เป็นการฝึกอย่างหนึ่งเพื่อสร้างให้ นนร. รู้จักมีความ
เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีวินัยในตนเอง มีเรื่องที่น่าสนใจ
เกี่ยวกับการพับผ้าห่ม คือ ในคำกล่าวสุนทรพจน์
ของ พลเรือเอก William H. McRaven ซึ่งจบการศึกษา
จากที่มหาวิทยาลัย Texas at Austin เนื่องในงานวัน
รับปริญญาของทางมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ ได้พูด
ถึงชีวิต และข้อคิดจากการเข้าร่วมกับหน่วยซีล (Seal)
ว่า “ทุกเช้าของหน่วยฝึกของซีล ครูผู้ฝึกจะเข้ามา
ยักยอก และสิ่งแรกที่พวกเขาจะตรวจก็คือ “เตียงนอน”
ถ้าคุณทำมันได้ถูกต้อง มุมของมันจะได้เหลี่ยม และผ้า
คลุมเตียงจะตั้งเปรี๊ยะ ส่วนหมอนจะอยู่ตรงใต้หัวเตียง
พอดี และผ้าห่มจะถูกพับอย่างเรียบร้อยไว้ใกล้ด้าน
ปลายเตียง เรียกได้ว่ามันเป็นงานง่าย ๆ ดูเหมือนว่ามันจะ
เป็นอะไรที่ธรรมดาตามาก แต่ทุก ๆ วัน สิ่งที่ต้องทำก็คือ
การจัดเตียงนอนให้ได้อย่างมืออาชีพ ซึ่งฟังดูแล้วออกจะ
แปลก ๆ อยู่ซักหน่อยที่ว่าความจริงแล้วพวกเราน่าจะถูก
ปลุกฝั่งมาให้แก่นักรบอย่างแท้จริงมากกว่า แต่ความเฉียบคม
ที่ซ่อนอยู่ในการกระทำง่าย ๆ นี้ได้ก่อให้เกิดสิ่งที่เป็นในทุกวันนี้

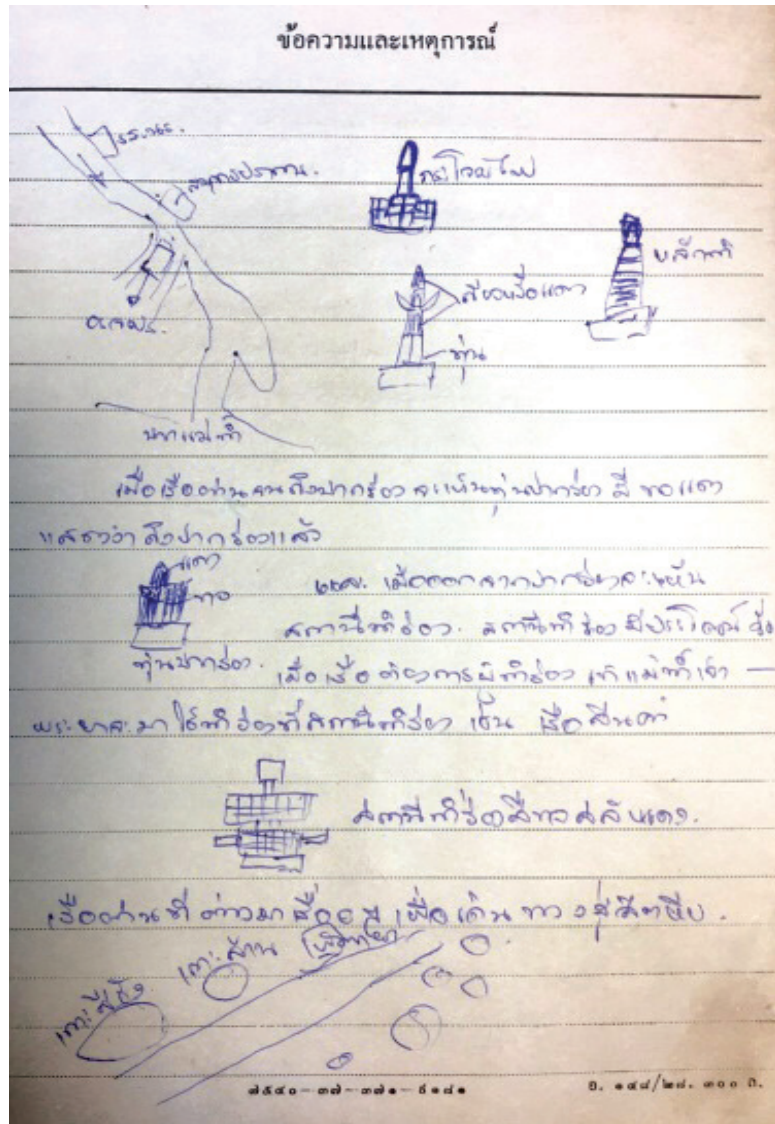
ถ้าคุณเก็บทีนอนในตอนเช้าทุกวัน นั่นหมายถึง การที่คุณได้ทำงานแรกของวันสำเร็จไปเรียบร้อยแล้ว และนั่นนำมาซึ่งความภูมิใจเล็ก ๆ และทำให้คุณรู้สึกอยากทำงานขึ้นต่อ ๆ ไป และต่อไป และต่อไป” ซึ่งผู้เขียนได้เคยเล่าเรื่องนี้ให้ นรจ. นักเรียนกลาโหมพลเรือน เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาฟังเสมอว่า แม้นักกรบที่แท้จริงก็ต้องถูกฝึกให้เก็บทีนอนตอนเช้าให้เรียบร้อยก่อนหรืออย่างการขัดรองเท้าให้มันก็เป็นกรฝึกที่ดูเหมือนง่าย ๆ แต่ถ้าทำสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ และสร้างนิสัยให้เป็นคนที่มีความอดทน ละเอียดรอบคอบ เพราะการขัดรองเท้าที่ดีต้องมันทั้งคู่ ไม่ใช่แค่หัวรองเท้า แม้แต่ครีบริบองเท้าก็ต้องทำความสะอาด และขัดด้วยย่อนกลับมาที่การฝึกภาคทะเลของ นนร. หลังจากลงเรือที่ทำเรือเสื่อช้อนเล็บแล้ว หมูเรือฝึกได้ออกเดินทางไปฐานทัพเรือสัตหีบ เพื่อรับการส่งกำลังบำรุงและเตรียมความพร้อมอีกครั้ง

“หะเบสสมอลัน ออกสันตอนไป
ลัดไปเกาะสีชัง จนกระทั่งกระโจมไฟ
เที่ยวหาข้าศึกมิได้นึกจะกลับมาใน
ถึงตายตายไป ตายให้แก่ชาติของเรา....”

สำหรับการออกเรือจากท่าเสื่อช้อนเล็บ มีเกร็ดความรู้ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้ว่า “การออกเรือจะต้องออกเรือทวนน้ำเสมอ” เพื่อให้เรือเกิดความปลอดภัยสูงสุด เพราะการออกเรือตามน้ำทางเสื่อจะไม่กินน้ำทำให้บังคับเรือยาก ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวนี้ถือเป็นหลักนิยมของชาวเรือ (ศาสตร์) อย่างไรก็ตามเมื่อจบมารับราชการแล้วมีประสบการณ์มากขึ้น หากจำเป็นต้องออกเรือตามน้ำก็ต้องปฏิบัติได้ แต่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก (ศิลป์) โดยเฉพาะการออกเรือตามน้ำเมื่อเรือจอดเทียบท่าในแม่น้ำเจ้าพระยา ฐานทัพเรือสงขลา หรือฐานทัพเรือพังงา ขณะเวลาน้ำลงกระแสน้ำจะแรงมาก เมื่อเรือเทียบอยู่กราบซ้ายหากถอยหลังออกโดยให้หัวเรือแนบกับท่าเรือจะออกเรือยาก วิธีที่เคยทำคือปลดเชือกหัวเรือเพื่อให้น้ำทางหัวเรือถ่างออกก่อน แล้วจึงใช้เครื่องจักรขวิดหน้าไปกลับลำ จะทำให้ออกเรือได้ง่ายกว่า สำหรับ

การเดินเรือจาก รร.นร. ไปสัตหีบ มีการประจำสถานีเดินเรือในร่องน้ำ (เจ้าพระยา) เป็นเวลานานพอสมควร ทั้งนี้ การเดินเรือในร่องน้ำโดยปกติจะขีดขวาร่องน้ำ เวลาเรือสวนกันก็จะผ่านทางซ้าย เรียกโดยทั่วไปว่า “ขวาปกติ” ซึ่งจะแตกต่างกับการขับรถยนต์ของไทย คือ ขิดซ้ายถนน ขณะเดินเรือในร่องน้ำจาก รร.นร. จะผ่านสถานที่สำคัญได้แก่ ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ จะอยู่ด้านซ้ายมือ (กราบซ้าย) ต่อมาก็คือ กองเรือทุ่นระเบิด และ อจปร.อร. อยู่ทางขวามือ (กราบขวา) ให้สังเกตว่าจะมีเรือรบจอดอยู่หลายลำ (ตอนไปดูงานเดินทางโดยรถบัส ตอนนี้ได้เห็น อจปร.อร. เมื่ออยู่บนเรือรบ) เมื่อผ่าน อจปร.อร. จะเข้าโค้งสมุทรปราการ และออกสู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาจะมองเห็นสถานีน้ำร่อง ข้อสังเกตคือ เป็นตึกสีขาวแดงตั้งตระหง่านอยู่ในทะเล (ดูภาพที่ ๑๔ ทุ่นไฟปากร่อง และสถานีน้ำร่อง) ก็เป็นอันว่า สถานีเดินเรือในร่องน้ำสิ้นสุดลงแล้ว จากนั้นก็เป็นการเดินเรือในทะเลมุ่งหน้าไปสัตหีบ มีเรื่องเล่าการเดินทางเดินเรือในร่องน้ำ โดยเฉพาะในร่องน้ำเจ้าพระยาที่ผู้เขียนเคยนำเรือเข้า-ออกหลายครั้ง ขณะที่ผู้เขียนรับราชการอยู่กองเรือทุ่นระเบิด ตำแหน่งที่จอดเรือคือ เทียบท่าอยู่ใน อจปร.อร. และส่วนหนึ่งเทียบท่าอยู่ที่ท่าเรือ บก.กองเรือทุ่นระเบิด ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับ อจปร.อร. เวลาจะออกเรือไปปฏิบัติราชการในทะเล จะต้องเดินเรือในร่องน้ำทุกครั้ง มีอยู่ครั้งหนึ่งขณะเดินเรือในร่องน้ำถึงบริเวณโค้งสมุทรปราการ ยามถือท้ายรายงานว่าทางเสื่อขัดข้องไม่สามารถบังคับเรือได้ ผู้เขียนจึงสั่งให้ปล่อยสมอหัวเรือ (สร้างเรือจะประจำอยู่หัวเรือ และข้อนคอยตีเครื่องยึดโซ่สมอเพื่อปล่อยสมอได้ทันที) ชักหวูด (จ่ายยาม ประจำอยู่ที่สะพานเดินเรือ) ทุ่นและธงสัญญาณ (ยามที่ศนะ ทิศสัญญาณ ประจำอยู่บนดาดฟ้าที่ศนะ) ตามที่ได้เรียนและฝึกปฏิบัติมา (ในการฝึกภาคทะเล) ผลปรากฏว่าเรือไม่ได้รับอันตรายใด ๆ หลังจากนั้นก็ซ่อมท่าทางเสื่อ และเดินทางต่อไปจนถึงสัตหีบได้ ที่ต้องการจะเล่าก็เพราะว่าอยากให้ เป็นบทเรียนสำหรับเรือทุกลำที่เดินเรือในร่องน้ำ จะต้องไม่ประมาท ต้องพร้อมปฏิบัติทันทีเมื่อทางเสื่อเรือขัดข้อง

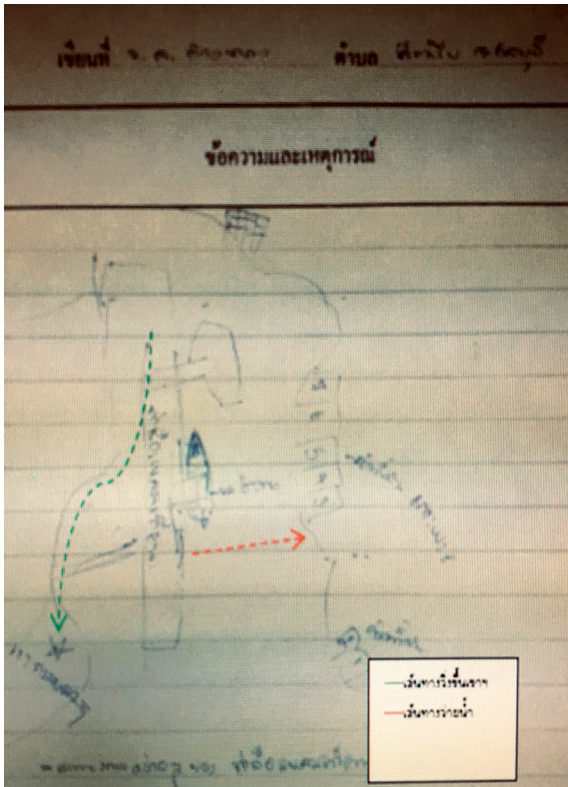

ภาพที่ ๑๔ ท่อนไฟปากร่องและสถานีน้ำร่อง

เรือหลวงอ่างทอง ใช้เวลาเดินทางประมาณเกือบหนึ่งวัน ก็เดินทางถึงและเข้าจอดที่ท่าเรือแหลมเทียน ฐานทัพเรือสัตหีบ ในระหว่างที่เรือจอดสัตหีบมีการทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นนร. ประกอบด้วย การวิ่งขึ้นเขากระโจมไฟแหลมปู่เจ้า การว่ายน้ำข้ามเกาะ โดยว่ายน้ำจากท่าเรือแหลมเทียนไปขึ้นบกที่เกาะพระ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร (ดูภาพที่ ๑๕ เส้นทางการวิ่งขึ้นเขาและการว่ายน้ำ) การไต่เกาะ โดยวิ่งรอบเกาะพระ จำนวน

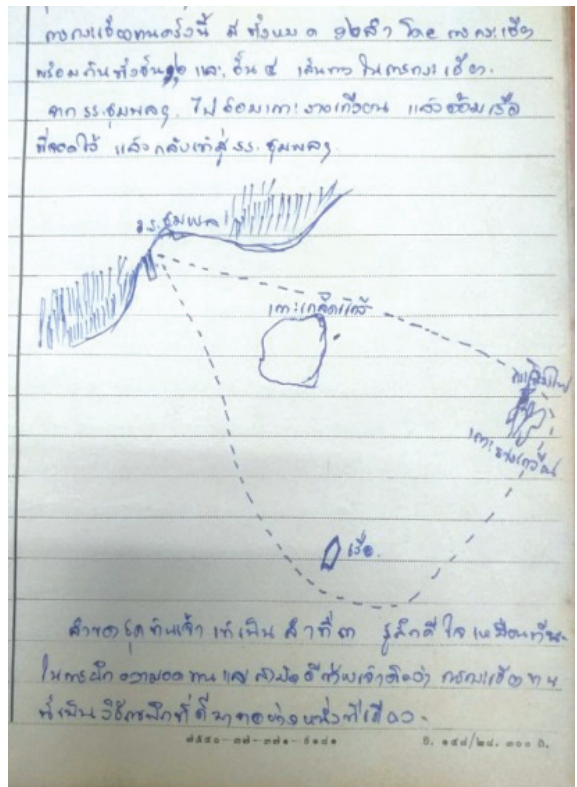
๑ รอบ และการฝึกกระเชียงทน ที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร (ดูภาพที่ ๑๖ เส้นทางการฝึกกระเชียงทน) ซึ่งรายการที่ ๑ ถึง ๓ เป็นการทดสอบเฉพาะตัว แต่รายการที่ ๔ เป็นการทดสอบร่วมกันของคนในเรือกระเชียง สำหรับ

รายการที่ ๑ การวิ่งขึ้นเขา ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกไว้ว่า “วันเสาร์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๐ ตื่นนอนเช้า ๐๕๒๐ วิ่งขึ้นเขากรมหลวงฯ ข้าพเจ้ารู้สึกกว่า

ภาพที่ ๑๕ เส้นทางการวิ่งขึ้นเขาและการว่ายน้ำ

ตัวเองเหนื่อยมากเหลือเกิน พอวิ่งขึ้นมาพร้อมหมดแล้ว ก็ทำการสักการะกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ โดยการ แจกธูปเทียนสักการะ ร้องเพลงดอกประดู่ และเพลงเดินหน้า ซึ่งเป็นเพลงพระนิพนธ์ของท่านเอง ทั้งนี้ในสมัยก่อน จะร้องเพลงถวาย ๒ เพลง คือ เพลงดอกประดู่และเพลง เดินหน้า แต่ปัจจุบันทั้งหลักสูตร นนร. และ นรจ. จะร้อง เพิ่มอีก ๑ เพลง คือ เพลงดาบของชาติ การวิ่งขึ้นเขาใน ชั้นปีที่ ๒ ภาคกลางปี เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐ บันทึกลงไว้ว่าใช้เวลาได้ ๒๑ นาที ในชั้นปีที่ ๒ ภาคปลายปี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ วิ่งขึ้นเป็นขั้นตามลำ ไม่มีการจับเวลา การวิ่งขึ้นเขาในชั้นปีที่ ๓ ภาคกลางปีไม่ได้ บันทึกลงไว้ ในชั้นปีที่ ๓ ภาคปลายปี วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ ทำเวลาได้ ๑๙ นาที การวิ่งขึ้นเขาในชั้นปีที่ ๔ ภาคกลางปีไม่ได้บันทึกไว้ ในชั้นปีที่ ๔ ภาคปลายปี วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ ทำเวลาได้ ๒๓ นาที และ การวิ่งขึ้นเขาชั้นปีที่ ๕ ไม่ได้บันทึกไว้

ภาพที่ ๑๖ เส้นทางการฝึกกระเชียงหน

รายการที่ ๒ การว่ายน้ำข้ามเกาะในสมุดจดหมายเหตุ บันทึกลงไว้ว่า “ในชั้นปีที่ ๑ ใช้เวลา ๗๑ นาที” (ชั้นปีที่ ๒ ภาคกลางปี ไม่ได้บันทึกไว้) ชั้นปีที่ ๒ ภาคปลายปี วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ “ทำเวลาได้ ๓๒ นาที” เวลา ดีขึ้นมาก แสดงว่าหลังจากได้เรียนการว่ายน้ำที่โรงเรียน นายเรือได้ผลดี ประกอบกับการมีประสบการณ์ในการ ว่ายน้ำทำให้การว่ายน้ำข้ามเกาะดีขึ้น (เหมือนจะเริ่มมี เหล็กในคนบ้างแล้ว) ในชั้นปีที่ ๓ ภาคกลางปีและภาค ปลายปีไม่ได้บันทึกไว้ ในชั้นปีที่ ๔ ภาคปลายปี วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ “ทำเวลาได้ ๓๕ นาที” และบันทึกไว้ว่าใช้เวลามากกว่าภาคปลายปีชั้นปีที่ ๓ สำหรับชั้นปีที่ ๕ ไม่ได้บันทึกไว้

รายการที่ ๓ การไต่เกาะ ในสมุดจดหมายเหตุ ชั้นปีที่ ๑ ไม่ได้บันทึกไว้ ชั้นปีที่ ๒ ภาคกลางปี วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐ บันทึกลงไว้ว่า “ได้ลำดับที่ ๖ ของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๒ เวลา ๓๗ นาที” ชั้นปีที่

๒ ภาคปลายปี วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ “ได้ลำดับที่ ๓ แต่ใช้เวลาถึง ๔๑ นาที” สาเหตุที่ใช้เวลามากขึ้นเนื่องจากเป็นการไต่เกาะในเวลาขึ้นน้ำขึ้น ชั้นปีที่ ๓ ภาคปลายปี วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ ไม่ได้บันทึกเวลาไว้ แต่บันทึกไว้ว่า “สำหรับการไต่เกาะวันนี้ มีน้ำขึ้นสูงมาก ทำให้การไต่เกาะมีความลำบากยากเย็นมาก และประกอบกับนักเรียนส่วนมากได้รับบาดเจ็บและเป็นอันตรายเป็นจำนวนมาก ข้าพเจ้าจึงคิดว่า ไม่คุ้มกับการฝึกครั้งนี้ เพราะอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้ ครั้งต่อไปในการไต่เกาะ ข้าพเจ้าขอเสนอให้ไต่เกาะเวลาที่น้ำลง” ทั้งนี้ครูผู้ตรวจได้เขียนตอบว่า “จะนำเรียน มฝ.นร..... เขียนให้มาก ๆ ไว้ทุกวัน วันข้างหน้านำมาอ่านนำมาปรับปรุงได้” ทั้งนี้การเขียนสรุปจดหมายเหตุประจำวัน นร. รวมทั้งของ นรจ. หรือนักเรียนในหลักสูตรอื่น ๆ มีประโยชน์อย่างมาก สำหรับการไต่เกาะในชั้นปีที่ ๔ ภาคปลายปี วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ ไม่ได้บันทึกเวลาไว้ แต่บันทึกไว้ว่า “วันนี้ตื่นตั้งแต่ ๐๕๐๐ และเริ่มไต่เกาะเวลา ๐๖๑๕ การไต่เกาะก็เป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะน้ำขึ้นสูงมาก รวมทั้งคลื่นลมแรง จึงมีทางเลือกว่าจะปีนเขา หรือจะว่ายน้ำไป ซึ่งอันตรายสำหรับนักเรียนมากกว่าจะไต่เกาะเสร็จก็เกือบ ๐๙๐๐ ทำให้การออกเรือไปสงขลาช้ากว่าเวลาที่กำหนด ในการไต่เกาะครั้งต่อไป ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรจะเป็นวันที่ออกเรือ” เมื่อได้กลับมาอ่านเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งแล้ว ทำให้คิดได้ว่าการไต่เกาะในเวลาขึ้นน้ำขึ้นได้สร้างหลักในคนให้กับนักเรียนนายเรืออย่างมาก เช่น ต้องใช้การตัดสินใจว่าจะปีนเขาหรือว่ายน้ำ ต้องใช้ความอดทน แต่ทุกคนต้องทำหน้าที่ตนเองต่อไปจนสำเร็จภารกิจ

สำหรับรายการที่ ๔ การกระเชียงทวน ระยะทาง ๑๓ ไมล์ทะเล ในชั้นปีที่ ๑ ไม่ได้บันทึกไว้ ชั้นปีที่ ๒ ภาคกลางปี วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐ บันทึกไว้ว่า “เรือลำข้าพเจ้าจำนวน ๑๘ คน เข้าเป็นลำดับที่ ๓ ในจำนวน ๑๒ ลำ” ชั้นปีที่ ๒ ภาคปลายปี วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ เรือลำข้าพเจ้าเข้ามาเป็นลำดับที่ ๑๑ จากจำนวน ๑๓ ลำ ชั้นปีที่ ๓ ภาคปลายปี วันที่ ๑๑

กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ ไม่ได้บันทึกเวลาไว้ แต่บันทึกไว้ว่า “ลงเรือกระเชียงแล้ว เมื่อเริ่มตีหลักกระเชียงก็หลุด แสดงว่าไม่มีการตรวจสอบความพร้อมของเรือกระเชียง ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นความผิดพลาดของใคร สำหรับการตีวันนี้ ข้าพเจ้าคิดว่ายากที่สุดเพราะเจอทั้งคลื่น ลม และฝน เรือก็ไม่สมบูรณ์ ทำให้ได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร แต่ก็ฝึกความอดทนได้ดีทีเดียว” ซึ่งครูท่านที่ตรวจสรุปจดหมายเหตุ เขียนตอบว่า “การคิดในแง่ดี ก็จะได้ประโยชน์” และชั้นปีที่ ๔ ภาคปลายปี วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ “เรือลำของข้าพเจ้าใช้เวลา ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที...ในการฝึกครั้งนี้ ซึ่งเป็นเวลาที่ไม่นาน แต่ข้าพเจ้าก็พอใจ เพราะชุดเรามีความสามัคคีกันดีไม่ทะเลาะกันเลย” ดังนั้นหัวใจสำคัญของการฝึกกระเชียงคือความอดทน และความสามัคคี ซึ่งผู้เขียนได้นำการฝึกกระเชียงทวนไปใช้ในการฝึกหลักสูตรนักเรียนข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรที่เข้ารับการฝึกอบรมที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ซึ่งผลการฝึกทำให้นักเรียนมีความอดทน (กันแตก มือแตก เมาคลื่น แดดร้อน โดนด้ามกระเชียงกระแทกหลัง) และมีความรักความสามัคคีกันเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งยังได้รู้จักคำว่า “ลงเรือลำเดียวกัน” แล้วต้องช่วยกัน (กระเชียง) ทุกคน เพื่อให้เรือไปถึงจุดหมายปลายทางตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ได้เรียนรู้การทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ทั้งคนที่นั่งอยู่คู่หน้าสุดที่ต้องเริ่มกระเชียงให้พร้อมกัน ส่วนกระเชียงที่อยู่คู่หลังก็ต้องคอยดู และกระเชียงให้พร้อมคู่หน้า และระมัดระวังไม่ให้ด้ามกระเชียงไปโดนหน้าหลังคู่หน้าตนเองด้วย ๕

จบตอนที่ ๑

ที่มา

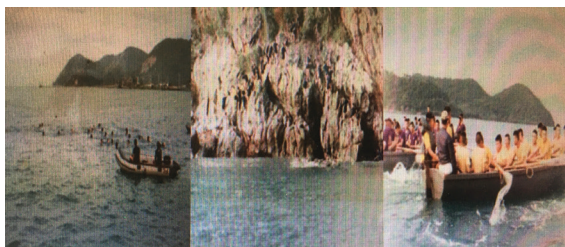
- โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
- การจัดการความรู้ โรงเรียนนายเรือ เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://rtnakm.com/>
- สัตหีบแบนแนล สามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ Youtube.com
- แผนพัฒนา นรจ. ๔ ขั้นตอน กองนักเรียน โรงเรียนชุมพลทหารเรือ
- เว็บไซต์ www.wikipedia.com
- www.sites.google.com
- www.youtube.com

สร้างเหล็กในคน

(ตอนที่ ๒)

การทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นนร. และ นรจ. ในช่วงการฝึกภาคทะเล ได้แก่ การวิ่งขึ้นเขากระโจม ไฟแหลมปู่เจ้า การว่ายน้ำข้ามเกาะ การไต่เกาะ และ กระเชียงท่น (ดูภาพที่ ๑๗ ว่ายน้ำข้ามเกาะ ไต่เกาะ และกระเชียงท่น) สามารถปรับให้เป็นการแข่งขันใน สัปดาห์กีฬาทางน้ำได้ โดยประเภทบุคคลประกอบด้วย การวิ่งขึ้นเขา โดยเริ่มต้นปล่อยตัวที่ทางขึ้นเขาด้านหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน จากนั้นวิ่งขึ้นไปอ้อมกระโจมไฟ แล้ววิ่งลงเขาด้านท่าเรือแหลมเทียน ฐานทัพเรือสัตหีบ แล้วต่อด้วยการว่ายน้ำข้ามเกาะ ไปสิ้นสุดที่การไต่เกาะ สำหรับประเภททีม ก็เพิ่มกระเชียงท่นไปอีก ๑ รายการ (๑๐ คน กระเชียง ๔ คู่ ๘ คน ถือท้าย ๑ คน และหัวเรือ /ให้สัญญาณ/สำรอง ๑ คน) โดยเมื่อไต่เกาะเสร็จก็ลงเรือกระเชียง เส้นทางอาจจะเป็นการทำเรือเกาะพระ ไปอ้อมเกาะเตาหม้อ แล้วกลับเข้ามาที่เป็นท่าเรือแหลมเทียน หรือจากท่าเรือเกาะพระอ้อมเข้าด้านในผ่านกองเรือยุทธการ เกาะเตาหม้อ กลับมาที่ทำเรือแหลมเทียน หรือจะกำหนดเส้นทางอื่น ๆ ก็ได้

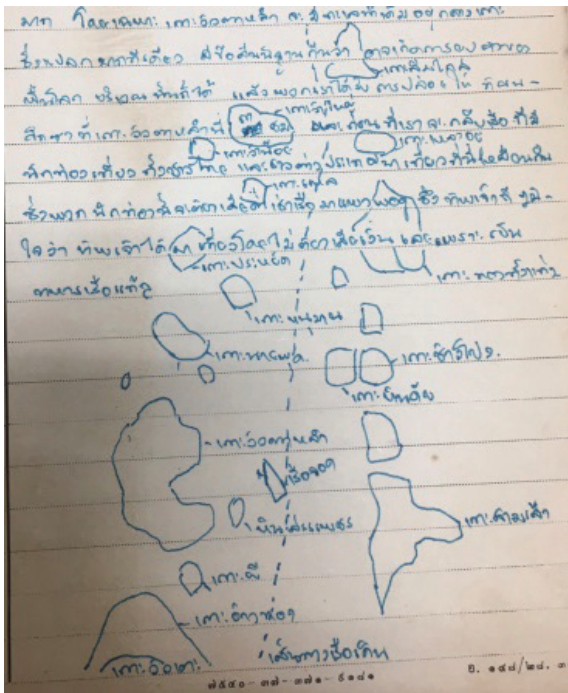
ภาพที่ ๑๗ ว่ายน้ำข้ามเกาะ ไต่เกาะ และกระเชียงท่น

การฝึกภาคทะเล (สร้างเหล็กในคน) ของ นนร. ยังได้ประสบการณ์ที่สำคัญ คือ การได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยือน เมืองท่าและสถานที่สำคัญ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในสมุดจดหมายเหตุบันทึกไว้ ดังนี้

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ ภาคสาธารณสุขและภาคทะเล (ชั้นใหม่) ได้ไปทัศนศึกษาเกาะสมุย ในตอนนั้น บันทึกไว้ว่า “เกาะสมุยเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับสามของประเทศ มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ หาดละไม หาดชะวง หินตาหินยาย (ทำไมชื่อหินตาหินยายต้องไปคู่กับตากันเอง) วัดพระพุทธรูปองค์ใหญ่” ตอนนั้นการท่องเที่ยวในเกาะสมุยต้องนั่งรถสองแถว หรือ ไม่ก็ต้องเช่ามอเตอร์ไซค์ให้พาวิ่งไปตามสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่รอบเกาะ สถานที่พักโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ก็ไม่ได้มีมากมายเหมือนสมัยนี้ ได้กินกล้วยเดี่ยว หรือ ข้าวราดแกงก็อร่อยแล้ว หมู่เกาะอ่างทอง (ดูภาพที่ ๑๘ หมู่เกาะอ่างทอง) เป็นอุทยานแห่งชาติที่น้อยคนจะได้ไปเยือน ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ ๔๐ เกาะ ที่สะดุดตา คือ ชื่อเกาะแปลก ๆ เช่น เกาะวัวเตะ เกาะสามเส้า เกาะวัวตาหล้า เกาะผี เกาะหินดิบ เกาะทองทั้งแท่ง และเกาะลิ้ม เป็นต้น และได้ปล่อยให้ นนร. ขึ้นชมเกาะวัวตาหล้า ที่มีทะเลสาบน้ำเค็มอยู่กลางเกาะ นำแปลกใจว่าน้ำทะเลขึ้นมาอยู่ได้อย่างไร การเดินเรือในช่องหมู่เกาะอ่างทอง ต้องใช้ความระมัดระวังเพราะไม่มีร่องน้ำ และน้ำนั้นก็ไม่ได้กว้างมากนัก อุทยานเขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีถ้าพระยานครเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

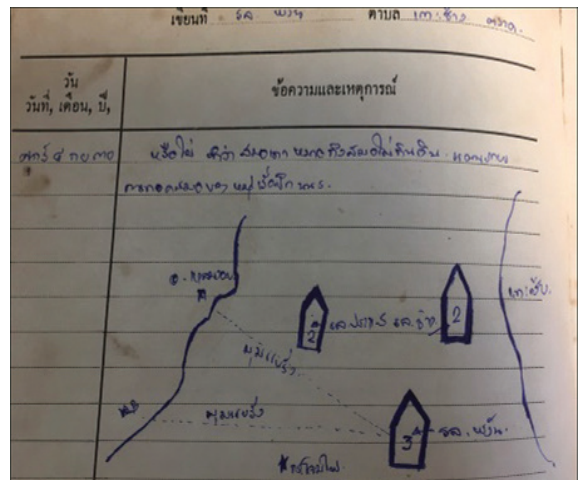
สำหรับอ่าวสามร้อยยอด (บางปู) บันทึกไว้ว่าเป็นสถานที่หลบพายุ และคลื่นลมมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ หัวหิน สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของประเทศ ซึ่งเคยมาครั้งหนึ่งสมัยเป็นนักเรียนเตรียมทหาร โดยมาทางรถยนต์ แต่คราวนี้พิเศษหน่อยมาทัศนศึกษาหัวหิน โดยทางเรือ”

ภาพที่ ๑๘ หมู่เกาะอ่างทอง

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๒ ภาคกลางปี หมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือ (มฝ.นร.) ประกอบด้วยเรือฝึกจำนวน ๓ ลำ ได้แก่ เรือหลวงประแส เรือหลวงพังงัน และเรือหลวงช้าง (ปัจจุบันปลดประจำการไปแล้วทั้ง ๓ ลำ) ผู้เขียนได้ฝึกในเรือหลวงพังงัน ซึ่งเป็นเรือยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ประเภทเดียวกับเรือหลวงอ่างทอง และเรือหลวงช้าง สมัยนั้นสถานที่ที่ได้ปล่อยให้ทัศนศึกษา ได้แก่ เกาะช้าง ซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศ ที่ต้องไปคือน้ำตกธารมะยม ซึ่ง นนร. จะไปเล่นน้ำและซักผ้ากัน สมัยนั้นเกาะช้างยังมีคนอาศัยอยู่ไม่มากนัก อาชีพส่วนใหญ่เป็น

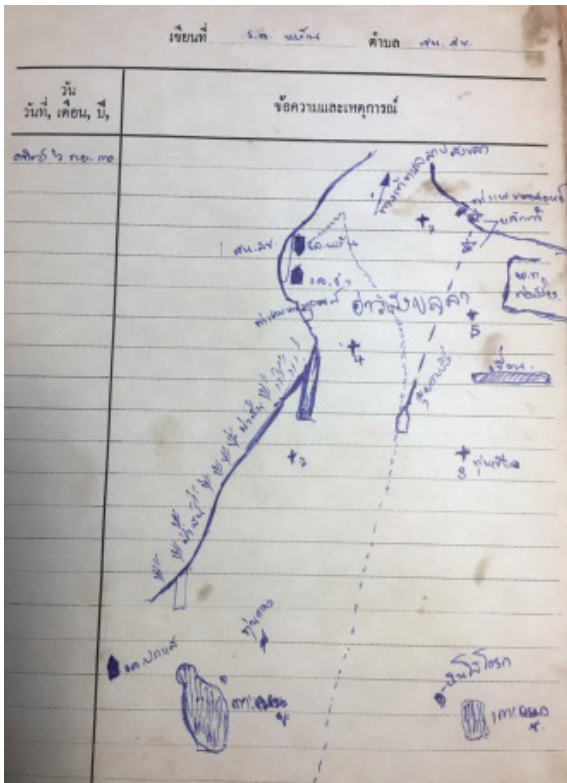
ชาวประมง แต่ปัจจุบันเกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในภาคตะวันออกอีกแห่งหนึ่ง มีที่พักจำนวนมาก และมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวตลอดทั้งปี ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกไว้ว่า “วันศุกร์ที่ ๔ กันยายน ๓๐ เมื่อคืนข้าพเจ้าเข้ายามเรือจอด ตำแหน่งสะพานเดินเรือ มีหน้าที่เบรึงหาที่เรือด้วย เพื่อจะได้ทราบว่ามีสมอเกาะหรือไม่ คำว่า “สมอเกาะ” หมายถึงสมอไม่กินดิน...จากนั้นเวลา ๑๘๐๐ เรือหะเบสสมอขึ้นเพื่อเดินทางไปสงขลา ข้าพเจ้าต้องเข้ายามถือท้าย การถือท้ายเรือหลวงพังงันค่อนข้างลำบากเพราะคลื่นลมแรง” (ดูภาพที่ ๑๙ การทอดสมอหมู่เรือฝึก นนร.และมูมเบรึงหาที่เรือจากเรือหลวงพังงัน)

ภาพที่ ๑๙ การทอดสมอหมู่เรือฝึก นนร.และเบรึงหาที่เรือจากเรือหลวงพังงัน

จากเกาะช้างเดินเรือประมาณ ๑ วัน ๒ คืน ก็ถึง **จังหวัดสงขลา** โดยเรือหลวงพังงัน และเรือหลวงช้าง เข้าเทียบท่าที่สถานีทหารเรือสงขลา (สสข.) ส่วนเรือหลวงประแสจอดทอดสมออยู่บริเวณเกาะหนู ทั้งนี้การนำเรือไปเทียบท่ามีสถานีเดินเรือในร่องน้ำสงขลา (ตามภาพที่ ๒๐ ร่องน้ำสงขลาและสถานีเรือสงขลา) และได้วาดภาพเกาะหนูและเกาะแมวที่อยู่ปากทางเข้าน้ำสงขลา แต่ในภาพจะเห็นว่าเกาะหนูใหญ่กว่าเกาะแมว อย่างนี้แมวก็กังไม่สามารถจับหนูได้

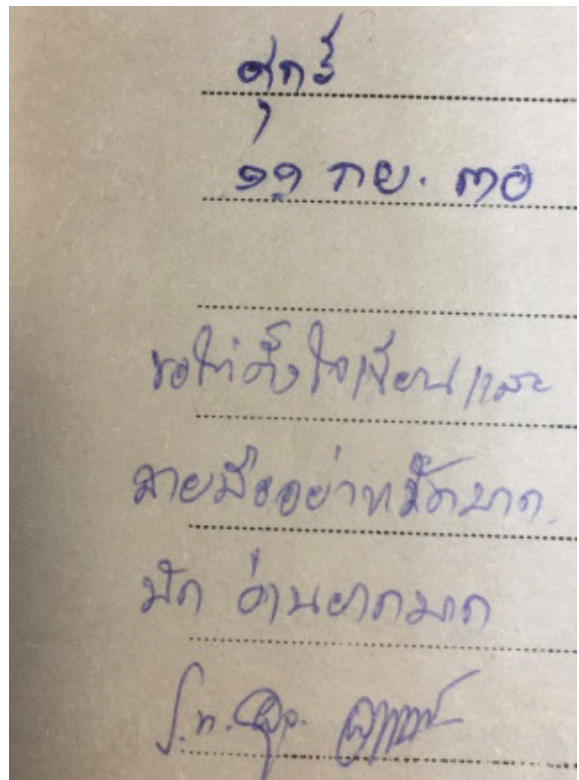

ภาพที่ ๒๐ ร่องน้ำสงขลาและสถานีเรือสงขลา

เมื่อเรือเทียบท่าเรียบร้อย นนร. ได้ปล่อยให้ทัศนศึกษาภูมิประเทศ โดยส่วนใหญ่จะไปที่หาดใหญ่ ซึ่งเป็นอำเภอที่มีความเจริญมาก มีของขายหลากหลาย เช่น ผลไม้อบแห้ง ขนม ซากาแฟ เป็นต้น จากสงขลาเดินเรือต่อไปที่ **ชุมพร** ในระหว่างการเดินทางมีการฝึกสถานีพ่วงจูง ฝึกสถานีเก็บคนตกน้ำ และฝึกยิงปืน ๔๐/๖๐ มิลลิเมตร เป้าหมายคือหินใบ (เป้าพื้นน้ำ) และร่มชูชีพ (เป้าอากาศยาน) จนวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐ เรือเดินทางถึงชุมพร ได้มีโอกาสไปสักการะเสด็จเตี่ยในศาลที่หาดทรายรี และได้เห็นเรือหลวงชุมพรที่ตั้งอยู่บนอู่แห่งรวมทั้งได้เห็นผู้คนมาท่องเที่ยว และสักการะเสด็จเตี่ยจำนวนมาก ในสมุดจดหมายเหตุวันนี้มีคำที่น่าสนใจคือ **“เรือยามประจำอ่าว”** ซึ่งคนทั่วไปอาจไม่ทราบว่า เวลาที่มีเรือหลายลำจอดอยู่ในอ่าวเดียวกันจะต้องมีการจัด

เรือยามประจำอ่าว เพื่อระมัดระวังความปลอดภัยของเรือที่จอดในอ่าวเป็นส่วนรวม โดยเรือยามประจำอ่าวจะ**ซักธงฉานที่เสากีฬ (Gaff)** แสดงเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งธงฉานนี้ก็คือ ธงเกตุที่ซักไว้ที่หัวเรือตอนเรือจอดเทียบท่า โดยธงฉานหรือธงเกตุจะมีลักษณะคล้ายธงชาติ และมีเครื่องหมายกองทัพเรืออยู่บริเวณกลางธง อีกอย่างคือวันนี้ (วันศุกร์ที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐) นายทหารประจำเรือได้ตรวจการเขียนสมุดจดหมายเหตุของผู้เขียน มีข้อความดังนี้ **“ขอให้ตั้งใจเขียนและลายมืออย่าหวัดมากนัก อ่านยากมาก” (ดูภาพที่ ๒๑ ตรวจการเขียนสมุดจดหมายเหตุ)** ซึ่งผู้เขียนต้องขอกฎจำไม่ได้ว่าเป็นลายมือของคุณครูท่านใด และถือเป็นข้อบกพร่องที่ไม่ตั้งใจเขียนและไม่ได้บันทึกกรายนามนายทหารประจำเรือฝึก และรายชื่อครูฝึกในหมู่เรือฝึกไว้เป็นหลักฐาน

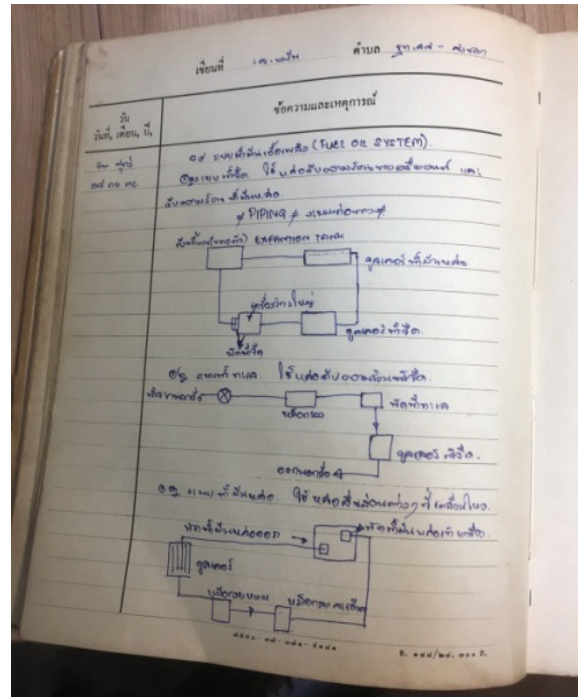
ภาพที่ ๒๑ ตรวจการเขียนสมุดจดหมายเหตุ

จากชุมพรเรือเดินทางกลับมาที่ฐานทัพเรือสัตหีบอีกครั้งหนึ่งเพื่อรับการส่งกำลังบำรุง และทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นนร. ได้แก่ การวิ่งขึ้นเขา การกระเชียงท่น รวมทั้งการฝึกยิงเครื่องยิงลูกระเบิด M.79 และยิงปืนกล ๒๐ มิลลิเมตร เออร์คอน ที่สนามยิงอาวุธทุ่งโปรง โดยมีเป้าเป็นเครื่องบินเล็กแบบบังคับ การฝึกภาคนี้มีการสลับชุดฝึก ผู้เขียนจากการฝึกปฏิบัติในหน้าที่พรรคคนาวิน ได้สลับให้ไปฝึกปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคกลิน (ช่างกล) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ถึง ๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๐ ในเส้นทางเดินเรือ รฐ.ตส. - สงขลา - สมุย - ประจวบฯ - รร.นร. แต่ต้นเข้ามาก็ยังไม่ได้ฝึกพรรคกลิน ก็ต้องเปลี่ยนชุดเป็นชุดฝึกนาวิกโยธินพร้อมอาวุธ แล้วฝึกเดินทางไกลจากท่าเรือแหลมเทียนเดินขึ้นเขา ทางขึ้นกระโจมไฟแหลมปู่เจ้า ลงจากเขาไปทางกองพันลาดตระเวน นย. แล้ววนกลับมาขึ้นเขาใหม่กลับสู่ท่าเรือแหลมเทียน หลังจากฝึกเดินทางไกลเสร็จแล้วก็เริ่มการฝึกหน้าที่พรรคกลินด้วยการฝึก “การป้องกันความเสียหาย (ปคส.)” เป็นรายการแรก โดย ปคส.ในเรือจะแบ่งออกเป็น ๒ หน่วยซ่อม คือ หน่วยซ่อมหัว และหน่วยซ่อมท้าย องค์ประกอบของหน่วยซ่อม ได้แก่ ๑) OBA ๒) CO₂ ๓) ช่างไฟฟ้า ๔) หัวฉีด ๕) หัวฉีด ๒ ๖) สายสูบลม ๑ ๗) สายสูบลม ๒ และ ๘) เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ทั้งนี้ผู้อ่านที่ไม่ใช่ทหารเรืออาจไม่คุ้นเคยกับชื่อต่าง ๆ จึงขออธิบายตามความเข้าใจเพิ่มเติม ดังนี้

เจ้าหน้าที่ OBA มีหน้าที่ในการสำรวจความเสียหายเมื่อเกิดเหตุในเรือ เช่น ไฟไหม้ **เจ้าหน้าที่ CO₂** มีหน้าที่ดับไฟเบื้องต้น **ช่างไฟฟ้า** มีหน้าที่ในการตัดไฟฟ้าในที่เกิดเหตุ **หัวฉีด** มี ๒ แบบ คือ แบบหัวฉีดรวมและแบบฝอยน้ำ ความเร็วต่ำ **สายสูบลม** มีสองขนาด คือ ขนาด ๑ ๑/๒ นิ้ว และขนาด ๒ ๑/๒ นิ้ว ความยาว ๕๐ ฟุต และ**เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** สำหรับไว้สูบน้ำทะเลมาช่วยดับไฟ สำหรับวิชาอื่น ๆ ของพรรคกลินที่ผู้เขียนได้เข้ายามในระหว่างเรือเดินและเรือจอด เช่น วิชาแบ็กกิ้ง วิชา**เครื่องจักรใหญ่**แบบดีเซล ที่มีองค์ประกอบ ๔ ระบบใหญ่ ได้แก่ ระบบน้ำจืด ระบบน้ำทะเล ระบบน้ำมันหล่อ และระบบน้ำมันเชื้อเพลิง **ระบบท่อทาง (Piping)** ภายในเรือ (ดูภาพที่ ๒๒ ระบบ

ท่อทาง) ได้เข้ายามเครื่องส่งจักร (Telegraph) ได้เรียนรู้ระบบไฟฟ้า และระบบทำความเย็นในเรือ เป็นต้น ซึ่งการฝึกพรรคกลินนี้จะได้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกพรรค-เหล่าของ นนร.ต่อไป

ภาพที่ ๒๒ ระบบท่อทาง

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๒ ภาคปลายปี เริ่มต้นในวันอังคารที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ เป็นวันตั้ง ม.ฝ.นร. ประกอบด้วย เรือหลวงสีซิง (เรือธงหรือเรือหมู่) เรือหลวงประแส และเรือหลวงปิ่นเกล้า สำหรับคำว่า “เรือธง (Flagship)” นั้น หมายถึง เรือที่ผู้บัญชาการกองเรือหรือผู้บังคับหมู่เรือฝึกใช้ปฏิบัติงานในเรือระหว่างการฝึกภาคทะเล การฝึกภาคทะเลครั้งนี้ผู้เขียนได้ฝึกอยู่บนเรือหลวงปิ่นเกล้า ซึ่งเป็นเรือฟรีเกตปราบเรือดำน้ำ คราวนี้ไม่ต้องนอนใน Tank Deck เหมือนสองครั้งที่ผ่านมา ผู้เขียนได้นอนในห้องกะลาสี ๓ ร่วมกับ นนร.ชั้นปี ๑ และชั้นปีที่ ๓ การเดินทางไปขึ้นเรือต้องใช้เรือด่วน ขส.ทร. ไปขึ้นเรือหลวงปิ่นเกล้าที่จอดเทียบท่าอยู่ที่ อจปร.อร. สำหรับท่าเรือเสื่อช้อนเล็บ ใช้เป็นที่จอดเรือสำหรับ

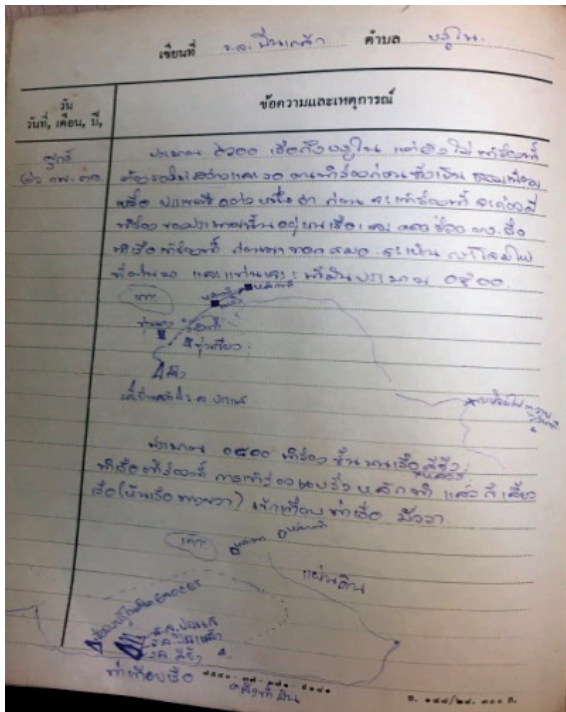

เรือหลวงสีซิง และเรือหลวงประแส การฝึกครั้งนี้หมู่เรือฝึกจอดเทียบท่าแค่สองวัน วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ ก็ออกเรือเดินทางไปสัปดาห์เหมือนกับทุกครั้งคือ หลังจากออกเรือแล้วก็มีภาระประจำสถานีเดินเรือในร่องน้ำ และประจำสถานีเดินเรือ (เมื่อพ้นปากร่องน้ำเจ้าพระยาแล้ว) เมื่อไปถึงก็มีการทดสอบสมรรถภาพร่างกายตามระเบียบปฏิบัติประจำ หรือจะเรียกว่าเป็นประเพณีที่ได้ปฏิบัติกันมาของการฝึกภาคทะเล ได้แก่ การวิ่งขึ้นเขา การว่ายน้ำ ขำมเกาะ การไต่เกาะ และกระเชียงทวน ความรู้ในภาคนี้ที่น่าสนใจ (ในจดหมายเหตุเขียนอย่างนี้) ได้แก่ ได้เห็นการสาธิตการยิงระเบิดน้ำลึก K-GUN (สำหรับปราบเรือดำน้ำ) จำนวน ๒ ลูก และการสาธิตการยิงจรวดปราบเรือดำน้ำระยะกลาง แบบ Hedgehog ความรู้และประสบการณ์จากการปล่อยให้ทัศนศึกษาบนบก ได้แก่ **สงขลา** ส่วนความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพทหารเรือใหม่ เช่น การใช้เรดาร์หาที่เรือในลักษณะแปร่ง และระยะทาง ก่อนนั้นจะได้ความรู้เฉพาะการหาที่เรือชายฝั่งด้วยการใช้เข็มทิศเป็นหลัก ได้เรียนการใช้ ATP (ALLIED TACTICAL PUBLICATION) หรือประมวลสัมพันธมิตร และการเรียน/การฝึกทบทวนวิชาโคมไฟ ธงสองมือ จนกระทั่งเรือเข้าจอดที่สงขลา คราวนี้ได้เข้าไปเทียบท่าเพียงลำเดียว คือ เรือหลวงสีซิง ส่วนอีก ๒ ลำ เรือหลวงประแส และเรือหลวงปิ่นเกล้า ทั้งสมอบริเวณแถวเกาะหนู ภายหลังจึงทราบว่าสาเหตุที่เรือทั้งสองลำไม่เข้าเทียบท่าเรือสงขลา เนื่องจากมี**โดมโซนาร์** (ใช้สำหรับค้นหาเรือดำน้ำ) อยู่ที่ใต้ท้องเรือ หากจะเข้าไปจอดเทียบท่า โซนาร์อาจได้รับความเสียหายได้ (ถ้าน้ำไม่ลึกพอ หรือมีสิ่งกีดขวางใต้น้ำ) เรือจอดอยู่สงขลาจนถึงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๐๒๐๐ ออกเรือจากสงขลา ถู้อิ่มแรก ๐๙๔ ความเร็ว ๑๒ นอต มุ่งหน้าไปประเทศบรูไน ระยะทาง ๙๐๐ ไมล์ทะเล (ประมาณ ๑,๖๖๘ กิโลเมตร เนื่องจาก ๑ ไมล์ทะเลจะเท่ากับ ๑.๘๕๒ กิโลเมตร แต่ถ้าเป็นไมล์บกจะเท่ากับ ๑.๖๐๙ กิโลเมตร) ใช้เวลาประมาณ ๓ วัน ระหว่างการเดินทางมีการเรียน การฝึกประจำสถานี และการเข้ายามสลับกันไป การเรียนมีหลากหลายวิชา เช่น

วิชาการติดต่อสื่อสารภายในเรือ วิชาสมอเรือ เชือกใหญ่ การถอดและประกอบอาวู และมีการ**อาบน้ำทะเล**ครั้งแรก มีเรื่องที่ นนร. ได้ส่งต่อกันมาว่า เมื่อออกฝึกภาคทะเล ต้องเตรียม “**แป้งเย็นตรางู**” ใส่ถุงทะเลไปด้วยทุกครั้ง เพราะระหว่างที่เรือเดินทางในทะเลหลายวัน จะต้องมีการอาบน้ำทะเล เนื่องจากน้ำจืดในเรือมีไว้สำหรับดื่ม และทำอาหารเป็นหลัก จึงให้ นนร.อาบน้ำทะเลแทน หลังเสร็จจากอาบน้ำทะเลแล้ว ต้องเช็ดตัวให้แห้งก่อน ต่อด้วยทาแป้งเย็นตรางู แล้วจะรู้สึกเย็นสบาย ไม่เหนียวตัว ซึ่งทุกอย่างก็เป็นจริงตามเรื่องเล่า ดังนั้นหากตรวจทะเลของ นนร. สมัยนั้นเกือบทุกคนจะต้องมีแป้งเย็นตรางูในถุงทะเลด้วย (ถ้าไม่มีก็ขอยืมเพื่อนใช้ไป) ในระหว่างการเดินเรือได้บันทึกไว้ว่า “ได้มองเห็นแท่นขุดเจาะน้ำมันมองเห็นกระโจมไฟปิคลองลอคด์ ซึ่งหมายความว่า เหลือระยะทางอีกประมาณ ๑๐๐ ไมล์ทะเลก็จะถึงบรูไน และจากเดิมที่ถู้อิ่ม ๐๙๔ ก็เปลี่ยนเป็นเข็ม ๑๒๓ ความเร็ว ๑๒ นอตเหมือนเดิม” ซึ่งแท่นขุดเจาะน้ำมันถือว่าเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ที่กองทัพเรือได้จัดเรือรบออกลาดตระเวน สร้างความปลอดภัยและความอุ่นใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบนแท่น และยังมีภารกิจป้องกันการก่อการร้ายบนแท่นขุดเจาะน้ำมันเป็นประจำทุกปี นอกจากแท่นขุดเจาะน้ำมันแล้ว ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลยังมีอีกหลายอย่าง เช่น เรือไทยที่กำลังทำการประมง เรือท่องเที่ยว เรือสินค้า เป็นต้น ตาม พ.ร.บ. การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลปี พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “**ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล**” หมายความว่า “**ผลประโยชน์ของประเทศไทยอันพึงได้รับจากกิจกรรมทางทะเล หรือประโยชน์อื่นใดในเขตทางทะเล ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรหรือด้านสิ่งแวดล้อม**” ในวันศุกร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๐๖๐๐ เรือเดินทางมาถึงบรูไน แต่ยังไม่เข้าเทียบท่าไม่ได้ ต้องรอให้สว่าง และรอพนักงานนำร่องอยู่ที่ปากร่องน้ำ ซึ่งเป็นธรรมเนียม

หรือประเพณีอีกอย่างหนึ่งของชาวเรือ หากเรือจะเข้าเทียบท่าประเทศอื่น ต้องใช้พนักงานนำร่องของประเทศนั้น เช่น เรือต่างชาติจะเข้าเทียบท่าที่ทำเรือคลองเตย ก็ต้องใช้พนักงานนำร่องของไทยในการเดินเรือในร่องน้ำ ตั้งแต่ปากร่องน้ำเจ้าพระยาจนถึงท่าเทียบเรือคลองเตย เป็นต้น จนเวลา ๐๘๐๐ พนักงานนำร่องบรูไนก็ขึ้นมาบนเรือหลวงสีซัง (เรือหมู่) แล้วนำเรือเข้าร่องน้ำจนไปจอดเทียบท่าเรือมัวรา ประเทศบรูไน (ดูภาพที่ ๒๓ ร่องน้ำและการจอดเรือที่ทำเรือมัวรา)

ภาพที่ ๒๓ ร่องน้ำและการจอดเรือที่ทำเรือมัวรา

จากในภาพจะเห็นว่า การเข้าร่องน้ำท่าเรือมัวราจะมองเห็นเกาะอยู่ทางด้านซ้ายของร่องน้ำ มีหลักนำเป็นท่อนไฟสีเขียวทางกราบขวา ท่อนไฟสีแดงทางกราบซ้าย และมองเห็นกระโจมไฟด้านขวา กระพริบ ๓ วาบทุก ๖ วินาที ได้จอดเรือเทียบกัน ๓ ลำ มองเห็นเรือรบบรูไนเทียบท่าอยู่ด้านหน้า เป็นเรือรบติดอาวุธปล่อยนำวิถีแบบ Exocet (สมัยนั้นถือว่าเป็นอาวุธปล่อยนำวิถีที่ทันสมัยมาก เพราะยังไม่มีทั้ง Harpoon และ C-801 หรือ

C-802) การเดินทางจากสงขลาไปบรูไนนั้นไม่มีสิ่งหนึ่ง ที่ผู้เขียนจดจำฝังใจมาโดยตลอดคือ เป็นการเดินเรือ ออกนอกอ่าวไทยครั้งแรก สิ่งที่ต้องประสบพบเจอคือ คลื่นลมแรง โดยเฉพาะเรือหลวงปิ่นเกล้า นั้นถือว่าเป็นเรือครู และเรือปราบเซียน ใครที่บอกว่า “ไม่เมาคลื่นหรือเมาเรือ” ให้ขึ้นมาที่ห้องศูนย์ยุทธการเรือหลวงปิ่นเกล้า จะได้ว่า การเมาคลื่นเป็นเช่นไร ผู้เขียนเมาคลื่นจนแทบไม่มีอะไร จะอาเจียน นอกจากน้ำย่อยสีเหลือง ๆ เขียว ๆ ที่ออกมาจากร่างกาย ตลอด ๓ วันของการเดินทางไม่สามารถทานข้าวได้ตามปกติ สิ่งที่จะช่วยดำรงชีวิตอยู่ได้ก็คือ ต้มมาฆ่า (ใส่ถั่วงอก ลูกชิ้น) กับน้ำอัดลม บางคนเมาคลื่นจนถึงขนาดต้องให้น้ำเกลือก็มี แม้จะเมาคลื่นเมาเรือแต่เมื่อถึงเวลาเข้ายาม นนร. ทุกนายก็ต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ (เป็นการฝึกหรือสร้างเหล็กในคน) หลังจากออกยามแล้วก็ค่อยไปพัก เมื่อจบออกมาแล้วพวกเราทหารเรือที่ออกเรือบ่อย ๆ ก็คุ้นเคยกับคลื่นและลมทะเลทำให้การเมาคลื่นลดลง สำหรับช่วงการเดินทางนี้ การเรียนและการฝึกในเรืออาจลดลงไปบ้าง เนื่องจากสภาพคลื่นลมแรง และความไม่พร้อมของ นนร. (เหล็กยังไม่กล้าแกร่งพอ) ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกเกี่ยวกับประเทศบรูไนว่า “ประเทศบรูไน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว มีกรุงบันดาเสรี-เบกาวัน เป็นเมืองหลวง อยู่ห่างจากท่าเรือมัวราประมาณ ๒๗ กิโลเมตร ประชาชนร้อยละ ๖๕ เป็นชาวบรูไน ร้อยละ ๒๕ เป็นชาวจีน ร้อยละ ๑๐ อื่น ๆ นับถือศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาประจำชาติ มีสุลต่านเป็นประมุขปกครองประเทศ” เมื่อเรือจอดเทียบท่าเสร็จแล้วมีธรรมเนียมปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ การเยี่ยมคำนับของผู้บังคับหมู่เรือและผู้บังคับการเรือต่อผู้บัญชาการทหารเรือ หรือนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของบรูไน การเปิดให้ประชาชนและคนไทยในต่างประเทศขึ้นชมเรือ และงานเลี้ยงรับรองบนเรือ ซึ่งครั้งนี้จัดงานเลี้ยงรับรองบนเรือหลวงสีซัง ผู้เขียนได้เป็นตัวแทน นนร. ชั้นปีที่ ๒ ร่วมงานเลี้ยงด้วย มีแขกรับเชิญ เช่น เอกอัครราชทูตไทย และทูตกระทรวงต่าง ๆ ผู้ช่วยทูตทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารเรือบรูไน เป็นต้น หมู่เรือฝึก

จัดการแสดงศิลปะของไทย เช่น ฟันดาบ กระบี่กระบอง มวยไทย กลองยาว ดนตรีไทย และดนตรีสากล เป็นต้น (รร.นร. ก็มีชมรมของ นนร. เช่นเดียวกับ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. มีชมรมของ นรจ.) ความรู้อีกอย่างหนึ่งคือ ต้องมีการปรับเวลาของหมู่เรือฝึกให้ตรงกับเวลาของบรูไน คือ เวลาของบรูไนจะเร็วกว่าไทยประมาณ ๑ ชั่วโมง วันรุ่งขึ้นได้มีโอกาสไปทัศนศึกษาในตัวเมืองหลวงของบรูไน ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานบรูไน พิพิธภัณฑสถาน Cherrill Brunei Monument มัสยิด ห้างสรรพสินค้าโยฮัน และพระราชวังสุลต่าน เรือจอดที่ท่าเรือมัวราชจนถึงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ ก็ออกเดินทางมุ่งหน้าสู่เมืองสุราบายา ประเทศอินโดนีเซีย ระยะทางประมาณ ๑,๑๐๕ ไมล์ทะเล (ประมาณ ๒,๐๔๖ กิโลเมตร) ระหว่างการเดินทางมีการฝึกสถานีการตรวจค้นในทะเล การฝึกเดินเรือชายฝั่ง หลักปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ เดินเรือชายฝั่งในเวลากลางวันต้องห่างจากชายฝั่งอย่างน้อย ๑ ไมล์ทะเล หากเป็นเวลากลางคืนต้องห่างชายฝั่งอย่างน้อย ๓ ไมล์ทะเล สำหรับการหาที่เรือนั้น การเดินเรือในร่องน้ำให้หาที่เรือทุก ๓๐ วินาที เดินเรือชายฝั่งให้หาที่เรือทุก ๓ นาที การเดินเรือในทะเลลึกต้องหาที่เรือทุก ๑๕ นาที ได้เรียนรู้การหาที่เรือแบบต่าง ๆ และสัญลักษณ์ในแผนที่ เช่น การหาที่เรือโดยประมาณ (DR) ที่เรือเรดาร์ ที่เรือดาวเทียม ที่เรือ Fix และที่เรือดาราศาสตร์ (ดูภาพที่ ๒๔ การหาที่เรือและสัญลักษณ์)

ทั้งนี้เมื่อเป็น นนร.ชั้นปีที่ ๒ ควรจะรู้เกี่ยวกับการหาที่เรือชายฝั่งแบบต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องมือเดินเรือและเครื่องใช้ การแก้ไขเข็มและขีดเข็ม (ที่ท่องจำได้ขึ้นใจคือ C D M V T จริงไปหลอกให้หลอกตาม และหลอกไปจริงให้จริงตาม) แบร็งเข็มไขว้ (แบบ ๒ ที่หมายถึง และ ๓ ที่หมายถึง) แบร็งกับระยะทาง (ใช้เรดาร์) วัดมุมแนวนอน (ใช้ Sextant) แบร็ง ๔ ปอยท์ แบร็งทวิมุม แบร็งไม่จำกัดมุม และแบร็งผ่านกับมุม การฝึกภาคทะเลครั้งนี้มีเหตุการณ์ที่บันทึกไว้ในสมุดจดหมายเหตุอีกเหตุการณ์หนึ่งคือ “พิธีข้ามเส้นอิควเตอร์ (เส้นศูนย์สูตร)” ซึ่งมีกำหนดว่า หมู่เรือฝึกจะผ่านเส้นอิควเตอร์ ในวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ ก่อนเริ่มพิธี ๑ วัน ช่วงเวลากลางคืนประมาณ ๑๙๐๐ ปีศาจทะเลได้ขึ้นเรือมาทางรูโซ่สมอ มาแจ้งแก่ผู้บังคับการเรือว่า “ตอนนี้เรือของท่านได้เข้ามาในอาณาจักรของเจ้าสมุทรแล้ว จะต้องปฏิบัติตามที่เจ้าสมุทรสั่งการตามสาส์นที่จะอ่านนี้” (เจ้าสมุทร คือ เทพเจ้าโพไซดอน) ซึ่งผู้บังคับการเรือก็ตอบว่า “ยินดีที่จะปฏิบัติตาม” พร้อมทั้งเลี้ยงอาหารตอบแทนแก่ปีศาจทะเล (ดูภาพที่ ๒๕ ปีศาจทะเลขึ้นมาแจ้งข่าวผู้บังคับการเรือ) และเมื่อถึงเวลาเริ่มพิธีประมาณ ๐๙๐๐ ของวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เจ้าสมุทร ภริยา พร้อมทั้งบริวาร เช่น ผู้พิพากษา ช่างตัดผม ช่างโกนหนวด หมอ และสัตว์ทะเล ได้ขึ้นมาบนเรือหลวงปิ่นเกล้า ผู้บังคับการเรือได้กล่าวต้อนรับและกล่าวขอภัยโทษให้แก่กำลังพลประจำเรือ และ นนร.

เขียนที่ ร.ด. ปิ่นเกล้า ตำบล บางใหญ่ - สุราษฎร์	
วัน	ข้อความและเหตุการณ์
วันที่, เดือน, ปี	
๑๓๓๓	ที่เรือ DR ใช้สัญลักษณ์ A
๑ ส.ค. ๖๓	ที่เรือ เรดาร์ B
	ที่เรือ ดาวเทียม C
	ที่เรือ Fix ใช้สัญลักษณ์ D
	ที่เรือ ดาวเคราะห์ ใช้สัญลักษณ์ E

ภาพที่ ๒๔ การหาที่เรือและสัญลักษณ์

ภาพที่ ๒๕ ปีศาจทะเลขึ้นมาแจ้งข่าวผู้บังคับการเรือ

ที่ได้เข้ามาในอาณาจักร และอาจล่วงเกินโดยไม่อาจทราบได้ ส่วนเจ้าสมุทรก็ได้กล่าวถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรตนว่าเป็นอย่างไรบ้าง และพระราชทานอภัยโทษแก่ทุกคน ด้วยการให้ทุกคนทำการอาบน้ำชำระล้างความผิดและความสกปรก ตัดผม โกนหนวดเครา จนเสร็จเรียบร้อย เจ้าสมุทร ภริยา และบริวารก็ลงจากเรือเป็นอันเสร็จพิธี

ทั้งนี้ นนร. ที่ผ่านพิธีนี้แล้ว ก็จะต้องถือว่าเป็นชาวเรือโดยสมบูรณ์ หรือเป็น “ทหารเรือชั้นลายคราม” มีการมอบประกาศนียบัตรให้กับ นนร. ที่ร่วมพิธีนี้ด้วย (ดูภาพที่ ๒๖ พิธีข้ามเส้นนิเคเวเตอร์ (เส้นศูนย์สูตร) และประกาศนียบัตร) ในประกาศนียบัตรจะเห็นเจ้าสมุทรมียันถืออาวุธเป็นสามง่ามอยู่ข้างกาย มีสัตว์ทะเลล้อมรอบ มีนางเงือก และปลาโลมา เป็นต้น

ภาพที่ ๒๖ พิธีข้ามเส้นนิเคเวเตอร์ (เส้นศูนย์สูตร) และประกาศนียบัตร

จนถึงเช้าวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ หมูเรือฝึกเดินทางถึงปากร่องน้ำใกล้ ๆ สถานีน้ำร่องเมืองสุรabaya จนเวลา ๐๘๐๐ พนักงานนำร่องชาวอินโดนีเซียก็ขึ้นเรือหลวงสีซิง (ไม่ได้ขึ้นอีก ๒ ลำ) แล้วนำเรือเข้าร่องน้ำที่มีความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ระหว่างการเดินทางเรือในร่องน้ำจะมองเห็นเรือประมงอินโดนีเซีย เรือสินค้าที่จอดทอดสมอในแม่น้ำ เรือรบ และเรือดำน้ำ (อินโดนีเซียมีเรือดำน้ำมานานแล้ว) จอดอยู่ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกว่า “ลี้มไป เมื่อเช้าใกล้สถานีน้ำร่องแล้ว สถานีน้ำร่องจะส่งสัญญาณโคมไฟ “วับวาบ (A) วับวาบ (A) วับวาบ (A)”

มาที่เรือของเรา เมื่อเราได้รับสัญญาณแล้ว ก็จะต้องตอบชื่อเรือเป็น Call Sign ดังนี้ “DE (This is) H T M S (His Thai Majesty Ship :) H S E D) (H S คือ Call sign เรือไทยหรืออากาศยานไทย และ E D คือชื่อเรือ)” แปลว่า “นี่คือ เรือหลวง...” ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์เมื่อครั้งอยู่เรือหลวงกลาง เมื่อหมู่เรือสำรวจและรวบรวมข้อมูลทางยุทธการของกองเรือทุ่นระเบิด กองเรือยุทธการ (มสร.กทบ.กร.) จะเดินทางไปฝั่งทะเลอันดามัน ในหมู่เรือประกอบด้วย เรือหลวงกลาง (เรือธง) เรือหลวงบางระจัน และเรือหลวงหนองสาหร่าย เดินทางถึงสิงคโปร์ แล้วเตรียมจะเข้าจอดที่ท่าเรือบรานี เมื่อเรือไปถึงร่องน้ำในตอนเช้ามืด ได้สังเกตเห็นว่ามีเรือของสิงคโปร์ส่งสัญญาณโคมไฟว่า “วับวาบ วับวาบ วับวาบ” ผู้เขียนจึงถามนายทหารสื่อสารว่าสัญญาณอะไร? นายทหารสื่อสารขณะนั้นเพิ่งจะสำเร็จการศึกษา และอาจยังไม่มี ความชำนาญเรื่องโคมไฟมากนักจึงยังตอบไม่ได้ (เหล็กยังไม่กล้าพอ) เขากถามมาว่าเราเป็นใคร จึงให้นายทหารสื่อสารไปสั่งการให้พนักงานสื่อสารตีไฟตอบกลับไป เรื่องนี้จึงอยากจะทำให้เป็นบทเรียนว่า วิชาโคมไฟ หรือธงสองมือ หรือวิชาธงประมวล หรือวิชาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ (ศาสตร์) เมื่อครั้งอยู่ในโรงเรียนจ่าทหารเรือ และ รร.นร. นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง นักเรียนทหารทุกคนต้องตั้งใจเรียน และตั้งใจฝึกให้เชี่ยวชาญ หรือชำนาญจนถึงขั้นเป็นมืออาชีพ เพราะเมื่อสำเร็จการศึกษา ออกมารับราชการแล้ว เราไม่ทราบแน่นอนว่าจะได้ใช้เมื่อใด ต้องมีความพร้อมที่จะใช้เสมอ เหมือนเหล็กที่ถูกตีเป็นดาบต้องลับไว้ให้คมอยู่เสมอ ดังเพลง “ดาบของชาติเล่มนี้ คือชีวิตเรา ถึงจะคมอยู่ดีลับไว้...” ”

หลังจากเรือจอดเทียบท่าเรือสุรabayaหรือท่าเรือ Tunjung Perak แล้ว (Tunjung ภาษาอินโดแปลว่า แหลม ซึ่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย นิยมนำมาตั้งเป็นชื่อท่าเรือ เช่น Tunjung Priok ที่กรุงจาการ์ตา และ Tunjung Pelas อยู่ทางตอนใต้ของมาเลเซียติดกับสิงคโปร์ ห่างจากกัวลาลัมเปอร์ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เป็นต้น) มีการปล่อยให้นนร. ได้ทัศนศึกษาภูมิประเทศตัวเมืองสุรabaya

ได้เห็นอนุสาวรีย์สูง ๆ แต่ไม่รู้ชื่อ และสิ่งต่าง ๆ ภายในเมือง จนตอนเย็นกลับมาเชียร์การแข่งขันกีฬา ระหว่าง นนร. ไทย กับ นนร. อินโดนีเซีย (หลักสูตรการศึกษา ๔ ปี) ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๓๐๐ คน พออีกวันหนึ่งก็ได้ไปที่พลาซ่า มีของขายหลายอย่าง ตอนเย็นได้ไปร่วมงานเลี้ยงที่ รร.นร. อินโดนีเซีย เป็นเจ้าภาพ มีอาหารเป็น ถั่ว มันฝรั่ง โรตีสี และน้ำขวด การสนทนาขณะนั้นใช้ภาษาอังกฤษ (รร.นร. อินโดนีเซีย ตั้งอยู่ที่เมืองสุราบายา และตอนที่ผู้เขียนได้ไปเรียนหลักสูตรเสนาธิการทหารเรืออินโดนีเซีย ได้กลับไปดูงานที่ รร.นร. แห่งนี้อีกครั้ง) เลิกงานเลี้ยงก็กลับเรือ ส่วนอีกวันหนึ่งเป็นชุดอยู่ ต้องสอบวิชาที่ตกค้าง ได้แก่ เชือกเล็ก เรือช่วยชีวิต การชักหย่อนเรือเล็ก การขีดเข็ม การใช้เครื่องมือเดินเรือ จากนั้นการปฏิบัติหน้าที่เวรยาม วันต่อมา ๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ ได้มีโอกาสไปชมเรือฝึกของ นนร. อินโดนีเซีย เป็นเรือใบชื่อ K.R.I.DEWARUCI ทั้งนี้ อักษร K.R.I. เป็นภาษาอินโดนีเซีย เป็นคำนำหน้าชื่อเรือรบอินโดนีเซีย ย่อมาจาก “Kapal Republik Indonesia” ถ้าเป็นเรือรบของไทยจะใช้ “H.T.M.S : His Thai Majesty Ship” เรือรบสหรัฐอเมริกา ใช้ “U.S.S. : United State Ship” เรือรบราชนาวีอังกฤษ ใช้ “H.M.S. : Her Majesty Ship” ส่วนประเทศอื่น ๆ ก็มีเหมือนกัน เรือใบลำนี้สร้างเมื่อปี ค.ศ.๑๙๕๒ เคยพา นนร. อินโดนีเซีย เดินทางไปฝึกที่สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น มะนิลา มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย (ในสมุดจดหมายเหตุเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๑ ได้บันทึกไว้ว่า “ในช่วงปลายเดือน มีเรือฝึกของอินโดนีเซียมาเยี่ยมชื่อ K.R.I.DEWARUCI”) ซึ่งชาวอินโดนีเซียรู้สึกมีความภาคภูมิใจกับเรือฝึกลำนี้มาก จากนั้นเวลาประมาณ ๑๒๐๐ ออกเรือเดินทางไปกรุงจาการ์ตา เมืองหลวงของอินโดนีเซีย ระยะทางประมาณ ๔๐๐ ไมล์ทะเล ในวันพุธที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ เวลา ๐๘๑๐ เรือเดินทางถึงปากร่องน้ำ มีพนักงานนำร่องมาขึ้นเรือ แล้วนำเรือเข้าเทียบท่าเรือ Tunjung Priok เสร็จเรียบร้อยก็ปล่อย นนร. ขึ้นทัศนศึกษากรุงจาการ์ตา ผู้เขียนไปหลายที่ เช่น

ศูนย์การค้า Block M, Ratu Pasar, Metro Pasar และสวนสนุกคล้ายแดนเนรมิต ในสมุดจดหมายเหตุยังบันทึกอีกว่า “ท่าเรือ Tunjung Priok เป็นท่าเรือที่ใหญ่โตมาก มีการขนถ่ายสินค้า และเรือเข้าออกตลอดวัน ส่วนกรุงจาการ์ตา เป็นเมืองที่เจริญกว่าเมืองสุราบายา ผู้คนมากมายแต่ยังพูดภาษาอังกฤษไม่ค่อยได้ มีรถแท็กซี่ติดมิเตอร์แล้ว” สำหรับอาหารหลักของ นนร. ที่อยู่ในเมืองจาการ์ตาคือ Dunkin Donut และไก่ทอด KFC ซึ่งชาวอินโดนีเซียจะใช้มี้อรับประทานอาหารแทนซอสน้ำมันหอยทั้งนี้ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่ยังใช้มี้อรับประทานอาหารอยู่เพราะเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา เหมือนกับคนไทยสมัยก่อนที่ใช้มี้อรับประทานอาหารเหมือนกัน อยู่ที่จาการ์ตา ๓ วัน หมูเรือฝึกก็ออกเดินทางต่อ ตอนนี้อยู่ในสมุดจดหมายเหตุบันทึกว่า “วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๓๑ วันนี้อากาศดี คลื่นลมสงบ ข้าพเจ้าพอจะมีเวลาว่างที่จะคิดว่า อีก ๑๖ วันก็จะได้กลับ รร.นร. แล้วซิ หนึ่งเดือนกว่า ๆ ที่ผ่านมา ได้สร้างอะไรหลาย ๆ อย่างให้แก่ข้าพเจ้า แก่เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าจะไม่ลืมสิ่งเหล่านั้นแน่ ๆ” ช่วงบ่าย ผู้ช่วยต้นปิ่นได้แนะนำการเดินทางเข้าช่องแคบสิงคโปร์ สิ่งสำคัญคือ กระจงไฟ Horsburgh ข้อสังเกตคือ กระจงไฟจะมีสีขาวคาดเขียวที่จะใช้เป็นจุดเปลี่ยนเข็มเข้าช่องแคบ ในช่องแคบจะมี “Middle Channel” คือ พื้นที่อันตราย สังเกตจากสีชมพูในแผนที่ เรือจึงต้องเดินเรือข้าง Middle Channel ซึ่งเรียกว่า “Boat Lane” โดยให้ระวางทวนน้ำวน เรียกว่า “Eddy” การเดินเรือในช่องแคบมะละกาแม้คลื่นลมจะสงบ แต่จะมีเรือสินค้าและเรืออื่น ๆ อีกจำนวนมาก โดยเฉพาะในเวลากลางคืนจะมองเห็นแสงไฟหลายร้อยดวง ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมากที่สุด (ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์นำเรือในช่องแคบมะละกาในเวลากลางคืน หลังจากออกเรือจากท่าเรือบรานี สิงคโปร์ในเวลาประมาณ ๒๔๐๐ เมื่อออกจากร่องน้ำแล้ว หมูเรือก็เลี้ยวขวาเข้าช่องแคบมะละกาทันที แล้วได้สั่งการให้ต้นหนหาที่เรือให้แม่นยำที่สุด เช่น แบริงกับระยะทาง (เรดาร์) หาที่เรือจากดาวเทียม (GPS) รวมทั้งการเปรียบเทียบที่เรือ

กับเรืออีก ๒ ลำ คือ เรือหลวงบางระจัน และเรือหลวงหนองสาหร่าย ว่าตำบลที่เรือถูกต้องหรือไม่ รวมทั้งได้ให้นายทหารประจำเรือมาดูการนำเรือในช่องแคบมะละกา ในเวลากลางคืนเพื่อเก็บไว้เป็นประสบการณ์ และจะได้นำไปใช้ในอนาคตได้) จากสิงคโปร์ใช้เวลาเดินเรือประมาณ ๓ วัน กับอีก ๗ ชั่วโมง หมูเรือฝึกนักเรียนนายเรือก็เดินทางถึงปินัง ประเทศมาเลเซีย การปฏิบัติเหมือนเดิมคือ จะมีพนักงานนำร่องขึ้นมานบนเรือ แล้วนำเรือเข้าร่องน้ำจนจอดเทียบท่าเรือปินัง จากนั้นก็ปล่อยให้ นนร. ได้ทัศนศึกษาเมืองปินัง ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ในตัวเมือง ขึ้นเขาไปปินังฮิลล์ โดยนั่งรถเมล์สาย ๑ ต่อด้วยรถเมล์สาย ๘ และสุดท้ายเป็นรถรางขึ้นเขา ใช้เวลาประมาณ ๔๐ นาที ระหว่างรถรางวิ่งขึ้นเขา จะมองเห็นทิวทัศน์รอบ ๆ ปินังทั้งหมด (ด้านหน้า) บนปินังฮิลล์จะมีโรงแรม สวนนก และวัด ตอนเย็นมีงานเลี้ยงรับรองบนเรือหลวงสีซิงอีกครั้ง และมีการแสดงศิลปะของไทยโดย นนร. ให้แขกรับเชิญได้ชมจนเลิกงาน เรือจอดอยู่ที่ปินังจนถึงวันเสาร์ที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ ก็เดินทางย้อนกลับผ่านช่องแคบมะละกาเข้าสู่่านน้ำไทยอีกครั้ง ในระหว่างการเดินทางกลับก็มีการเรียน การฝึก การสอบวิชาต่าง ๆ และการเวรยามประจำสถานี จนวันจันทร์ที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๑ วันสุดท้ายของการบันทึก “ตื่นขึ้นมาประจำสถานีรบอีก ช่วงนี้ประจำสถานีรบบ่อย จากนั้นการฝึกประจำสถานีสละเรือใหญ่ เรียนวิชาการปกครอง และขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ พอดตอนสาย ๆ ก็สอบด้วย ตอนบ่ายเรียนการขีดเขียน การอ่านแผนที่ ช่วงนี้เรือเริ่มเข้าอ่าวไทยแล้ว เห็นเครื่องบินตรวจการณ์ของราชนาวีไทยบินผ่านไปมา รู้สึกดีใจที่ได้กลับมาในเขตน่านน้ำของเราอีกครั้งหนึ่ง” การฝึกภาคทะเลครั้งนี้มีความสำคัญมาก คือ เป็นการเดินทางไปต่างประเทศ (โดยทางเรือ) ครั้งแรกของผู้เขียน ทำให้ซึมซับกับคำว่า “ร่วมเรือนาวี จักยลรัฐไพศาล : Join the Navy to See the World” ได้อย่างแท้จริง มีเรื่องที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในช่วงปลายปีชั้นปีที่ ๒ คือ การเลือกพรรคเหล่าของ นนร. (สมัยนั้น) หลังจากได้เรียนรู้และฝึก

การทำงานทั้งในส่วนพรรคนาวิน (นว.) ทำงานบนดาดฟ้าเหนือแนวน้ำ กับพรรคกลิน (กล.) ทำงานใต้แนวน้ำเกี่ยวกับการกล การไฟฟ้าใต้แนวน้ำ โดยแบ่งพรรค-เหล่าออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) พรรคนาวินร่วมกับพรรคนาวิกโยธิน โดยยังเรียนรวมกันอยู่ และจะไปแยกอีกครั้งตอนปลายปีชั้นปีที่ ๔ หลังจากได้ฝึกหมู่รบหรือภาคนาวิกโยธินในภาคปลายปีชั้นปีที่ ๓ เรียบร้อยแล้ว ๒) พรรคนาวินเหล่าพลาธิการ (พธ.) และ ๓) พรรคกลิน (กล.) แต่ไม่มีพรรคนาวิน เหล่าอุทกศาสตร์ (อศ.) สมัยนั้นการเลือกก็เลือกตามผลการเรียน เหตุผลของการเลือกพรรคเหล่าก็ไม่เหมือนกัน อย่างผู้เขียนที่เลือกพรรคนาวิน ก็เพราะไม่อยากจะอยู่ในห้องเครื่องจักรเครื่องไฟฟ้าที่จะมีกลิ่นน้ำมัน ทำให้เมาคลื่นได้ง่าย เป็นต้น ๕

จบตอนที่ ๒

ที่มา

- โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
- การจัดการความรู้ โรงเรียนนายเรือ เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://rtnakm.com/>
- สัตหีบแซนแนล สามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ Youtube.com
- แผนพัฒนา นรจ. ๔ ขั้นตอน กองนักเรียน โรงเรียนชุมพลทหารเรือ
- เว็บไซต์ www.wikipedia.com
- www.sites.google.com
- www.youtube.com

สร้างเหล็กในคน

(ตอนจบ)

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๓ ภาคกลางปี

วันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๑ วันนี้ตั้งหมูเรือฝึกภาคปฏิบัติกลางปีของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ ๒ ๓ ๔ และ ๕ ประกอบด้วยเรือจำนวน ๓ ลำ คือ เรือหลวงพระทอง (เรือธงหรือเรือหมู่) เรือหลวงอ่างทอง และเรือหลวงประแส ซึ่งครั้งนี้ผู้เขียนได้ลงฝึกในเรือหลวงประแส เป็นเรือฟรีเกต ชื่อเดิม U.S.S.GALLUP มีนาวาโท กมล สุทธิสารสุนทร เป็นผู้บังคับการเรือ เรือเอก สุพรรณเหมมาลา เป็นต้นเรือ และ นาวาตรี สุรัชย์ โภคามาส เป็นต้นกลเรือ เรือมาจอดเทียบท่าเรือเสื่อช้อนเล็บ ๑ วัน ก่อนออกเดินทางไปยังฐานทัพเรือสัตหีบ ในระหว่างการเดินทางมีการหาโมเมนตัม (Momentum) ของเรือ ดังนี้ “เอาขวดโยนที่หัวเรือ จับเวลา เมื่อได้แบริ่งขวดแล้ว บอกท้ายเรือ พอขวดถึงท้ายเรือตามแบริ่งที่ตั้งไว้ ก็ให้สัญญาณ แล้วหัวเรือก็จะโยนขวดต่อไป ทำต่อเนื่องไปจนเรือหยุดแล้วแบริ่งพร้อมกันทั้งหัวเรือและท้ายเรือ จากนั้นนำจำนวนขวดที่โยนออกไปมาคำนวณหาโมเมนตัมเรือ” ซึ่งต้องมีทีมงาน (Team Work) ที่ดี เพื่อให้งานสำเร็จ ตั้งแต่คนโยนขวด คนแบริ่งที่หัวเรือและท้ายเรือ คนจับเวลา คนติดต่อ คนบันทึก ขออธิบายเพิ่มเติมการหาโมเมนตัมของเรือ คือ การหาระยะทางหน้าที่ส่งหยุดเรือตามความเร็วต่าง ๆ แล้วจะมีระยะทางอีกเท่าไร? ซึ่งค่าที่ได้จะนำมาใช้ในการนำเรือต่อไป เช่น การเทียบเรือ การเก็บคนตกน้ำ นอกจากหาโมเมนตัมแล้วยังมีการหาดีวิเอชัน (Deviation) เป็นการหาอัตราผิดของเข็มทิศแม่เหล็ก วิธีการคือ “การหมุนเรือ ๒ รอบ

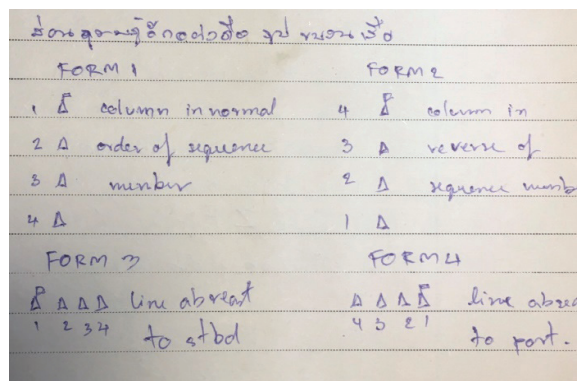
หมุนขวา (X1) ๑ รอบ และหมุนซ้าย (Y1) ๑ รอบ ที่ละ ๑๐ องศา โดยใช้ที่หมายเดียวกันและมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐ ไมล์ จนเมื่อเรือหันครบ ๓๖๐ องศาแล้วก็นำมาคำนวณ” เมื่อฝึกเสร็จก็เดินทางต่อแล้วก็เข้าจอดที่ท่าเรือแหลมเทียน ฐานทัพเรือสัตหีบ ตื่นเช้ามาก็วิ่งขึ้นเขาตามที่ได้ปฏิบัติมาทุกครั้ง แล้วก็เรียนวิชาการยาตราเรือ มี ๒ ประเภท คือ การยาตราเรือภายใน และการยาตราเรือภายนอก วิชาการตอบเรียกของพนักงานวิทยุ ซึ่งจะต้องจดบันทึกการเรียกตอบออกมาเป็นรหัส เช่น This is = DE, Roger = R, Formation = Form เป็นต้น จากนั้นก็ออกเรือเดินทางไปเกาะช้าง จังหวัดตราด - เกาะแรด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - สงขลา ในระหว่างการเดินทางได้เรียนและฝึกวิชาซีพทหารเรือเหมือนที่เคยปฏิบัติ เช่น ธงสองมือ การถอดประกอบอาวุธประจำเรือ การยิงอาวุธประจำเรือต่อเป้าพื้นน้ำและเป้าอากาศยาน การชักสลุดธง การรับ - ส่งสิ่งของในทะเล การสมอเรือ เรือช่วยชีวิต การชักหย่อนเรือเล็ก กระเชียง ยังได้เรียนและฝึกการใช้ Sextant ทาที่เรือชายฝั่ง การใช้ ATP การใช้ประมวลสากล และประมวลราชนาวี ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเข้าเวรยาม เพราะเมื่อเป็นนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๓ พรรคนาวิน จะต้องเข้ายามในตำแหน่งที่สูงขึ้น เช่น ผู้ช่วยต้นหน ผู้ช่วยพนักงานวิทยุ พนักงานเรดาร์ พนักงานศูนย์ยุทธการ (CIC) เป็นต้น จากสงขลาเรือเดินทางกลับมาสัตหีบอีกครั้งหนึ่ง ผู้เขียนต้องขึ้นจากเรือเพื่อขึ้นไปฝึกสาขานาวิกโยธินที่หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน (นย.) อีกประมาณ ๑๕ วัน การฝึกภาคปฏิบัติทางทะเลจึงสิ้นสุดลง

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๓ ภาคปลายปี

วันแรกของการฝึกภาคปฏิบัติทางทะเล เริ่มตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๕๒ วัน หมู่เรือฝึกประกอบด้วย เรือหลวงสีซัง (เรือหมู่) เรือหลวงท่าจีน และเรือหลวง ปิ่นเกล้า เส้นทางเดินเรือที่เป็นเมืองท่าต่างประเทศ ได้แก่ ท่าเรือพอร์ตกลังและท่าเรือปีนัง ประเทศมาเลเซีย ท่าเรือ โคลัมโบ ประเทศศรีลังกา และท่าเรือบอมเบย์ ประเทศ อินเดีย ครั้งนี้ผู้เขียนได้ลงฝึกในเรือหลวงสีซัง ซึ่งเป็นเรือ ยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ต่อที่อู่ที่ตลไทย มารีน จำกัด (อู่เรือ เอกชนของไทย) และได้บันทึกนายทหารที่อยู่ในหมู่เรือฝึก ไว้ครบทุกท่าน เช่น พลเรือตรี สุวิทย์ วัฒนกุล เป็นผู้บังคับ หมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือ (ผบ.มฝ.นร.) นาวาเอก ประสิทธิ์ผล หอมจันทร์ เสนาธิการหมู่เรือฝึกนักเรียน นายเรือ (เสธ.มฝ.นร.) และผู้อำนวยการศึกษาพรรคนาวิน (ผอ.ผศ.นว) นาวาเอก บวร มิ่งเมือง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ศึกษาพรรคนาวิน (ผช.ผศ.นว.) นาวาเอก วิรัช ศรีบุญวงศ์ เป็นต้นกลหมู่เรือฝึกนักเรียนนายเรือ (ตก.มฝ.นร.) และผู้อำนวยการศึกษาพรรคกลิน (ผอศ.กล.) นาวาโท นิรุทธ์ หงส์ประสิทธิ์ เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศึกษาพรรค นาวิน (ผช.ผอศ.นว.) นาวาเอก วิญชัย จารุปรกรณ์ เป็น นายทหารยุทธการหมู่เรือฝึกฯ (นยก.มฝ.นร.) นาวาโท ดำรงค์ศักดิ์ ท้าวเจริญ นายทหารส่งกำลังบำรุงหมู่เรือฝึกฯ (นบก.มฝ.นร.) นาวาตรี จิรศักดิ์ ชวนะเสน เป็นนายทหาร กำลังพลหมู่เรือฝึกฯ (นกว.มฝ.นร.) นาวาตรี ไพฑูรย์ ประสพสิน นายทหารสื่อสารหมู่เรือฝึกฯ (นสส.มฝ.นร.) และนายทหารประจำเรือหลวงสีซัง เช่น นาวาตรี บุญชัย มรินทร์พงษ์ ผู้บังคับการเรือ (ผบ.เรือ) เรือเอก กาญจน์ ดิอูบล ต้นเรือ (ตร.) และเรือเอก สุรินทร์ สวัสดิ์ใหม่ ต้นกลเรือ (ตก.เรือ) เรือจอด ๑ วัน ก็ออกเดินทางไป ฐานทัพเรือสัตหีบ มีการประจำสถานีเดินเรือในร่องน้ำ ผู้เขียนได้มีโอกาสได้เห็นการนำเรือในร่องน้ำบนสะพาน เดินเรือเป็นครั้งแรก และจดบันทึกไว้ว่า “ออกจากท่าเรือ เสื่อช้อนเล็บเพื่อเดินทางไปสัตหีบ ซึ่ง นร. มีการชม การเดินเรือในร่องน้ำครั้งแรก จะใช้เข็ม ๑๒๖ แล้วเปลี่ยน

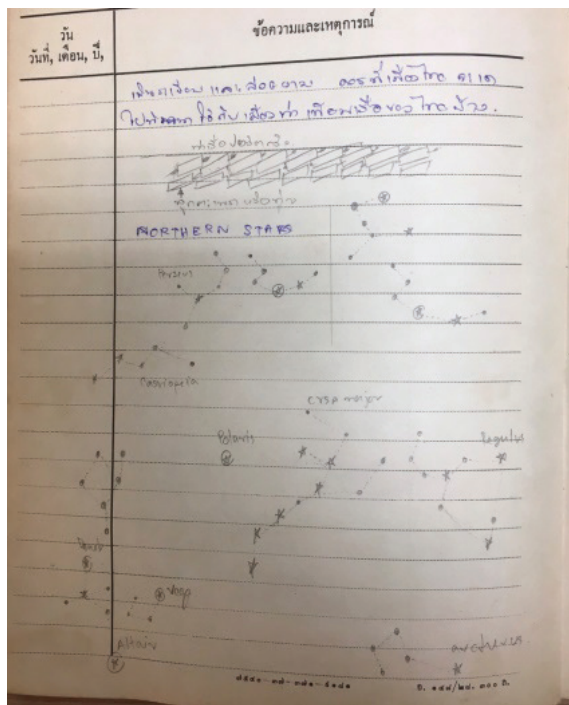
เป็นเข็ม ๑๓๕ ๒๐๓ ระหว่างการเดินทางจาก รร.นร. ไปสัตหีบ จะใช้แผนที่หมายเลข ๑๔๒ ข้าพเจ้าทำหน้าที่ พนักงานวิทยุ สิ่งควรทราบ เช่น ออกเรือตามแผน (ED49-4) เริ่มการฝึกตามตารางฝึก 1605 (EX3-8 DESIG EVENT 1605) ขอแยกขบวนเพื่อหลบเรือแล้ว กลับเข้าเข็มเดิม (TA87-TA92) และขอแยกขบวนไป เป้าหมา (TA87-TA43) ซึ่งข้อความที่ได้รับนี้จะต้องเปิด ATP แล้วแปลความหมายออกมา จากนั้นก็รายงานให้ ผู้นำเรือในขณะนั้นได้รับทราบ เช่น ผู้บังคับการเรือ ตร. ตท. ตป. นปร. หรือ นสส. เป็นต้น” จากนั้นก็มีการหา โหมดนมต้มเรือ และการหาดีวีเอชเอ็น จนเรือเข้าเทียบท่าเรือ แหลมเทียน ตื่นเช้ามาที่วังชั้นเขากระโจมไฟแหลมปู่เจ้า แล้วกลับมาเรียนวิชาชีพทหารเรือ และความรู้เกี่ยวกับเรือ วันต่อมาขณะที่เรื่อยังอยู่ที่สัตหีบก็เป็นการฝึกกระเชียงท่น ว่ายน้ำข้ามเกาะ และไต่เกาะ เมื่อทดสอบสมรรถภาพ ร่างกาย และรับการส่งกำลังบำรุงเรียบร้อย หมู่เรือฝึก ก็ออกเดินทางไปยังจังหวัดชุมพร มีการฝึกยิงเป้าพื้นน้ำ เป้าอากาศยานกลางวันและกลางคืน ถึงปากน้ำชุมพรก็จอด ทอดสมอปปล่อยนร. ขึ้นบกส่วนใหญ่จะไปสักการะเสด็จเจดีย์ ที่หาดทรายรี เรือจอดอยู่ชุมพร ๑ วัน ออกเดินทางไป จังหวัดสงขลาต่อ มีการสาธิตการยิงลูกระเบิดลึกปราบเรือ ดำน้ำ K-GUN โดยเรือหลวงปิ่นเกล้าและเรือหลวงท่าจีน การฝึกรับ - ส่งสิ่งของในทะเล วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ เรือก็ถึงสงขลา และเข้าจอดเทียบท่า จอดวันเดียว ก็ออกเรือในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ เวลา ๑๔๐๐

ภาพที่ ๒๗ ตัวอย่างรูปขบวนเรือ

เพื่อเดินทางไปพอร์ตกลัง ประเทศมาเลเซีย มีการฝึกสถานี ฟังจุง มีการฝึกการแปรขบวนของหมู่เรือ เป็นรูปขบวนต่าง ๆ เช่น FORM 1 FORM 2 FORM 3 และ FORM 4 (ดูภาพที่ ๒๗ ตัวอย่างรูปขบวนเรือ) มีการเรียนการใช้โต๊ะพล็อต จากนั้นเรือก็เริ่มเข้าช่องแคบมะละกา สิ่งสำคัญที่ต้องเห็นก่อนเข้าช่องแคบและเคยกล่าวไปแล้วก็คือ กระจงโคมไฟ Horsburgh และได้เคยเขียนไว้ว่า “วันจันทร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ เรือเริ่มเข้าช่องแคบมะละกา เพราะสังเกตได้จากกระจงโคมไฟฮอสบวร์ก ช่องแคบมะละกาเป็นช่องแคบที่สำคัญในการเดินเรือทั่วโลก ถ้าประเทศไทยเราชุดคอคอดกระ ขำพเจ้าคิดว่าคงจะให้ประโยชน์กับไทยมากที่สุด” เรือเดินทางในช่องแคบมะละกาผ่านสิงคโปร์แต่ไม่ได้เข้าจอด ได้แต่เห็นอยู่ในสายตาจนถึงเมืองท่าพอร์ตกลังก็มีนำร่องขึ้นมาบนเรือแล้วนำเรือเดินทางในร่องน้ำแล้วเข้าจอดเทียบท่า (ขณะเป็นผู้บังคับการเรือหลวงกลาง ก็เคยนำเรือเข้าร่องน้ำแห่งนี้และจอดเทียบท่าเรือพอร์ตกลัง หลังออกมาจากท่าเรือบรานีที่สิงคโปร์ตามที่ได้เคยกล่าวไปแล้ว) ลักษณะท่าเรือพอร์ตกลัง “เป็นท่าเรือที่สะอาด และที่เทียบเรือจะติดท่อน หรือลูกตะเพราในการเทียบได้ดี เป็นระเบียบและสวยงาม ควรที่เมืองไทยจะเอาไปพัฒนาใช้กับเมืองท่าเทียบเรือของไทยบ้าง” (ดูภาพที่ ๒๘ ท่าเรือพอร์ตกลัง และหมู่ดาวบนท้องฟ้า) จากภาพจะเห็นได้ว่าไม่ได้มีการบันทึกไว้เฉพาะท่าเรือ แต่ได้บันทึกภาพดาวต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการเดินเรือดาราศาสตร์ไว้ด้วย เช่น หมู่ดาวเหนือ (Northern Stars) มีดาวที่สำคัญ เช่นดาว Perseus ดาว Vega ดาว Altair และเวลาจะหาที่เรือดาราศาสตร์ต้องใช้เครื่องมือที่เรียกว่า “Sextant” มาวัดดาว ขณะที่เรือจอดที่พอร์ตกลัง นนร. ได้ขึ้นบกไปทัศนศึกษาที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมาเลเซีย ขณะนั้นก็เจริญมาก มีตึกใหญ่โตผสมกับธรรมชาติคือต้นไม้ แสดงถึงความร่มรื่น มีย่านคนจีนที่ดูเจริญกว่าคนพื้นเมืองเชื้อสายมาเลย์ ได้ไปดูสวนสัตว์ สำหรับชาวมาเลเซียแล้วส่วนใหญ่จะพูดภาษาอังกฤษได้และได้ขึ้นไป Genting Highlands ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และบ่อน Casino ที่มีชื่อเสียง

ภาพที่ ๒๘ ท่าเรือพอร์ตกลัง และหมู่ดาวบนท้องฟ้า

ของมาเลเซียในสมัยนั้น วันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ เรือออกจากพอร์ตกลังเดินทางไปหมู่เกาะพีพี และเกาะพญานาค จังหวัดกระบี่ ได้เห็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวนมากมาเที่ยวที่เกาะพีพี จากนั้นก็เดินทางไปท่าเรือภูเก็ต เข้าร่องน้ำภูเก็ต ถือเข็ม ๓๓๐ ฟุตถึงท่อนที่ ๓ (สี่เหลี่ยม) เปลี่ยนเข็มเป็น ๐๑๒ จากนั้นก็ใช้หลักนำเรือเข้าไปจนถึงท่าเทียบเรือ เมื่อเรือเทียบท่าเรียบร้อยก็ปล่อยนักเรียนให้ไปทัศนศึกษาตัวเมืองภูเก็ต ได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ หาดในหาน แหลมพรหมเทพ และหาดราไวย์ ตอนนั้นภูเก็ตยังไม่เป็นที่นิยมเหมือนกับหาดใหญ่ นักท่องเที่ยวก็จะมีชาวต่างชาติมากกว่าคนไทย วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๒ เรือเดินทางออกจากภูเก็ตมุ่งหน้าสู่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ วัน ในเช้าวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เรือเดินทางเข้าเทียบท่าเรือ Queen Elizabeth กรุงโคลัมโบ สภาพท่าเรือแห่งนี้เก่ามาก ๆ ตามแผนแล้วเมื่อเรือเทียบท่าเสร็จจะมีการปล่อยให้นักเรียนขึ้นบก

ทัศนศึกษาแต่ขณะนั้นสถานการณ์ในประเทศศรีลังกายังไม่สงบดีจึงยังไม่ได้ปล่อย รองจนกระทั่งเอกอัครราชทูตไทย (เป็นผู้หญิง) มาชี้แจงให้หมู่เรือฝึกทราบบสถานการณ์ให้เรียบร้อยก่อนจึงปล่อยนักเรียนได้นร. จึงได้เข้าไปในเมือง ซึ่งเป็นเมืองเก่าแก่ค่อนข้างจะทรุดโทรม ทั้งนี้ประเทศศรีลังกามีประชากรประมาณ ๑๗ ล้านคน ประกอบด้วยชาวสิงหล ทมิฬ และอีก ๒ ชนชาติ นับถือศาสนาพุทธ ฮินดู และคริสต์ และยังมีการแบ่งชั้นวรรณะอยู่ วันหยุดราชการไม่ใช่วันเสาร์อาทิตย์แต่เป็นวันพระ ดังนั้นปีหนึ่งจึงมีวันหยุดประมาณ ๑๐๐ กว่าวัน ในระหว่างเรือจอดผู้เขียนได้เป็นตัวแทนไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านท่านเอกอัครราชทูต ท่านได้เล่าให้ฟังหลายเรื่อง เช่น คนไทยที่ทำงานในศรีลังกากับบริษัทญี่ปุ่น สินค้าที่มีชื่อของศรีลังกา เช่น เพชร พลอย เครื่องเทศ และชา ที่มีชื่อเสียงและนิยมซื้อ คือ **ชาซีลอน** ใสกล่องไม่อย่างสวยงาม และ **นอริตาเก้ (Noritake)** ซึ่งเป็นสินค้าหัตถกรรม นอกจากสินค้าแล้วศรีลังกาในสมัยนั้นยังมี Casino ด้วย ในคืนวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒ ก่อนออกเรือมีงานเลี้ยงบนเรือหลวงสีซัง ศรีลังกาได้มีการแสดงที่มีเครื่องดนตรีหลักได้แก่ กลอง ปี ขลุ่ย และการแสดงการรำรำ ซึ่งการตีจังหวะจะเร่งเร้า รุนแรง รวดเร็ว ขาดความอ่อนช้อยงดงาม ส่วนของไทยเป็นการแสดงศิลปะป้องกันตัว เหมือนกับทุกครั้ง วันรุ่งขึ้นเรือออกเดินทางจากโคลัมโบไปกรุงบอมเบย์ ประเทศอินเดีย ในระหว่างการเดินทางมีการฝึกใหม่ คือ **ฝึกเก็บคนตกน้ำด้วยเรือใหญ่ในเวลากลางคืน** ที่ต้องใช้วิธีการเก็บแบบ **Williamson Turn** (กรณีไม่เห็นคนตกน้ำ) ส่วนอีกวิธีหนึ่งก็คือ **Full Rudder Turn** (กรณีเห็นคนตกน้ำ) สำหรับวิธีเก็บแบบ Williamson Turn ดังนี้ **“ถ้าคนตกน้ำกราบขวา จะใช้เข็ม ๖๐ องศา กับเข็มเดิม จากนั้นก็หางเลี้ยวซ้ายหมด จนเรือหันกลับ มาเส้นทางเดิม”** เข้าวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒ ใกล้อินเดียแล้ว มีเรือตรวจการณ์ของอินเดียและรัสเซีย มาลาดตระเวนให้เห็น จนเวลา ๑๐๐๐ ก็รับนำร่องขึ้นเรือ นำเรือเข้าร่องน้ำ มองเห็น GATEWAY OF INDIAN อยู่ทางกราบซ้าย เรือเข้าเทียบท่า **Prince’s Dock Bombay**

เป็นท่าเรือเก่า มีกงสุลไทย ผู้ช่วยทูตทหารเรือไทย และ วงดุริยางค์ของกองทัพเรืออินเดียมารอรับ เมื่อเทียบท่า เสร็จนักเรียนก็ไปทัศนศึกษาในตัวเมืองบอมเบย์ซึ่งก็เป็นเมืองเก่า การเดินทางก็ไม่มีรถปล่อย ต้องเดินจากท่าเรือที่ค่อนข้างสกปรกเป็นเวลาเกือบชั่วโมงจึงจะถึงตัวเมือง ในเมืองนี้ที่ทำเรือนอกจากจะมีเรือสินค้า แล้วยังมีฐานทัพเรือภาคตะวันตกของอินเดียตั้งอยู่ด้วย จึงมองเห็นเรือรบและเรือบรรทุกเครื่องบินจอดเทียบท่าอยู่ด้วย สำหรับของที่ระลึกที่พอซื้อได้จำพวกผ้าปูเตียง กำไล สร้อย กระเป๋าหนัง และหนังสือต่าง ๆ ประมาณวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒ เรือออกเดินทางอีกครั้ง **“หมู่เรือฝึกออกจากท่าเรือบอมเบย์ มุ่งหน้ากลับสู่เกาะตะรุเตา การเดินทางครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ ๗ วัน ๒๒ ชั่วโมง”** เป็นการเดินทางที่ค่อนข้างนาน ยังจำได้ว่าไม่ได้อาบน้ำจืด ในทุกเย็นจะได้อาบน้ำทะเลและทาแป้งอังกฤษตรางู เมื่อเขียนมาถึงตรงนี้ก็ทำให้นึกได้ว่าตอนไปสมทบเป็นต้นหนเรือหลวงสายบุรี ปฏิบัติราชการพื้นที่ทัพเรือภาค ๒ ก็เคยออกเรือนานประมาณ ๗ - ๘ วันเหมือนกัน โดยเส้นทางเดินเรือออกจากฐานทัพเรือสัตหีบก็วิ่งลงใต้มุ่งหน้าออกปากอ่าวไทย แล้วออกลาดตระเวนในเส้นทางอาณาเขตทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้าน ตั้งแต่บริเวณปลายแหลมกาเมา ลงไปเรื่อย ๆ ได้เห็นเรือประมงหลายสิบลำที่แสดงความดีใจที่ได้เห็นเรือรบ **“พีใหญ่”** ออกลาดตระเวนได้ช่วยเหลือลูกเรือประมงด้วยการตรวจรักษาพยาบาล และให้ยาสามัญประจำบ้าน ส่วนพี่น้องชาวประมงก็จะให้ปลาเป็นของตอบแทนระหว่างกัน เหนือสิ่งอื่นใดคือ พี่น้องชาวประมงได้รับความอบอุ่นใจ เพราะเป็นการป้องปรามไม่ให้เรือรบของประเทศเพื่อนบ้านมาจับ หรือยึดเรือประมงไทยได้เป็นอย่างดี นอกจากได้พบกับเรือประมงแล้วยังได้พบเรือสินค้า แท่นขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอีกหลายแท่นที่สว่างไสวในเวลากลางคืน ก็ถือเป็นการออกปฏิบัติราชการในทะเลของทหารเรือที่ได้ทำประจำทุกวัน เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของไทย กลับมาที่การฝึกภาคทะเลระหว่างการเดินทางก็ปฏิบัติตามตารางฝึกทุกวัน ยกเว้นวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒

มีการฝึกประจำสถานีสละเรือใหญ่ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ หมูเรือฝึกเดินทางถึงหมู่เกาะนิโคบาร์ของอินเดีย ซึ่งรัสเซียได้เข้าเป็นฐานทัพเรือตั้งแต่ในสมัยนั้น จนถึงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๒ หมูเรือฝึกก็เดินทางถึงเกาะ ตระรุเตา จังหวัดสตูล ปลอ่ยให้ นนร. ขึ้นบกหนึ่งวันแล้ว ก็ออกเรือเดินทางไปปิ้ง แล้วเข้าเทียบท่าเรือ Swetting ถือเป็นการมาทัศนศึกษาปิ้งครั้งที่ ๒ ของผู้เขียน เรือจอดที่ปิ้ง ๓ วัน ก็ออกเดินทางกลับสงขลา สิ้นสุดการบันทึก การฝึกภาคปฏิบัติปลายปีในสมุดจดหมายเหตุ

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๔ ภาคกลางปี

วันจันทร์ที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๒ เป็นวันตั้ง หมูเรือฝึกนักเรียนนายเรือ ประกอบด้วย เรือหลวง อ่างทอง (เรือหมู่) เรือหลวงท่าจีน และ เรือหลวงโพสามต้น “ภาคนี้เป็นการฝึกภาคทะเลอย่างเดียว ไม่มีการฝึกที่ กองการฝึก กองเรือยุทธการ ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าไม่ดี เพราะ การฝึกที่กองการฝึก กองเรือยุทธการ จะให้ได้ความรู้มาก สำหรับ นนร.ชั้นปีที่ ๔ ในเรื่องศูนย์ยุทธการ และการ เดินทาง” ข้าพเจ้าได้ลงฝึกในเรือหลวงท่าจีน สังกัด กปด. กร. (กองเรือปราบเรือดำน้ำ กองเรือยุทธการ) นายทหาร ประจำเรือที่ได้บันทึกไว้ เช่น นาวาโท จตุพร ศิรินาม เป็นผู้บังคับการเรือ เรือเอก สมหมาย วงษ์จันทร์ เป็น ต้นเรือ นาวาตรี ชัยยุทธ นุชดี เป็นต้นกลเรือ สำหรับ มฝ.นนร. มี นาวาเอก บวร มิ่งเมือง เป็นผู้บังคับการ หมูเรือฝึกนักเรียนนายเรือ เรือจอดอยู่ที่ท่าเรือเสื่อช้อนเล็บ ๒ วัน ก็ออกเดินทางไปสัตหีบ ระหว่างเส้นทางก็มีการฝึก หาโมเมนตัมและหาความเร็วเรือจนถึงที่หมายท่าเรือ แหลมเทียน ฐานทัพเรือสัตหีบ เรือจอดแคว้นเดียวไม่มีการฝึกที่กองการฝึก กองเรือยุทธการ ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว เข้าวันรุ่งขึ้นก็ออกเรือไปอำเภอลำเลียด จังหวัด จันทบุรี หมูเรือฝึกได้จอดทอดสมอระหว่างเกาะนมสาว และเกาะจุฬา จากนั้นก็ปล่อยขึ้นบก ข้าพเจ้าไปทัศนศึกษา ตัวเมืองจันทบุรี และน้ำตกพลิ้ว จากนั้นวันเสาร์ที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ ก็ออกเรือไปเกาะสัตกุต จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ในระหว่างการเดินทางผ่านเกาะช้าง ได้ทำ

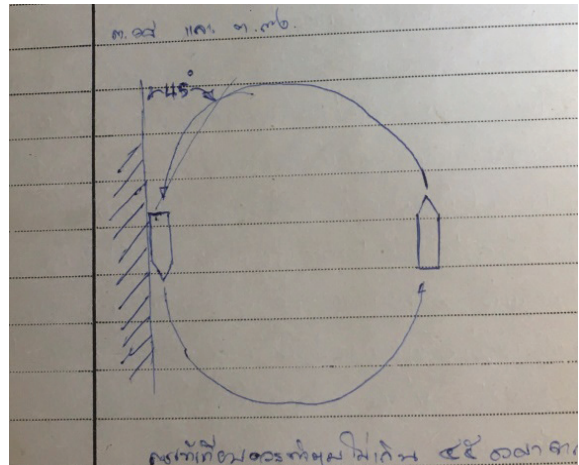
พิธีสดุดีวีรชนในยุทธนาวีที่เกาะช้าง ซึ่งวันที่เกิดเหตุจริง คือ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๔๘๔ เป็นเหตุการณ์รบ ทางเรือที่เกิดขึ้นในกรณีพิพาท ไทย - ฝรั่งเศส อันเป็นผล สืบเนื่องมาจากการที่ไทยเรียกร้องให้ปรับปรุงเส้นแบ่ง เขตแดน ไทย-ฝรั่งเศส ใหม่ โดยใช้แนวร่องน้ำลึกเป็นเกณฑ์ ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และหลักความยุติธรรม และให้ฝรั่งเศสคืนดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ฝรั่งเศส ยึดไปจากเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ คืนให้ไทย ผลการรบครั้งนี้ ฝ่ายไทยเสียเรือรบไป ๓ ลำ คือ เรือหลวงธนบุรี เรือหลวง สงขลา และเรือหลวงชลบุรี ทหารเสียชีวิตรวมทั้งสิ้น ๓๖ นาย สำหรับฝ่ายฝรั่งเศส แม้จะไม่เสียเรือรบลำใดเลยก็ตาม แต่เรือธงลามอตต์ปีเกต์นั้นก็ได้รับความเสียหายเช่นกัน สำหรับจำนวนทหารที่เสียชีวิตและบาดเจ็บนั้น การข่าว ของฝ่ายไทยไม่ทราบจำนวนแน่นอน แต่มีรายงานว่า เมื่อเรือข้าศึกกลับถึงฝั่งอ่อนได้มีการขนศพทหารที่เสียชีวิต และทหารที่ได้รับบาดเจ็บขึ้นบกกันตลอดคืน และสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้ฝรั่งเศสล่าถอยคือ เกรงว่าไทยจะมีกำลัง ทางเรือมาสมทบมากขึ้น โดยเฉพาะเรือดำน้ำที่มีถึง ๔ ลำ เรือเดินทาง ๑ วันก็ถึงหมู่เกาะสัตกุต มีแหล่งท่องเที่ยว สำคัญคือ ถ้าพระยานคร ปลอ่ยให้นักเรียนนายเรือ ทัศนศึกษา ๑ วัน ก็ออกเดินทางไปจังหวัดนราธิวาสมีการฝึก การพ่วงจูง การเก็บคนตกน้ำ การรับ - ส่งสิ่งของในทะเล การฝึกยิงอาวุธต่อเป้าพื้นน้ำทั้งกลางวันและกลางคืน การฝึกยิงเป้าอากาศยานตอนกลางวัน จนวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๒ เรือก็เข้าจอดทอดสมอที่หน้าร่องน้ำ จังหวัด นราธิวาส ได้ปลอ่ยให้ไปเที่ยวชมพระราชวังทักษิณ ราชนิเวศน์ที่ตั้งอยู่บนเขาตันหยง ได้เที่ยวชมตัวเมือง นราธิวาส ที่อยู่ห่างจากชายแดนมาเลเซีย ประมาณ ๒ กิโลเมตร แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ข้ามไปฝั่งมาเลเซีย ได้พูดคุย กับประชาชนซึ่งใช้ภาษาเขมรมากกว่าภาษาไทย และส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จากนั้นเรือได้ออกจากนราธิวาส เดินทางไปจังหวัดสงขลา แล้วกลับมาที่ รร.นร. เป็นอันสิ้นสุด การฝึกภาคทะเลครั้งนี้ ซึ่งมีระยะเวลารวม ๑๘ วัน

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๔ ภาคปลายปี

วันจันทร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ หมูเรือฝึกภาคทะเลนักเรียนนายเรือเริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง ครั้งนี้ประกอบด้วย เรือหลวงสุรินทร์ (เรือหมู่) เรือหลวงท่าจีน และเรือหลวงประแส มี พลเรือตรี ไพโรจน์ สันติเวชชกุล เป็นผู้บังคับหมู่เรือฝึก ข้าพเจ้าได้ลงฝึกในเรือหลวงท่าจีนเรือจอดเทียบท่าเรือเสื่อช้อนเล็บ ๓ วัน วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ ก็ออกเรือเดินทางไปสัปดาห์ระหว่างการเดินทางได้ฝึกการหาโมเมนต์ และดิวิเอชันแล้วเข้าจอดที่ท่าเรือแหลมเทียน ต้นเช้าก็ฝึกวิ่งทนจากท่าเรือแหลมเทียนผ่านโรงพยาบาลอาภากรเกียรติวงศ์ ตลาดสัตว์หีบ หมู่บ้านกองเรือยุทธการ หน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง สนามบินอู่ตะเภา แล้ววนกลับท่าเรือ ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลพอสมควร ทำให้ นนร. บางนายวิ่งหลุดจากแถว บางนายก็เป็นลม ตอนช่วงบ่ายมีการฝึกป้องกันความเสียหาย โดยการใช้หน้ากากป้องกันแก๊สพิษ (OBA) และฝึกดับไฟขณะเรือจอด รวมทั้งการเรียนการสอนตามตารางฝึกจนถึงเวลาอนอน ต้นเช้าอีกวัน เป็นการฝึกกระเซียงหนที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ซึ่งชุดของผู้เขียนใช้เวลา ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที เช้าวันอาทิตย์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ ฝึกว่ายน้ำข้ามเกาะ ช่วงบ่ายขึ้นไปฝึกการสื่อสารที่กองการฝึก กองเรือยุทธการ ในหัวข้อ **การใช้วิทยุโทรศัพท์** ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งเคยฝึกมาบ้างแล้วในชั้นปีที่ ๓ ภาคปลายปี และชั้นปีที่ ๔ ภาคกลางปี ต้นเช้าอีกวันหนึ่งเป็นการฝึกประจำสถานีรบ และป้องกันความเสียหาย แล้วได้ก็เรียนวิชาการแปรขบวน ทั้ง Single Multiple และ Circular อีกวันหนึ่งก็เป็นการวิ่งขึ้นเขากระโจมไฟแหลมปู่เจ้า สักการะเสด็จเตี้ย แล้วกลับมาเรียนวิชาการนำเรือ **“การกลับลำในที่แคบ และการนำเรือเข้าเทียบ** (ดูภาพที่ ๒๙ การนำเรือเข้าเทียบ) **และผูกทุ่น** สิ่งสำคัญคือ **กระแสน้ำและกระแสลม** จากนั้นเป็นการฝึกเข้าเทียบจริงโดยใช้ เรือ ต.๑๕ เรือ ต.๑๘ และ เรือ ต.๙๒ การเข้าเทียบควรทำมุมไม่เกิน ๔๕ องศา จากท่า การเล็งควรเล็งตรงกลางท่าก่อนไปทางปลายท่า การฝึกโดยให้ นนร. ฝึกทีละคน ซึ่งก็ฝึกได้ดีพอสมควร” วันรุ่งขึ้นก็มีการฝึกวิชาการนำเรือเข้าเทียบอีกวัน วันที่

๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ เป็นการฝึกวิ่งใต้เกาะ **“เริ่มใต้เกาะประมาณ ๐๖๑๕ การใต้ก็เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะน้ำขึ้นสูงมากรวมทั้งคลื่นลมแรง จึงมีทางเลือกกว่าจะปั่นเขา หรือจะว่ายน้ำไปซึ่งอันตรายสำหรับนักเรียนมาก กว่าที่ใต้เกาะเสร็จก็เกือบ ๐๙๐๐ ทำให้การออกเรือไปสงขลาช้ากว่าเวลาที่กำหนด ในการใต้เกาะครั้งต่อไป ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรจะเป็นวันที่ออกเรือ”**

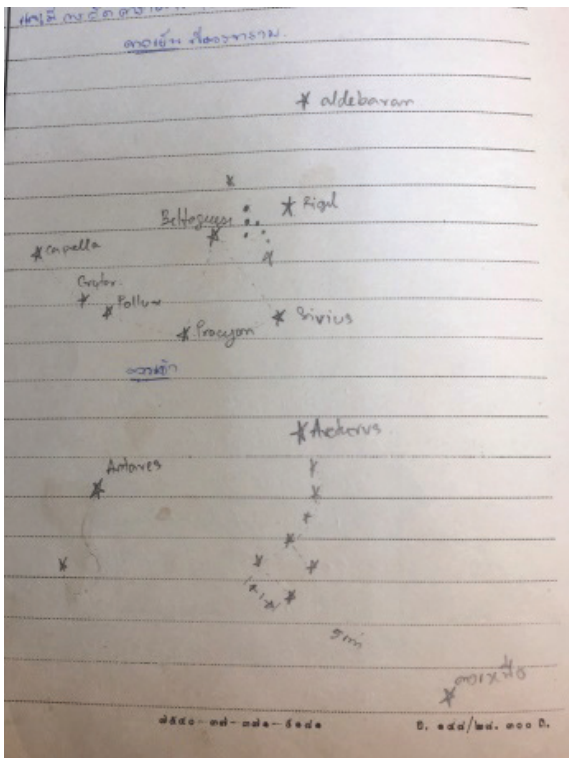

ภาพที่ ๒๙ การนำเรือเข้าเทียบ

หลังจากนั้นก็ออกเรือ มีการยิงอาวุธเป้าพื้นน้ำต่อเป้า **“หินฉลาม”** และเป้าอากาศยาน มีการฝึกสถานีรับ - ส่งสิ่งของในทะเล การฝึกพวงจุง การฝึกเก็บคนตกน้ำด้วยเรือใหญ่ และการฝึกดาราศาสตร์ (ดูภาพที่ ๓๐ ดาวเย็นและดาวเช้า) จนวันอาทิตย์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๓ เรือจอดทอดสมอที่สงขลา ปล่อยให้นักเรียนทัศนศึกษา ๑ วัน จากนั้นก็ออกเรือเดินทางมุ่งหน้าไปกรุงจาการ์ตา การฝึกทัศนศึกษาส่วนใหญ่ของ นนร. ชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ก็คือการศึกษาในเรื่องเดินเรือดาราศาสตร์ (นักเรียนนิยมเรียกกันว่า **“วัดแดดวัดดาว”**) เพราะต้องวัดตลอดเวลาตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนกระทั่งดวงอาทิตย์ตกดิน รองนทอ้งพามีตจนเห็นดาวเย็นขึ้นชัดเจนจึงจะวัดได้ แล้วนำผลการวัดดาวมาคำนวณหาที่เรือในทะเล การฝึกภาคในทะเลแม้จะมีความลำบาก แต่หากคิดดูอีกทีก็มีคนไม่มากนักที่จะได้มีโอกาสอย่างนี้

อย่างการนอนในเรือ เรือหลวงท่าจีนแม้จะจัดให้นักเรียนนอนในห้องกะลาสี แต่ส่วนหนึ่งก็ไม่ได้นอนในห้องกะลาสี ช่วงที่เรือเดินในทะเลหลายวัน ในเวลาที่คลื่นลมสงบพวกเราชอบหอบผ้าใบ หมอน และผ้าห่มมานอนที่คาดฟ้าเรือ เช่น ที่ใต้หรือข้าง ๆ ป้อมปืน หรือคาดฟ้าท้ายเรือ สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์แล้วจะไม่นอนด้านหลังปล่อง เพราะตื่นมาจะพบว่ามีขี้เถ้าตกอยู่ตามหน้าตามตัวจำนวนมาก ถ้าไม่มีประสบการณ์ก็ต้องโดนก่อนแล้วจึงจะจำได้ ก็เป็นเรื่องสนุกสนานทีเดียว ข้อดีของการนอนบนคาดฟ้าอีกอย่างหนึ่ง คือ เราจะได้มองดูดาวบนท้องฟ้าอย่างชัดเจน และสวยงาม ดาวเหล่านั้นเหมือนจะอยู่ใกล้ ๆ เรายิ่งเอง และท่ามกลางดวงดาวเราจะได้ยินเสียงเครื่องจักรของเรือ และเสียงคลื่นลมผสมผสานกันไป นอนฟังจนหลับไปจนเช้าตื่นขึ้นมาก็รีบพบเครื่องนอนเก็บ แล้วปฏิบัติตามตารางต่อไป

ภาพที่ ๓๐ ดาวเย็นและดาวเช้า

วันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ หมู่เรือฝึกเดินทางถึงปากร่องน้ำ มีนาร่องขึ้นมาบนเรือหมู่ แล้วก็เริ่มนำเรือ

เข้าร่องน้ำ แล้วเข้าเทียบท่าเรือ Tungjung Priok ก่อนเข้าจะต้องแบร์ริงทุ่นเขียว (ด้านขวา) ได้ ๑๙๐ แล้วถือเข็ม ๑๗๗ - ๑๘๐ เข้าร่องน้ำ ข้อสังเกตคือ หัวเรือจะตรงกับหอควบคุมสถานีนำร่องบนฝั่ง จากนั้นก็เข้าเทียบท่าแล้วก็ปล่อย นนร. ขึ้นบกทัศนศึกษาเป็นเวลา ๓ วัน โดยมีของที่นักเรียนนายเรือนิยมซื้อเป็นของที่ระลึกมากที่สุดก็คือ “ต้นกล้วย” ที่ทำจากไม้ มีหลายขนาดทั้งต้นเล็กต้นใหญ่ จนถึงวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ ก็ออกเรือเดินทางไปเมืองโคตาคินาบารู ประเทศมาเลเซีย ในระหว่างการเดินทางก็มีการฝึกต่าง ๆ เช่น ประจําสถานีรบ การฝึกการสื่อสาร (NAVCOMEX) ทั้งธงประมวล โคมไฟ ธงสองมือ “ในวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ มีการเปลี่ยนเวลาจาก ๐๐๐๑ เป็น ๐๑๐๑ ตามเวลาประเทศมาเลเซีย โดยการเปลี่ยนเวลาจะใช้ ZT (Zone Time) เทียบจากเวลาที่เมืองกรีนิช ประเทศอังกฤษเป็นหลัก เช่น ของไทยเวลาจะมากกว่าที่กรีนิช + ๗ แต่ที่เมืองโคตาคินาบารู จะมากกว่ากรีนิช + ๘ ซึ่งเวลาเหล่านี้มีผลในการคำนวณวิชาดาราศาสตร์ด้วย” วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ เรือก็เข้าเทียบท่าเรือโคตาคินาบารู ในการเทียบเรือครั้งนี้ได้บันทึกว่า “การเข้าโดยให้หัวเรือเราตรงกับเรือหลวงประแส ประมาณเข็ม ๑๗๐ เมื่อหัวเรือซบ ก็ใช้เครื่องจักรขวดยหลังเพื่อให้ท้ายเรือแนบ ซึ่งผู้การทำเทียบเรือได้ดีมากจริง...การออกเรือ ขวาดินหน้าเบาเพื่อให้ท้ายเรือผลึกออก เมื่อท้ายออกแล้วก็ถอยหลังทั้ง ๒ เครื่อง จนเลยทุ่นแดง เสร็จแล้วปั่นเรือโดยใช้ขวดยหลัง ช้ายดินหน้า หางเสือขวادمจนเรือสามารถตั้งลำได้” โคตาคินาบารูเป็นเมืองท่าของรัฐซาบารุ ประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่บนเกาะราบวน มีสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ ซึ่งมองเห็นกองไม้ที่ทำเรือนี้เป็นจำนวนมาก เรือจอดที่นี่มีการปล่อยให้ประชาชนมาชมเรือ และมิงงานเลี้ยงบนเรือหลวงสุรินทร์ ในคืนวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ จากนั้นก็ออกเรืออีกครั้งหนึ่ง จุดหมายปลายทางคือ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ระยะทางประมาณ ๖๐๑.๗ ไมล์ทะเล (ประมาณ ๑,๑๑๔ กิโลเมตร) ความเร็วในการเดินทาง ๑๒ นอต แผนที่ที่ใช้ในการเดินเรือ ประกอบด้วยหมายเลข ๗๖๒๖ ๒๑๑๑

๒๑๑๒ ๙๖๗ ๓๘๐๗ ๒๖๖๑ปี ๙๗๐ และ ๓๔๘๗ การเดินทางใช้เวลาประมาณ ๓ วัน เรือเข้าเทียบท่าเรือที่ South Harbor of Manila กรุงมะนิลา ปล่อยขึ้นทัศนศึกษากรุงมะนิลา เมืองหลวงของฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่บนเกาะมินดาเนา สภาพเป็นเมืองเก่า ของแปลกตาก็คือรถจีปนี่ คล้าย ๆ รถบรรทุกย่อส่วนที่ใช้เป็นรถเมล์ ไปที่ Rizal Park (ดูภาพที่ ๓๑ ค่าเข้าชมและตั๋วรถเมล์) ไปดู Port Santiago (ที่คุมขังนักโทษ) และ CASA Manila Museum (บ้านพักสร้างด้วยไม้ของ Rizal มีทั้งห้องนอน ห้องครัว ห้องอาหาร) ซึ่งทั้งสองแห่งเป็นโบราณสถานเก่าแก่ที่เกี่ยวข้อง Rizal ผู้นำชาวฟิลิปปินส์สมัยนั้นที่ต่อสู้กับสเปนในการเรียกร้องเอกราช ได้มีโอกาสขึ้นรถรางไฟฟ้า ซึ่งขณะนั้นไทยยังไม่มีรถไฟ “ข้าพเจ้า...ได้ขึ้นรถรางไฟฟ้า เสียค่าโดยสาร ๓.๕ Peso โดยตัวจะใช้เหรียญกลมหยอด แล้วเดินขึ้นไปรถราง เมื่อมาถึงจะจอดให้คนลงเพียงชั่วคราว แล้ววิ่งต่อคล้าย ๆ รถเมล์ แต่รถไม่ติดเลย มีความสะดวก รวดเร็ว ข้าพเจ้าคิดว่ากรุงเทพฯ น่าจะทำบ้าง”

ภาพที่ ๓๑ ค่าเข้าชมและตั๋วรถเมล์

จนถึงวันเสาร์ที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๓ เรือออกเวลา ๑๔๐๐ เดินทางไปบรูไน ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายว่าการเขียนสมุดจดหมายเหตุในภาคนี้ได้สิ้นสุดลงเพียงเท่านี้

นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๕ ภาคกลางปี

การฝึกครั้งนี้เป็นการฝึกภาคทะเลระยะสั้นเพียง ๗ วันเท่านั้น “วันอาทิตย์ที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๓ เป็นวันแรกในการฝึกภาคทะเลปฏิบัติของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๕ พวกเราออกจากอาคารกราบพัก ๕ กองการฝึก กองเรือยุทธการ มาลงเรือเล็ก เพื่อไปขึ้นเรือหลวงประแส เวลา ๑๓๐๐ ก็ขึ้นเรือเรียบริบร้อย ภาคนี้เป็นการฝึกภาคทะเลของชั้นปีที่ ๕ โดยเฉพาะ โดยให้ นนร. ชั้นปีที่ ๕ ทำการแทนนายทหาร” วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๓ เวลา ๐๙๐๐ เรือออกจากท่าเทียบเรือเกาะพระ ชิดเข้มตรงไปเกาะแรด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ นนร. ได้ฝึกทำเดินเรือดาราศาสตร์แต่ว่าไม่สามารถทำได้ เนื่องจากสภาพอากาศปิดจึงต้องเปลี่ยนทิศทางการเดินเรือด้วยการชิดเข้มจากเกาะแรดย้อนกลับมาที่เกาะช้างและเกาะกูด จังหวัดตราด แล้วเดินเรือต่อไปถึงสงขลาจึงสามารถฝึกทำเดินเรือดาราศาสตร์ได้ นอกจากการฝึกทำเดินเรือดาราศาสตร์แล้ว มีการฝึกหน้าที่นายทหารต่าง ๆ เช่น ตร. นก. ตท. นสส. และ นวต. ซึ่ง นนร. ชั้นปีที่ ๕ เมื่อสำเร็จการศึกษาก็ต้องมาทำหน้าที่เหล่านี้ จนเรือมาจอดสงขลา ในวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๓ ก็สิ้นสุดการเขียนในสมุดจดหมายเหตุ ส่วนวันที่เหลือก็คือ วันที่ ๖ - ๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๓ เข้าใจว่าเป็นการเดินทางกลับมาที่ฐานทัพเรือสัตหีบแล้วก็จบการฝึกภาคทะเลและการจบการเขียนสมุดจดหมายเหตุประจำตัว นนร. ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๕ ของผู้เขียน

ทั้งนี้การฝึกภาคทะเลในแต่ละชั้นปีของ รร.นร. มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ชั้นแรกที่เป็นผู้ปฏิบัติและรอฟังคำสั่งอย่างเดียว จนถึงขั้นสุดท้ายที่ต้องเป็นผู้คิดและสั่งการได้เอง โดยเมื่อเป็น นนร. ชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ จะต้องได้รับการฝึกให้เป็นลูกมือในลักษณะ “ตาหูฟัง” หน้าที่หลักคือ ทำตามคำสั่งให้ดีที่สุด คำว่า “ตาหู” หมายถึง ดูในสิ่งที่จะต้องทำหน้าที่ เช่น สถานีเทียบเรือมีหน้าที่ประจำเชือก ก็ต้องดูเชือกว่าอยู่เชือกเส้นไหน ดูเชือกว่าตึงหรือหย่อน มีรอยขาดหรือไม่ หากทำหน้าที่ประจำลูกตะเพรา ก็ต้องคอยดูลูกตะเพราหัว

ลูกตะเพรากลางลำ หรือลูกตะเพราท้ายเรือ หากทำหน้าที่ ถือท้ายถือพังงายอยู่ ต้องดูว่าถือเข็มได้ตรงหรือไม่ เมื่อได้รับ คำสั่งทางเสื่อขวาแล้ว หัวเรือไปทางขวาหรือไม่ ทางเสื่อ กินน้ำหรือไม่ หากทำหน้าที่ยามตรวจการณ์ ต้องคอยดู ความเรียบร้อยของกล้องสองตาและเข็มทิศ เป็นต้น คำว่า “**หูฟัง**” หมายถึง ฟังคำสั่งจากหัวหน้าโดยตรง บริเวณนั้น ๆ เช่น ถ้าปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำเชือกต้อง ฟังคำสั่งว่าให้เข้าเชือก ทะเบส ทะเรีย เก็บเชือกให้ตั้ง หักคอ ต่ง ปล่อยเชือก แล้วก็ปฏิบัติตาม เป็นต้น เมื่อเป็น นนร. ชั้นปีที่ ๓ ๔ และ ๕ นอกจากจะ “**ตา ดู หู ฟัง**” ยังต้อง “**ปากสั่ง สมองคิด**” โดย นนร. ชั้นปีที่ ๓ จะเริ่ม ได้รับการฝึกให้ปฏิบัติหน้าที่ เช่น หัวหน้าเชือก จำยาม ยามวิหุ ยามเรดาร์ ประจำโต๊ะพล็อต ผู้ช่วยนายยาม เรือเดิน ยกตัวอย่าง เมื่อเป็นหัวหน้าเชือก เมื่อได้ยินเสียง นกหวีดให้ทะเบสก็ต้องสั่ง (ปากสั่ง) ให้ นนร. ชั้นปีที่ ๑ และ ๒ ที่ประจำเชือกทะเบส ขณะทะเบสก็ต้องสังเกต (สมองคิด) ว่าเชือกที่กำลังทะเบสนั้นตึง หรือหย่อนมาก เกินไปหรือไม่ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากเชือกขาด หรือเชือกมาพันแขนขาของนักเรียน และเมื่อเป็น นนร. ชั้นปีที่ ๔ และ ๕ ได้รับหน้าที่ให้เป็นนายเรือเดินก็ต้องมี หน้าที่สั่งการทั้งในสะพานเดินเรือ และการปฏิบัติทั้งหมด ขณะที่เรือเดิน ยกตัวอย่างเมื่อครั้งเป็นนายทหาร ประจำเรือออกฝึกภาคปฏิบัติกลางปีของ นนร. ในประเทศ ขณะผู้เขียนเข้ายามเป็นนายทหารยามเรือเดิน (ครึ่งละ ๔ ชั่วโมง) ได้สอนให้ นนร. ชั้นปีที่ ๓ (เข้าหน้าที่ผู้ช่วย นายยามเรือเดิน) และ นนร. ชั้นปีที่ ๔ (เข้าหน้าที่นายยาม เรือเดิน) ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่สะพานเดินเรือพร้อมกับ ผู้เขียน ให้เข้าใจคำว่า “**ตา ดู หู ฟัง ปากสั่ง สมองคิด**” โดยถามว่าขณะเข้ายามอยู่นี้มีการ “**ตา ดู หู ฟัง ปากสั่ง สมองคิด**” อะไรบ้าง? สิ่งที่ตาต้องดู เช่น ดูหัวเรือและรอบ ๆ เรือ ดูที่เรือ ดูเข็มทิศ ดูเรดาร์ ดูเครื่องหยั่งน้ำ ดูข้อมูล พยากรณ์อากาศ ดูไฟ ดูสภาพอากาศ คลื่น ลม เมฆ ดูเรือ และสิ่งปลูกสร้างในทะเล เป็นต้น สิ่งที่ต้องฟัง เช่น ฟัง เสียงวิหุ ฟังการรายงานเข็มเรือ ฟังการรายงานเครื่องส่ง จักร ฟังการรายงานจากยามตรวจการณ์ ฟังการรายงาน

จากห้องเครื่อง ฟังการรายงานจากห้องศูนย์ยุทธการ ฟังการรายงานจากยามเรดาร์ ฟังการรายงานจากจำยาม สิ่งที่ต้องสั่ง เช่น สั่งให้หาที่เรือ สั่งถือเข็มเรือ สั่งความเร็วเรือ สั่งตรวจสอบเป้าหัวเรือ เป้ากราบซ้าย และเป้ากราบขวา สั่งจำยามให้ตรวจสอบลูกยาม และ ความเรียบร้อยของเรือ สั่งเวรวิหุให้ติดต่อสื่อสาร และ สมองคิด เช่น ในระหว่างรับผิดชอบเข้ายาม ๔ ชั่วโมง คิดว่าทำอย่างไรจะทำการเดินเรือให้ปลอดภัย เรือต้อง ถือเข็มอะไรบ้าง เปลี่ยนเข็มกี่ครั้ง หาที่เรือได้ด้วยวิธีไหน บ้าง ความเร็วเรือควรเป็นเท่าไร หากคนตกน้ำจะต้องทำ อย่างไร หากทางเสื่อไม่กินน้ำจะต้องทำอะไร หากพบเป้า ที่หัวเรือจะต้องทำอย่างไร ทั้งนี้การสร้างหลักในคน ให้กับ นนร. และ นนร. ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ คือ **ควรมี การจัดทำสมุดบันทึกประจำตัวให้กับ นนร. และ นนร.** อย่างน้อย ๒ เล่ม สำหรับ นนร. เล่มที่ ๑ คือ สมุดบันทึก สมรรถภาพร่างกาย เริ่มใช้ตั้งแต่รับราชการจนกระทั่ง เกษียณอายุราชการ และเล่มที่ ๒ คือ สมุดบันทึกวิชาชีพ เฉพาะทาง เช่น นนร. เหล่าโซนาร์ บันทึกชั่วโมงการเข้ายาม ปฏิบัติหน้าที่เป็นจำยามโซนาร์ หรือ นนร. เหล่าวิหุ บันทึกชั่วโมงการเข้ายามวิหุ หรือพรรคกลิน บันทึก ชั่วโมงการฝึก ปคส. สำหรับ นนร. เล่มที่ ๑ คือ สมุด บันทึกสมรรถภาพร่างกาย เริ่มใช้ตั้งแต่รับราชการจน กระทั่งเกษียณอายุราชการ และเล่มที่ ๒ คือ สมุดบันทึก วิชาชีพเฉพาะทาง เช่น บันทึกชั่วโมงการเป็นนายยาม เรือเดิน บันทึกชั่วโมงการเข้ายามเครื่องส่งจักรหรือ เครื่องไฟฟ้า บันทึกชั่วโมงการเข้ายามเรดาร์ บันทึก ชั่วโมงการฝึก ปคส. สำหรับสมุดบันทึกวิชาชีพเฉพาะทาง เริ่มใช้เมื่อรับราชการจนถึงเมื่อไม่ได้ปฏิบัติงานในเรือ แล้ว

สำหรับเรือฝึกที่ผู้เขียนได้ลงเรือฝึก ได้แก่ เรือหลวง อ่างทอง เรือหลวงพงษ์ เรือหลวงสีซัง เรือหลวงปิ่นเกล้า เรือหลวงประแส (๒ ครั้ง) เรือหลวงท่าจีน (๒ ครั้ง) แบ่ง เป็นเรือยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ ได้แก่ เรือหลวงอ่างทอง เรือหลวงพงษ์ และเรือหลวงสีซัง ซึ่งปัจจุบันปลดประจำการ แล้ว ๒ ลำ คือ เรือหลวงพงษ์ และเรือหลวงอ่างทอง สำหรับ

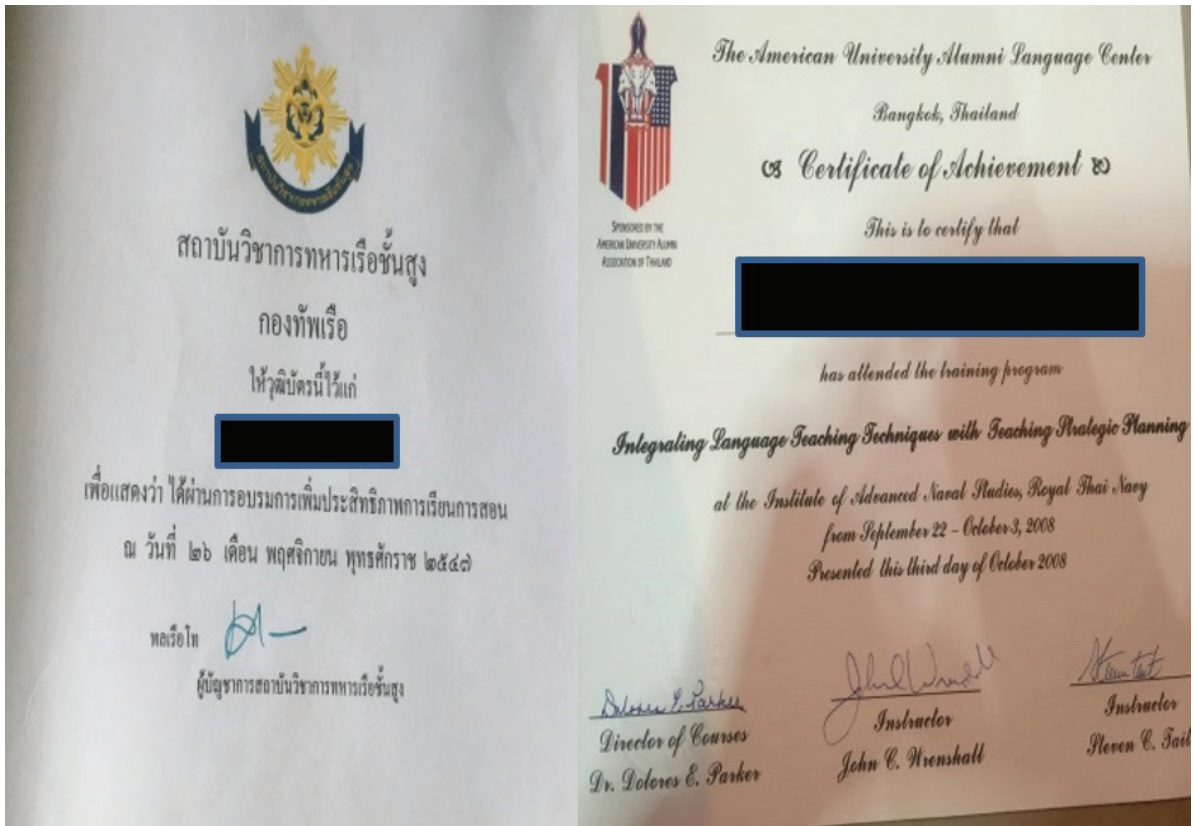

เรือหลวงอ่างทองที่ประจำการอยู่ปัจจุบันเป็นลำที่ต่อ
ขึ้นใหม่อีกชุดหนึ่งคือ ชุดเรือฟริเกตเก่า ได้แก่ เรือหลวง
ประแส เรือหลวงท่าจีน และเรือหลวงปิ่นเกล้า ซึ่งสมัยนั้น
พวกเรา นร. เรียกว่าเป็น “เรือครู” ปัจจุบันก็ปลดระวาง
ประจำการไปแล้วทุกลำ อาจมีผู้สงสัยว่าทำไมชื่อเรือ
เป็นชื่อเกาะบ้าง แม่น้ำบ้าง จึงขอเล่าเรื่องการตั้งชื่อเรือ
สักนิดหน่อยว่า กองทัพเรือได้มีระเบียบกองทัพเรือว่าด้วย
การตั้งชื่อเรือปี พ.ศ.๒๕๒๗ เช่น เรือฟริเกต ให้ตั้งชื่อ
ตามแม่น้ำสายสำคัญ ยกตัวอย่าง เรือหลวงประแส
เรือหลวงท่าจีน เรือหลวงเจ้าพระยา เรือหลวงบางปะกง
และเรือหลวงสายบุรี เรือดำน้ำ ให้ตั้งชื่อตามผู้มีอิทธิฤทธิ์
ในนิยาย หรือวรรณคดีเกี่ยวกับการดำน้ำ ซึ่งไทยเคยมีมาแล้ว
ในอดีต จำนวน ๔ ลำ ได้แก่ เรือหลวงมัจฉานุ เรือหลวง
วิรุณ เรือหลวงสินสมุทร และ เรือหลวงพलयชุมพล
เรือทุ่นระเบิด ให้ตั้งชื่อตามสมรภูมิที่สำคัญ เช่น
เรือหลวงถลาง เรือหลวงบางระจัน เรือหลวงหนอง
สาหร่าย และเรือหลวงดอนเจดีย์ สำหรับเรือยกพลขึ้นบก
(landing ship) เรือระบายพล (landing craft) เรือส่ง
กำลังบำรุง เรือน้ำมัน (oiler) เรือน้ำ เรือลากจูง (harbor
tug) และเรือลำเลียง ตั้งตามชื่อเกาะ เช่น เรือหลวงช้าง
เรือหลวงพังงา เรือหลวงลันตา เรือหลวงสีซัง เรือหลวง
สุรินทร์ เรือหลวงอ่างทอง เรือหลวงจุฬา เรือหลวงสมุย
เรือหลวงสัตกูด

จากที่ได้เขียนมาพอสรุปได้ว่าเป็นการ “สร้างเหล็ก
ในคนให้กับ นรจ. และ นนร.” ให้มีคุณสมบัตินายทหารเรือ
ไทย และค่านิยมหลักของ ทร. เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง
อีกส่วนหนึ่งที่ช่วยในการสร้างเหล็กในคนก็คือ “ครู
อาจารย์” ของ ทร. จากประสบการณ์ที่ผ่านมาครู อาจารย์
ในโรงเรียนโดยทั่วไปจะถูกเปรียบเปรยเหมือน “เรือจ้าง”
ที่มีหน้าที่ส่งลูกศิษย์ขึ้นฝั่งแล้วก็จบ ส่วนครู อาจารย์
ของกองทัพเรือมักจะถูกเปรียบเปรยเหมือน “เป็นช่าง
ปั้นหม้อ มีหน้าที่ปั้นหม้อให้ออกมาให้ดีให้ได้” ไม่ว่าจะ
เปรียบเปรยเป็นอะไรก็ตามครู อาจารย์ ถือเป็นคน หรือ
ทรัพยากรมนุษย์ที่ควรจะได้รับ การ “สร้างเหล็กในคน
ให้กับครู อาจารย์” ด้วยเหมือนกัน เพราะครู อาจารย์
ในหลักสูตรต่าง ๆ ของกองทัพเรือถือเป็น “แบบอย่าง

ที่สำคัญ” ของนักเรียนทหาร และนายทหารนักเรียนทุก
หลักสูตร ครู อาจารย์ในโรงเรียนต่าง ๆ ควรจะมีการอบรม
และฝึกทบทวนความรู้ก่อนที่จะเปิดหลักสูตร เพื่อให้
การฝึกอบรมของนักเรียนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี เช่น ฝ่ายวิชาการ
สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง (ฝวก.สรส.) เคยเปิด
หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้กับ
นายทหารที่จบการศึกษามาจากต่างประเทศ ก่อนที่จะทำ
หน้าที่สอน หรือคุมสัมมนาในหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบัน
วิชาการทหารเรือชั้นสูง อีกตัวอย่างหนึ่ง ฝ่ายวิชาการ
กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ร่วมกับสถาบันสอนภาษา AUA
เปิดหลักสูตรทบทวนภาษาอังกฤษให้กับนายทหารที่จะ
ทำให้หน้าที่เป็นครูสอนหลักสูตรเสนาธิการทหารเรือ
สองภาษา (ดูภาพที่ ๓๒ ประกาศนียบัตรการอบรม
การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการอบรม
ภาษาอังกฤษ) หรือ (ภาพที่ ๓๓ การเปิดอบรมหลักสูตร
เพิ่มประสิทธิภาพครูปกครอง กนร.รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร.)
ก่อนการฝึกภาคสาธารณะ นรจ. ใหม่ หรือการให้ครู
ในกองการศึกษาเขียนแผนการสอนในวิชาที่ตนเอง
รับผิดชอบ การจัดทำคู่มือการสอนสนามในภาคสาธารณ
ศึกษา การจัดทำคู่มือการแสดงแฟนซีดริล และการจัดทำ
คู่มือการสอนสนามเรือกระเชียง เพื่อให้ครูรุ่นหลังได้นำ
ไปใช้ได้ต่อไป ก็เป็นแนวทางสร้างเหล็กในคนให้กับ
ครู อาจารย์ และนายทหารปกครองของกองทัพเรือได้
หรือเมื่อครั้งรับราชการอยู่ในเรือ เมื่อมีโอกาสนำเรือเข้า
เทียบท่าเรือแหลมเทียน หรือการนำเรือเก็บทุ่นหมายเขต
ทั้งทวนน้ำและตามน้ำ ก็ได้ฝึกให้นายทหารพรคนาวิน
ประจำเรือ เช่น ตร. นกว. ตท. และ นสส. นำเรือเข้าเทียบท่า
ทั้งสมอ เก็บคนตกน้ำ หรือเก็บทุ่นหมายเขต ไม่ว่าจะ
เป็นการฝึกยุทธวิธีกองเรือทุ่นระเบิดประจำปี การฝึกยุทธวิธี
ของกองเรือยุทธการ การฝึกพร้อม/ผสม Cobra Gold การฝึก
ร่วมผสม CARAT การออกปฏิบัติราชการ ทรภ.๑ และ ทรภ.๒
การออกปฏิบัติราชการในหมู่เรือรักษาการณไกลกังวล
การออกเรือสำรวจและรวบรวมข้อมูลทางยุทธการ กองเรือ
ทุ่นระเบิด ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการสร้างเหล็กในคน
ให้กับคนประจำเรือ

ภาพที่ ๓๒ ประกาศนียบัตรการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการอบรมภาษาอังกฤษ

๒.๒ หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพครูปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมข้าราชการที่ทำหน้าที่ครูปกครองนักเรียนทำให้เข้าใจบทบาทและภารกิจของครูปกครอง มีภาวะผู้นำ และฝึกทักษะความชำนาญในการทำหน้าที่ครูปกครองให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ปลูกฝังระเบียบวินัยและความเป็นทหารอาชีพให้แก่ นรจ. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กนร.๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า การอบรมหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพครูปกครอง จะทำให้ครูปกครองของ กนร.๗ ทั้งนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนได้รับรู้และมีความเข้าใจในการปกครอง นรจ. มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การฝึกอบรม นรจ. เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่เกิดความสับสนในการปฏิบัติหน้าที่ครูปกครองของตนเอง รวมทั้งยังสามารถปฏิบัติตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาในทุกระดับชั้นได้เป็นอย่างดี จึงนับว่าหลักสูตรดังกล่าวมีความเหมาะสม ประกอบกับ ทร. ได้อนุมัติหลักสูตรรวมทั้งงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรมดังกล่าวไว้แล้ว ตามข้อ ๒. จึงเห็นควรอนุมัติให้เปิดอบรมหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพครูปกครอง ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๓๐ เม.ย.๕๖ รายละเอียดตามแผนกที่แนบ

ภาพที่ ๓๓ การเปิดอบรมหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพครูปกครอง กนร.รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร.

สรุป

ทหารเรือทุกนายถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของ กองทัพเรือ ที่จำเป็นต้องสร้างให้มีเหล็กในคน เช่น **คุณสมบัตินายทหารเรือไทย ๕ ประการ** ได้แก่ มีความรู้ เป็นผู้นำทางทหาร มีความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี เป็นสุภาพบุรุษ และมีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท และค่านิยมหลักของกองทัพเรือ (SAIL) ได้แก่ ความเป็น ขาวเรือ ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี ความเป็นผู้มี คุณธรรม จริยธรรม และความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ และความเป็นผู้นำ โดยการสร้างเหล็กในคนควรจะสร้าง ตั้งแต่เมื่อเริ่มต้นการเข้ามารับราชการในกองทัพเรือ ยกตัวอย่างได้จากหลักสูตร นรจ. ที่เข้ารับการศึกษาที่ รร.ชุมพลฯ ยศ.ทร. ระยะเวลาประมาณ ๒ ปี ได้มีการ จัดทำแผนพัฒนา นรจ. ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ ๑

“**ปรับพฤติกรรม**” ขั้นที่ ๒ “**การสร้างจิตสำนึกความเป็น ทหาร**” ขั้นที่ ๓ “**การสร้างความภาคภูมิใจในความเป็น ทหาร**” และขั้นที่ ๔ “**การสร้างอุดมการณ์ในการรับราชการ ในกองทัพเรือ**” รวมทั้งการฝึกภาคปฏิบัติทางใช้การในทะเล ของ นรจ. และยกตัวอย่างการสร้างเหล็กในคนจากการ ฝึกภาคทะเล ที่ได้บันทึกไว้ในสมุดจดหมายเหตุประจำตัว นักเรียนนายเรือของผู้เขียน ตั้งแต่เป็น นนร. ชั้นปีที่ ๑ ถึง ชั้นปีที่ ๕ รวมจำนวน ๘ ภาค รวมทั้งประสบการณ์ในการ รับราชการที่ผ่านมา นอกจากนี้การสร้างเหล็กในคนไม่ได้ มีความจำเป็นเฉพาะนักเรียนทหารเท่านั้น แต่การสร้าง เหล็กในคนให้กับครู อาจารย์ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้กำลังพลของกองทัพเรือ มีความพร้อมในการ ปฏิบัติหน้าที่และภารกิจ ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดีตลอดไป ๕

“เหล็กในคน ต้องสร้าง ตั้งแต่เริ่ม
สะสมเพิ่ม ความแรงแกล้า ที่ละน้อย
สำคัญกว่า สร้างตอนปลาย ได้แต่คอย
กว่าจะได้ ใช้น้อย ไม่ทันการ
เหล็กในเรือ สำคัญ หมั่นดูแล
คอยขจัด สนิมร้าย ไม่ให้กร่อน
ช่วยพยุง เรือไว้ คนได้นอน
บ้านคล้ายร้อน แสนสุขเรา เหล่าชาวเรือ
เหล็กในคน เหล็กในเรือ ดังเช่นดาบ
ควรหมั่นลับ ให้คม อยากรู้เบื้อ
รู้สำนึก ร่วมกัน ทหารเรือ
ค้าจุนเจือ เพื่อชาติ ราชนาวิ”

ที่มา

๑. แผนพัฒนา นรจ. ๔ ขั้นตอน กองนักเรียน โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. การจัดการความรู้ โรงเรียนนายเรือ เข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://rtnakm.com/>
๓. เว็บไซต์ www.wikipedia.com
๔. เว็บไซต์ www.sites.google.com
๕. ลัดทียบแซนแนล สามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ www.youtube.com

